ÁRPÁD-HÁZI SZENT ERZSÉBET GIMNÁZIUM,
ÓVODA ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Érvényes: 2026. szeptember 1-től

Cím: 2500 Esztergom Mindszenty tér 7.
Tel.: (33) 509-260; 33/501-440
Internet: www.szent-erzsebet.hu
e-mail: iskola@szent-erzsebet.hu

Tartalom

1. Bevezetés 1
1.1. Az intézmény működését szabályozó jogszabályok: 2
2. Küldetésnyilatkozatunk 4
3. Az iskola nevelési programja 5
3.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink 5
3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink 11
3.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 15
3.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 18
3.5. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 30
3.6. Az elsősegély-nyújtás elsajátításával kapcsolatos tevékenységünk 34
3.7. Iskolahasználók az iskolai közéletben 34
3.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnök feladatai 37
3.9. A tanulmányok alatti vizsgák 38
3.10. A felvétel és átvétel helyi szabályai 41
3.11. A folyamatos továbbhaladás feltételei a többcélú iskolánkban 46
4. Az óvoda pedagógiai programja (363/2012 (XII. 17.) korm. rendelet alapján) 47
4.1. Bevezető: Az óvoda sajátos helyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései 47
4.2. Katolikus gyermekkép és óvodakép 47
4.3. A katolikus óvodai nevelés feladatai 49
4.4. Az óvodai élet megszervezésének sajátos elvei, tevékenységformái 67
4.5. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai 74
4.6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére 85
4.7. Gyermek és ifjúságvédelem 88
4.8. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése 89
5. Az iskola helyi tanterve 92
5.1. Óratervi háló: 92
5.2. Alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei 104
5.3. Az iskolai beszámoltatás 105
5.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatások 111
5.5. A felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei 115
5.6. Érettségire való felkészítés 115
5.7. Környezeti nevelési elveink 119
5.8. Sajátos pedagógiai módszerek 125
5.9. Fizikai állapot mérése 125
5.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 125

6. A helyi tanterv általános iskolára vonatkozó sajátosságai 127
6.1. A tanulók munkájának ellenőrzése, értékelése, a továbbhaladás feltétele 127
6.2. A felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei .. 131
7. Függelékek 131
8. A pedagógiai program záradékai 132
8.1. ÉRVÉNYESSÉGI ZÁRADÉK 132
8.2. NYILVÁNOSSÁGI ZÁRADÉK 133
8.3. A LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK 134

1. Bevezetés

„Az öröm akkor kezdődik,
amikor abbahagyod saját boldogságod keresését,
hogy megkísérelj másokat boldoggá tenni.”
(Michel Quoist)

Intézményünk, az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola jogelődjét a Szent Vincéről Nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata alapította 1930-ban Érseki Boldog Margit Leánygimnázium néven.

A rend 1948 előtt, az államosításig meghatározó szerepet játszott a város közoktatásában. Óvodákat, elemi és polgári leányiskolát, tanítóképzőt, kollégiumot, 1930-tól pedig a Boldog Margit Leánygimnáziummal 8 osztályos gimnáziumot is fenntartott a kiépített vízivárosi iskolatömbben.

Miután IV. Béla lányát XII. Piusz pápa szentté avatta 1943-ban, a 8 évfolyamos gimnázium felvette a Szent Margit leánygimnázium nevet. 1948-ban az iskolát államosították, amely Dobó Katalin Gimnázium néven működött tovább.

A szatmári irgalmas nővérek rendjének működési engedélyét 1950-ben sok más szerzetesrendéhez hasonlóan megvonták. A nővérek nagyobb része elszenvedte a kilakoltatást, sokan börtönbe kerültek, másokat kitelepítettek távoli vidékre, mezőgazdasági munkára.

Az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola feladatelődje 1988-ban jött létre, a Dobó Katalin Gimnázium tagozataként működő Egészségügyi Szakközépiskola önállósodásával. Az alapító önkormányzat (Esztergomi Városi Tanács) jogutódja, Esztergom Város Önkormányzata 1996-ban ezt az iskolát több másikkal együtt Komárom-Esztergom Megye Közgyűlésének adta át. Az iskola az egészségügyi képzés mellett humán és környezetvédelmi képzést is folytatott.

Az Árpád-házi Szent Erzsébet Szakközépiskolát az oktatási feladatokkal 2001. szeptember 1-jével a Szent Vincéről nevezett Szatmári Irgalmas Nővérek Társulata (2500. Esztergom, Pázmány Péter u. 18.) vette át és alapította újra Árpád-házi Szent Erzsébet Középiskola néven.

Az épületek visszaigénylése a rend részéről a korábbi funkciók újjászervezését is megcélozta. Miközben újabb és újabb részeket kapott vissza a rend, megindult a nyelvi előkészítő öt évfolyamos gimnáziumi képzés és a négy évfolyamos lánygimnáziumi képzés. 2004-ben megnyitotta kapuit a Pázmány Péter utcai épületben a 4 csoporttal működő óvoda. 2005-ben 8 évfolyamos gimnáziummal, 2006-ban általános iskolával bővült a képzési rendszer. Az új képzések megjelenésével párhuzamosam szűntek meg a szakközépiskolai osztályok, az utolsó 2016-ban ballagott el. 2016-ban vette fel többcélú intézményünk az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola elnevezést.

2025. szeptember 1-től a szatmári irgalmas nővérek kérésére intézményünk fenntartását dr. Erdő Péter bíboros érsek úr vállalta, aki a fenntartói feladatok ellátásával a Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központot bízta meg.

Alapító okiratunk első alkalommal 2001. június 26-án került kiadásra. Utolsó módosítása 2022. augusztus 29-i. Működési engedélyünket (V.599-2/2001) Komárom-Esztergom Megye Főjegyzője 2001. június 30-án adta ki. Utolsó módosítása 2022. szeptember 1.

Jogállásunk önálló jogi személy, önállóan gazdálkodó szerv.

Címünk: 2500 Esztergom, Mindszenty tér 7.

Elérhetőségeink: telefon/fax: 33/509-260; 33/ 501-440
e-mail cím: iskola@szent-erzsebet.hu;

Tevékenységünkkel elsősorban az Esztergomból és környékéről jelentkező fiatalok képzését biztosítjuk, de a megye távolabbi településeiről, más megyékből, és a határon túlról is érkeznek hozzánk diákok.

Többcélú intézményünkben a nevelés-oktatás 4 csoportos óvodánkban, általános iskolai oktatás 1-8. évfolyamán, és a gimnáziumi 5-12. évfolyamán folyik. Engedélyezett tanulólétszámunk:

- székhelyen: általános iskola 130 fő, gimnázium 820 fő,
- telephelyen: óvoda 114 fő, általános iskola 286 fő.

Az intézmény alapfeladatai:

- Iskolai előkészítő oktatás – Óvodai nevelés
- Alapfokú általános iskolai nevelés – oktatás
- Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-8. évfolyamon (68/2013 (XII. 29.) NGM rendelet, szakfeladatszám: 091211)
- Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 1-4. évfolyamon (68/2013 (XII. 29.) NGM rendelet, szakfeladatszám: 091212)
- Középfokú gimnáziumi nevelés – oktatás:
  a) 8 évfolyamos gimnáziumi nevelés – oktatás
  b) 4 évfolyamos gimnáziumi nevelés – oktatás
  c) 4+1 évfolyamos gimnáziumi nevelés – oktatás

A többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése, oktatása:

- érzékszervi fogyatékos (látássérült, hallássérült)
- beszédfogyatékos
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők (tanulási, figyelem, vagy magatartásszabályozási zavarral)

Oktatást kiegészítő tevékenységek:

- Gyermekek napközis ellátása
- Egyéb vendéglátás (diák és gyermekétkeztetés)
- Az alaptevékenységgel összefüggő egyéb tevékenységek:
  - Egyházi tevékenység
  - Vallási neveléshez kapcsolódó feladatok ellátása (hitoktatás)

1.1. Az intézmény működését szabályozó jogszabályok:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2011. évi CCVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházak jogállásáról

- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről
- 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet a tankönyvpiac rendjéről
- 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről
- 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
- 26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- ENSZ Gyermekjogi Egyezmény (1989. november 20.)
- 32/2012. EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet az oktatási igazolványokról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről

2. Küldetésnyilatkozatunk

Intézményünk – felvállalva az 1930-tól 20 éven át épületünkben működött Boldog Margit Leánygimnázium örökségét – névadónk és patrónánk Árpád-házi Szent Erzsébet szellemiségéhez híven a hagyományőrzés és a folyamatos jobbítás elvét követve törekszik diákjai nevelésére és oktatására. Biztosítani kívánjuk, hogy a színvonalas közismereti képzés mellett választ kapjanak a fiatalok azokra a kérdésekre, hogy mi lehet az a keresztény ember felelőssége az egyén és közösség, a környezet és társadalom viszonyában.

Az óvodától az érettségiig ívelő képzési szerkezet a gyerekből felnőtté váló fiatal teljesebb megismerését, az egyes nevelési szakaszok közötti zökkenőmentes átmenetet és a szülőkkel való, a nevelés felelősségét hosszútávon megosztó, harmonikus kapcsolat kialakítását egyaránt biztosíthatja.

A más intézményekből érkező diákok számára is biztosítjuk a belépés lehetőségét; az 1., az 5., a 9. évfolyamoknál egyaránt.

„Gloriosus in maiestate” (IX. Gergely, 1235)

Hivatástudat, elkötelezettség, szociális érzékenység, tenni akarás, önállóan cselekedni tudás azok az értékek, amelyeket névadónk állít elénk**.**

Ezekre építve szeretnénk elérni, hogy nálunk végzett diákjaink úgy kerüljenek ki iskolánkból, hogy rendelkezzenek:

- világos és stabil, keresztény értékrenden alapuló erkölcsi tartással, hívő diákjaink megerősödött, a hétköznapokban is megvallott hittel, aktívan megélt vallásos tradíciókkal,
- a nemzeti hagyományok iránti elkötelezettséggel, azok cselekvő felvállalásával,
- korszerű, a továbbfejlesztésre nyitott, a jelenkor viszonyaiban is eligazító műveltséggel,
- önismeretre, külső – belső, testi – lelki egyensúly megteremtésére való igénnyel és képességgel,
- fejlett szociális (tisztelet, együttműködés, tolerancia) és kulturált kommunikációs képességekkel.

E szülői, társadalmi elvárásoknak igyekszünk – és tudunk – megfelelni. De más kihívásokkal is meg kell küzdenünk. A külvilág iskolába is beszüremlő veszélyeit (dohányzás, alkohol, drog, internet káros hatása) kell feltartóztatnunk, szülők, diákok, tanárok, egyéb szakemberek együttműködésével a megelőzésre, de szükség esetén a visszaszorításra törekedve.

A nagy tanulói létszám ellenére az egyéni törődés, a tanárok és diákok közötti személyes kapcsolatok, az akár 15 évig tartó – s így „mindenki megismerhet mindenkit” helyzetből következő – több fázisú és többlépcsős (diáktárs, szaktanár, hitoktató, osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, iskolavezetés) probléma-megfigyelő, problémafeltáró módszerek esélyt adnak iskolánk nyugodt, szélsőségektől mentes biztonságos jellegének megőrzéséhez.

3. Az iskola nevelési programja

3.1. Pedagógiai alapelveink, értékeink

3.1.1. Egységes iskolánk jellemzői

Iskolánkban nappali tagozaton általános iskolai, 4 és 8 osztályos gimnáziumi képzés, 4+1 évfolyamos nyelvi előkészítő oktatás egyaránt folyik. Ez a sokszínűség és összetettség naponta jelentős erőfeszítést követel nevelőtestületünktől, így komoly feladat elé állított minket pedagógiai programunk megírásakor. Olyan programot kellett írnunk, amely egyaránt kifejezi iskolánk sajátosságait, az itt folyó munka összetettségét, másrészt megfelel a fenntartói és iskolahasználói igényeknek; sokféle lehetőséget biztosítva a tanulók képességeinek kibontakoztatására, érdeklődésük kielégítésére.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza négy részre tagolódik, melyek a következők:

- az első évfolyamon kezdődő és a második évfolyam végéig tartó bevezető,
- a harmadik évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó kezdő,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a hatodik évfolyam végéig tartó alapozó,
- a hetedik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó fejlesztő szakasz.

A középfokú nevelés-oktatás szakasza a kilencedik évfolyamon kezdődik és a tizenkettedik évfolyam végén fejeződik be. Két részre tagolódik, melyek a következők:

- A kilencedik évfolyamon kezdődő és a tízedik évfolyam végéig tartó, általános műveltséget megszilárdító,
- A tizenegyedik évfolyamon kezdődő és a tizenkettedik évfolyam végéig tartó általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztást segítő szakasz.

Oktatás és nevelési módszereink megválasztásában jól bevált hagyományainkat követjük, de befogadói vagyunk mindazon újításoknak is, melyeket hatékonynak tartunk.

3.1.2. Nevelési alapelveink

3.1.2.1. A nevelés katolikus alapelvei

3.1.2.1.1. Teológiai megfontolások

„A mai társadalomban, amelyet a művelődés pluralizmusa jellemez, az egyház égető szükségét érzi annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét, mert csak így alakíthat ki erős személyiségeket, akik képesek arra, hogy ellenálljanak a csüggesztő relativizmusnak és keresztségük követelményeinek éljenek.” (Kat. isk. 11-12.)

Minden ember feladata, hogy saját és embertársai üdvösségén fáradozzon, hogy folyamatos legyen a kapcsolata Istennel, és másokat is segítsen ebbéli törekvésükben. E tevékenységnek számos formája lehetséges, közülük is kiemelkednek az iskolák. Olyan közösségek jönnek létre, melyek célja a gyermekek felnevelése, nevelése. Az iskola „*megteremti az evangéliumi szabadság és szeretet légkörét az iskolai közösségben, segíti a fiatalokat abban, hogy személyiségük kibontakoztatásával együtt növekedjük bennük a keresztségben született új teremtmény. Az egyetemes kultúrát úgy kapcsolja össze az üdvösség hírével, hogy a hit fénye járja át a világról, életről és emberről fokozatosan szerzett ismeretüket*.” (G.E.8.)

A katolikus iskolában a nevelés és oktatás szoros egységben van. „*Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert*.” (Kat.isk.29.) Minden tudás, amely mögött

nem áll biztos erkölcsi háttér, holt tudássá lesz. A XX. század történelme számos esetben példázza, az erkölcsileg kontrollálatlan tudomány milyen súlyos pusztításokra képes. Ezért minden tudást az örök élet fényében kell felülvizsgálni, és megfelelő erkölcsi háttérrel átadni.

A keresztény szellemű nevelésnek arra kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős használatára, érzékük legyen az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a középszerűségen, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat Isten és az emberek szolgálatára.

Nem szabad elfelejtenünk, s a fiataloknak is meg kell tanulniuk, hogy az érettségi, a diploma, a nyelvvizsga bizonyítvány nem végcél, hanem eszköz, amely ahhoz kell, hogy küldetésünket itt a földön megvalósíthassuk.

Mint tudjuk, a hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább a példa erejével, ahogyan a hétköznapokon viselkedünk és gondolkodunk. A gyermek azt az életstílust sajátítja el, amit a közvetlen környezetében lát.

A katolikus iskola tevékenységét, szellemiségét, meghatározzák:

- az egyházi törvénykönyv rendelkezései
- a zsinati dokumentumok.

3.1.2.1.2. Az egyházi törvénykönyv rendelkezései

Az egyház az iskolák alapítását és fenntartását fontos feladatnak tartja. Ennek megfelelően az egyházi törvénykönyv külön is foglalkozik a katolikus neveléssel és az iskolákkal.

„Az egyháznak joga van arra, hogy bármilyen tantárgy oktatására, bármilyen típusú, és fokozatú iskolát alapítson és vezessen.” (CIC 800.1.§.)

Az újonnan szerveződő, vagy már működő katolikus iskoláknak a kódex megfogalmazására kell figyelniük, hogy megfelelhessenek az elvárásoknak:

„Katolikus iskolának azt az iskolát nevezzük, amelyet az illetékes egyházi hatóság, vagy egy hivatalos egyházi jogi személy igazgat, vagy amelyet az egyházi hatóság írott okmánnyal ilyennek ismer el. A katolikus iskolában az oktatásnak és nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek, az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803.1-2.§)

„A katolikus iskolák igazgatói gondoskodjanak arról, hogy az oktatás ezekben az iskolákban tudományos szempontból legalább olyan szinten álljon, mint az illető vidék többi iskolájában.” (CIC 806.2.§.)

3.1.2.1.3. Zsinati dokumentumok és megnyilatkozások

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai közül különösen a Gravissunum Educationis Momentum kezdetű szögezi le a katolikus nevelés jelentőségét, amikor azt írja:

„az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség, legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek, a hívők számára át kell adnia Krisztus életét és állandó szorgoskodással segítenie kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.” (G.E.3.)

E feladat megvalósításához szükséges, hogy az egyház intézményesen is vállalja a tanítást, a nevelést az életkorok különböző szakaszaiban. „*Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény*

világlátásban. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá." (Kat.isk.34.)

Ezzel az egyház hivatalos tanításának elfogadásával és megvalósításával lesz a katolikus iskola a hit és műveltség találkozásának helye.

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a növendék személyiségének keresztény szellemű formálását: „*ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg ami rajta áll*." (Kat.isk.45.)

Másrészt törekednie kell arra, hogy a tanítványok mind jobban és érettebben érjék meg személyes hitüket, kialakítva magukban a keresztény állásfoglalást. Ebben tanáraik, nevelőik, és hitoktatóik jó példája is segítségükre van.

Intézményeiben az egyház küldetését azzal teljesíti, hogy lehetővé teszi, hogy a rábízottaknak „*részük lehessen az igazságnak és kegyelemnek Isteni ajándékaiban*"(VI. Pál Ecclesiam Suam 15.), azaz tanítjuk az előírt tananyagot és Krisztus szellemében neveljük tanítványainkat.

3.1.2.2. Pedagógiai értékeink

- A tanulókat az élet kihívásaira nevelve, fel kell készíteni az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, kialakítva az élethosszig való tanulás, az ismeretek megújításának igényét és képességét. Ez csak a szilárd alapok biztosításával, a tanulási stratégiák fejlesztésével lehetséges.
- Tanulóinktól a következetes és egyenletes munkavégzést kell megkövetelnünk, továbbfejlesztve bennük a kitartás, a koncentráció képességét, egyben az elvégzett munkáért való felelősségtudatot is kialakítva. Ennek megvalósulását az egyéni példa ereje, a tanári hivatástudat segítheti elő.
- Tanítványainkat társadalmi beilleszkedésük és egyéni boldogulásuk biztosítására segítenünk kell a személyiségüknek leginkább megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztásában. Ezt a segítséget a reális életszemléletre, önismeretre, és a környezetre való nyitottságra nevelve tudjuk megadni.
- Minden diákunknak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez hatékony felzárkóztató munkára, a tanulókkal való felelős együttmunkálkodásra, egyéni gondoskodásra, törődésre van szükség.
- Kiemelkedő képességű tanulóinknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására. Ennek érdekében a differenciált képességfejlesztés módszereit kell alkalmaznunk, lehetőséget adva azon diákjainknak is, akik csupán egy-egy tárgyból képesek átlag feletti teljesítményre.
- Alapvető értékké kell erősítenünk diákjainkban a szülőföldhöz, a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, törekedve ugyanakkor a nemzeti elkötelezettség, és az európai identitástudat egységére is, figyelmet fordítva az emberiség közös problémáira és a különböző kultúrák közötti nyitottságra.
- A tudásanyag bővítése és a képességek továbbfejlesztése mellett szilárd keresztény erkölcsi alapokat kell adnunk diákjainknak, a klasszikus humanista értékek átadásával. Képessé kell válniuk arra, hogy megőrizzék az örök emberi értékeket, felismerjék az ezeket fenyegető újabb és újabb társadalmi kihívásokat.
- Mindennapi tevékenységünkben minőségi és hatékonysági szempontokat kell érvényesítenünk. Ennek alapja lehet stabil, magas színvonalon kvalifikált és elhivatott nevelőtestületünk. E szempontok megvalósítását segítheti a továbbiakban a kreatív tevékenység előtérbe állítása, az alkotó műhelymunka.

3.1.3. Céljaink

Nevelő-oktató munkánk célja tanítványainkban mindazon szellemi és erkölcsi értékek kialakítása, mely hozzásegíti őket egyéni boldogulásukhoz, emberi boldogságukhoz, úgy, hogy a társadalom felelős tagjaiként szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálják.

Ennek érdekében:

Célunk a diákok segítése abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt, egészséges emberré, gazdag – szépre, jóra fogékony – személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes egyéniséggé váljanak.
Célunk az, hogy diákjaink elsajátítsák a változó világban való eligazodás képességét. Ez magába foglalja, hogy a tárgyi tudás mellé a diákunk szerezze meg ezek hasznosításához szükséges

- fejlett kommunikációs képességeket;
- viselkedéskultúrát;
- legalább egy idegen nyelvből nyelvvizsgát szerezzen;
- lépést tartson az informatikai forradalom változásaival;
- felkészüljön arra, hogy egy folyamatosan változó, kihívásokat, nehézségeket is tartogató világba lép ki iskolánkból.

Célunk az, hogy meglássuk és megláttassuk minden diákunk személyiségének fejleszthető értékeit. Ennek érdekében törekszünk az önbizalom, a versenyszellem kialakítására, a tanulók teljesítményre ösztönzésére, amelynek azonban együtt kell járnia az együttműködésre, kooperációra neveléssel.
Célunk a személyiségfejlesztésben a felelős társadalmi magatartás kialakítása, az állampolgári szerepre, a demokratikus életformára való felkészítés. Ez együtt jár a toleranciára, az empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására neveléssel – elsősorban személyes példamutatással.
Célunk, hogy minden diákunk sikeres érettségit tegyen, azt követően folytassa tanulmányait, – reményeink szerint egyre nagyobb számban – valamelyik felsőoktatási intézménybe bejutva.
Célunk, hogy olyan színvonalon és mértékben biztosítsuk a tárgyi és személyi feltételeket, hogy az iskolaközösségünk minden tagja szerint esélyt adjon az eredményes munkára.
Célunk együttműködni a szülői közösséggel, elérve azt, hogy annak lehetőleg minden tagja azonosulni tudjon elvárásainkkal, és felismerje értékeinket.
Célunk az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés a meghatározó.
Célunk, hogy a különböző életkorú tanulók iskolai együttélése harmonikus legyen. Ezen belül el kell érni, hogy a „nagyok” viselkedése példamutató legyen a „kicsik” számára, illetve a „nagyokat” (a 9-12. évfolyamos gimnazistákat) a példamutatási szerep és a felelősségérzet kedvezően befolyásolja.
Célunk: az „erzsébetes” közösség kialakítása, megtalálva ennek összetartó és megtartó értékeit, kötődéseit.

Különböző életkori szakaszokhoz rendelt célok:

Az oktatással, neveléssel, lelki neveléssel kapcsolatos részletes céljainkat a Pedagógiai program 3. számú melléklete tartalmazza.

3.1.3.1. Az 1-4. osztályos általános iskolai képzés céljai

Az alsó tagozatos képzésünk elvi célkitűzése az, hogy a küldetésnyilatkozatunkban felsorolt értékek közül minél többet juttasson el a tanulókhoz, az életkori sajátosságaiknak legmegfelelőbb formában.

Noha a differenciálás, a tehetségek felkarolása és a lemaradtak felzárkóztatása minden évfolyamon kiemelt feladatunk, mégis az 1-2. évfolyam kiemelt célja, hogy az óvodából, eltérő családi háttérből, eltérő tudással és képességekkel rendelkező tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket pedagógiai eszközökkel kezeljük: segítsünk minden gyermeknek elsajátítani ugyanazokat az alapvető készségeket, amelyek nélkülözhetetlenek lesznek további boldogulásukban.

A 3-4. évfolyamon megnő a motiválás szerepe, megnövekednek az elvárásaink. Célunk: felkészíteni a tehetségesebb gyerekeket a középfokú továbbtanulásra, kialakítani bennük azokat a készségeket, amelyekre alapozva képesek lesznek az egyéniségüknek leginkább megfelelő életpálya választására.

Az alsó tagozatos oktatás legfőbb célja az alapvető képességek és készségek kialakítása: írás, olvasás, szövegértés, számolás, tájékozódás a környezetben. A 6-10 éves gyerekeket meg kell tanítani tanulni, figyelni, érdeklődni, kérdezni. Az átadandó tudástartalom is ezt a célt szolgálja. Ennek eredményeképpen a diákok sikeresen tanulhatnak tovább a gimnáziumi vagy a felső tagozatos osztályokban.

Nevelési feladatunk, hogy a gyerekek cselekedeteikben a keresztény szellemiséget kövessék, mindezt a nevelőtestület a szülőkkel teljes összhangban tudja elérni.

3.1.3.2. Az 5. és 6. évfolyamokra vonatkozó célok

A gyermek a felnőtteket követő beállítódása miatt minden pedagógus személyes példamutatással, a tanuló által érzékelt szeretetével alakítsa a személyéhez, a tantárgyához és az iskolához való pozitív kötődést, az „erzsébetes” diáktudatot.

El kell érni a gyermekek személyiségének fejlesztésében a tanuláshoz nélkülözhetetlen belső késztetést, továbbá el kell sajátíttatni az életkori sajátosságokhoz is alkalmazkodó – motivációt erősítő eredményes tanulási módszereket. Törekvésünk, hogy az induktív megismerési folyamatban elsősorban a jelenségek önálló vizsgálatán: a megfigyelésen, a mérésen, a kísérletezésen, a tapasztaláson keresztül szerettessük meg a természettudományok alapismereteit, s érzékeltessük azok komplexitását is.

Célunk, hogy a társadalomtudományos ismereteket az emberi közösségek, majd a civilizáció kialakulása folyamatának verbális, vizuális és gyakorlati bemutatásával alapozzuk meg.

A felfedezés és az alkotás örömének erős motiváló hatására alapozva a tananyag valódi megértetésére, a kreatív gondolkodás kialakítására törekszünk, nem elégszünk meg a tanultak mechanikus gyakorlásával.

A tudásuk rendszeres megméretését akaró és vállaló diákokat – megfelelő felkészítést biztosítva számukra – a versenyeken való részvételre, kiemelkedő teljesítmények elérésére ösztönözzük.

A tanulók helyes szokásrendszerét, kötelességtudatát rendszerességre neveléssel: folyamatos feladatellátással, azok formájának, esztétikumának ellenőrzésével, a precíz, pontos megfogalmazás megkövetelésével alakítjuk ki.

A teljesítmények objektív megítélése mellett a személyre vagy csoportokra vonatkoztatott értékelés ne gyengítse a gyermek érzelmi kötődését, ellenkezőleg, a tanári biztatás, vagy a dicséret keltsen önbizalmat, hitesse el, hogy a siker rendszeres munkával, szorgalommal elérhető.

A nevelésnek, az értékek átadásának nagyon sok színtere van. Egyik legfontosabb az oktatás, melynek során megtanulja a tudást elhelyezni az emberiség teljes kulturális rendszerében.

Fontos területe a diákok hitre, kultúrára, magyarságtudatra nevelése, ennek legjobb útja az aktív alkotás, a cselekedtetés.

A felső tagozaton tanuló diákoknak meg kell adni, minden a fejlődésükhöz szükséges segítséget, a követelményszintek kialakításakor az általános iskolai szintet kell szem előtt tartani, elősegítve a gimnázium 9. osztályába való továbblépést.

3.1.3.3. Az általános fejlesztő (orientáló) szakaszra (7-8. évfolyamokra) vonatkozó célok

Az ehhez az életkorhoz tartozó nemi érés, a káros szenvedélyek iránti érdeklődés megjelenése, valamint a társadalmi környezet hatásainak erős befolyása a személyiség fejlődésére, olyan nevelési helyzeteket teremtő tényezők, amelyek csak őszinte, bizalmon alapuló tanár-diák kapcsolat kialakításával kezelhetőek pozitívan. Ezért fokozott problémaérzékenységgel, a tanulókkal folytatott személyes beszélgetésekkel, szakemberek szemléletes, bizonyító erejű felvilágosító előadásaival kell megértetni a társkapcsolatok, a közösséghez tartozás fontosságát, annak szépségét és veszélyeit, valamint az alkohol, a drog egyénre és társadalomra egyaránt káros hatásait.

A tanulói önmegvalósítás egyre erősödő folyamatát segítjük, pedagógiai ráhatásokkal befolyásoljuk a személyiség pozitív jegyeinek fejlődését. Közreműködünk a tanulók, valamint a diákközösségek jogainak megismertetésében, támogatjuk a nevelési-oktatási célokat segítő diák-önszerveződéseket, a fiatalok iskolapolgárrá fejlődését.

A tanulókkal, a szülőkkel való konzultációk után a 8. évfolyam végére váljék egyértelművé, hogy a tehetség vagy a képességek alapján értelmiségi pályára vagy más foglalkozásra orientálódás lenne a legcélszerűbb. Alapvető feladat - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy felkészítés a pályaválasztásra, pályaorientációra.

3.1.3.4. Általános műveltséget megszilárdító, elmélyítő, pályaválasztást segítő (9-10. évfolyamokra vonatkozó) célok

Feladat az iskolai alapműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, szükséges kompetenciák. Ebben a szakaszban kiemelt hangsúlyt kap az első idegen nyelv mélyebb elsajátítása; a nyelvtudás segítségével szélesebbre tárulhat a világ növendékeink előtt. Ebben az életszakaszban fokozottan alakul át a diákok személyisége, önállóan gondolkodó, saját véleménnyel rendelkező emberekké válnak. Felelősségünk van abban, hogy önzetlen, segítőkész, együtt érző felnőttekké váljanak.

A tanulókkal, a szülőkkel való konzultációk után a 10. évfolyam végére többségében váljék egyértelművé, hogy a tehetség, kedv vagy a képességek alapján mely értelmiségi pályára vagy más foglalkozásra orientálódás lenne a legcélszerűbb, s ennek megfelelően mely tantárgyakból indokolt elmélyültebb ismeretek birtokába jutni.

3.1.3.5. „Beérési szakasz”, azaz érettségire, illetve a célirányos továbbtanulásra felkészítő szakasz (11-12. évfolyam) céljai

Olyan pedagógiai módszerek alkalmazása, melyek révén a tanuló érezze, hogy minden problémájának megoldásában autonóm személyiséggé, felnőtté válásában komoly partnerként – de nevelőként – fogadjuk és segítjük.

Ki kell alakítani bennük a felnőttekre általában jellemző felelősség érzését döntéseikért. Gondos pályaválasztásra felkészítéssel, a családi életre neveléssel el kell érni, hogy boldog, sikeres élet megalapozásához jó esélyük legyen helyesen választani (dönteni) a kínálkozó lehetőségek közül.

A tanulmányok befejezésének záró terminusában elsajátított ismereteiket képesek legyenek integrálni, és ezáltal a természet és társadalom valóságos összefüggéseit felismerni. Önművelés révén alakuljon ki bennük a mélyebb, sokrétűbb ismeretek megszerzésének igénye, a világ és a magyarság nagy problémáinak érzékelése, az értelmiségi életvitelre való beállítódás.

Az emelt szintű felkészítéssel az érettségi és a továbbtanulás szempontjaiból fontos tantárgyakból az elsajátított ismeretek mennyisége és minősége miatt a tanulók teljes körét a gimnáziumi tanulmányok sikeres befejezéséhez, döntő többségüket pedig – eredményes felvételi révén – felsőoktatási intézményekbe kell juttatni. Azokat a diákokat, akik inkább szakmát választanának, segítenünk kell a pályaválasztásba. Minden diákkal meg kell értetnünk, hogy a 21. században a tudásunk olyan gyorsan bővül, hogy senki sem engedheti meg magának a tanulás abbahagyását sem fiatalként sem idősebbként.

Célunk, hogy az érettségi évéig tanulóink eljussanak olyan fokú idegen nyelvismeretre, hogy két idegen nyelven jól megértessék magukat, s legalább az egyikből szerezzenek B2 szintű nyelvvizsgát.

3.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink

3.2.1. A diákokban kialakítandó személyiségideál

Gyermekideálunk:

Legyen nyitott, de ha zárkózott, akkor igyekszünk megnyitni.

Legyen eleven, de ha csöndes, akkor igyekszünk bátorítani.

Legyen magabiztos, de ha bizonytalan önmagában, segítünk önbizalmat ébreszteni benne.

Legyen kedves, de ha morcos, akkor kedvességgel közeledünk hozzá.

Legyen barátkozó természetű, de ha magányos, igyekszünk magányát oldani.

Legyen szorgalmas, de ha lusta, igyekszünk kedvet ébreszteni benne a tanulás iránt.

Legyen okos, de ha nem annyira az, keresünk benne más értékeket.

Legyen tisztelettudó, de csak akkor, ha meg is érdemeljük.

Legyen szófogadó, de csak akkor, ha értelmes dolgokban kell szót fogadnia.

Legyen kitartó, de ne legyen önfejű.

Legyen ambiciózus, de ne legyen törtető.

Legyen együttműködő, de ne legyen konformista.

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. E munka során egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat lefaragni, helyére tenni. A nevelő előtt mindig ott lebeg egy személyiségideál, amit igyekszik mind jobban megközelíttetni diákjával a nevelés során. Természetesen ez az ideál diákonként más és más. Minden gyermekben más értéket lehet felfedezni, mást kell kibontakoztatni. Így az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden kornak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékeny. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú felebaráti kapcsolatig.

Nagyon fontos

- a hitre, reményre, szeretetre nevelés,
- a helyes önértékelés, amely se nem túlozza, se le nem becsüli értékeit,
- az értékek felismerése, megbecsülése és a mellettük való kiállás,
- józan, megfontolt ítélőképesség,
- a mások felé való nyitottság, befogadóképesség,
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében,
- a szelídség,
- az alázat,
- a türelem,
- az alaposság,
- a mértékletesség,
- a bűnbánat, amely mentes kell legyen a kóros önmarcangolástól,
- a megbocsátás,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt.

Ezt fejezi ki a szeretetparancs hármas egysége: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek az fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

3.2.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos általános pedagógiai feladataink

A mai világban sokszor pont az ellenkező tulajdonságok teszik sikeressé, korszerűvé az embert. A nevelés nagy feladata, hogy a hamis értékeket valóban negatívvá tudja tenni, és a gyermekek természetes becsvágyát, sikerre törekvését átitassa a keresztény szellemmel és a helyes irányba terelje. Nem gyökerestől kell kiirtani a rossz irányba vivő tulajdonságokat, hanem átalakítva a jó szolgálatába kell állítani.

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemi formálását: „*ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll*.” (KNK.1977.)

Ezért iskolánk feladata:

- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását, a hitélet erősítését szolgáló programokban (lelkigyakorlat,

- zarándoklat) az órai munkában, és a tanórán kívüli tevékenységekben (szakkörök, kirándulás, iskolaújság).
- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák és a tantárgyak elsajátítása során.
- Teremtsen a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- Mutassa fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, a keresztény világnézet és világkép kialakítását, és érzelmi, szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.

A személyiségfejlesztés azért is lényeges eleme kell hogy legyen az iskolai életnek, mert a fejlett személyiségű emberek mentálhigiénés állapota jobb, ritkábban kerülnek megoldhatatlannak tűnő krízishelyzetekbe, jobb a kudarc- és sikertűrő készségük.

A személyiségfejlesztés területén fontos szem előtt tartani a következőket:

- ne felejtsük el, hogy senki sem tökéletes
- valamennyien csak próbálkozunk, hogy a legjobbat tudjuk nyújtani
- néha jól tudjuk, hogy egy nehéz helyzetet jobban is lehetett volna kezelni, ezért nem szabad abbahagyni a próbálkozást.

3.2.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos konkrét teendők

Tanulóink fejlődésének az egyes életkori szakaszokhoz kapcsolódó jellemzői

Latencia (kisiskoláskor) (6-8 év)

Ebben az életkorban jelentkező problémák nagy része beilleszkedési nehézségekben, tanulási nehézségekben és magatartásproblémákban fejeződik ki. Konzultációs lehetőséget biztosítunk a szülők számára, melynek célja az információcsere, a szülő megnyerése a korrekciós feladatokhoz szükséges nevelési módszerek alkalmazására és új nevelési stratégiák kidolgozására.

Prepubertáskor (9-11 év)

Az ebben a korban lévő gyerekek viselkedésére még továbbra is jellemzőek a kisiskolás jegyek, de a korszak végén elkezdődik egy önállósulási törekvés, a felnőtt kapcsolatok helyét a társkapcsolatok fontossága veszi át. A személyiség és az önismeret alakulásában egyre nagyobb szerepe játszanak a kortárscsoportok, az ebben a korszakban megfigyelhető érzelmi-hangulati labilitás már a serdülőkor előfutára. Természetesen ebben az időszakban is jelentkezhetnek magatartásproblémák, melyek kezelése fontos feladat. A beilleszkedési nehézségek nagy része is megoldódik erre a korra. Meg kell őrizni a kialakult szoros tanár – szülő kapcsolatot ebben az életszakaszban. A rendszerességre nevelés mellett, egyre több feladattal megbízva a gyerekeket önállóságra és felelősségre nevelhetjük.

Pubertáskor (Serdülőkor) (12-16 év)

Főleg az önmegismerés igénye jut kifejeződésre, az identitáskeresés, az önállósulási törekvés, a felnőttekétől eltérő véleményalkotás, kritikai hajlandóság jellemző. A pedagógusok ekkor jelzik a legtöbb magatartás problémát. Nagy hangsúlyt kap a serdülőkkel

való helyes bánásmód megbeszélése, melyet – amennyiben igény és lehetőség van rá – pszichológus vezetésével végzünk.

Postpubertáskor (17-19 év)

Mivel iskolánkban nagy gimnazista korú fiatalok is tanulnak, ezért a körükben felmerülő gondokat – amelyek főleg a felnőtt szereppel kapcsolatosak – megfelelően orvosolnunk kell. A korosztály egyik jellegzetes problémája a harmonikus párkapcsolat kialakítása. Feladatunk ennek megfelelő előkészítése. Ebben a munkánkban segítségünkre van az iskola védőnője, szükség esetén a pszichológus is. A korosztály másik jellegzetes problémája a pályaválasztás, mellyel kapcsolatos gondok szintén csoportos foglalkozások keretében lennének feldolgozhatók. A pályaválasztási előkészítés feladata egymással szoros, kölcsönös kapcsolatban levő három mozzanatot foglal magában:

- különböző pályák, foglalkozások, szakmák bemutatását a tanulóknak előadások formájában
- a növendékek sokoldalú, alapos megismerését, személyiségük és a pálya követelményeinek szembesítését, a tanulók fejlesztését a választott foglalkozás szempontjából
- a tájékozódást az iskola – és pályaválasztási szándékok alakulásáról, a reális pályaválasztási döntés közvetlen előkészítését.

Felelősök az osztályfőnökök és a hittantanárok.

3.2.4. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőnket az alábbi konkrét feladatok köré csoportosítjuk:

az értelem kiművelése területén:

- a megismerési vágy fejlesztése
- a tapasztalat és értelmező tanulás elsajátítása
- tanulási módok optimalizálása

a tanulók erkölcsi nevelés területén:

- az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása
- a tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra késztető érzelmek kialakítása
- pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése

a segítő életmódra nevelés területén:

- pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése
- a tanárok és tanulók közötti szociális kölcsönhatások optimalizálása,
- a pedagógusok rendszeresen éljenek a segítő együttműködés változatos formáival
- a segítő versenyzés képességének fejlesztése
- a segítés legyen elvárt és elismert tevékenységforma

az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén:

- az egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal,
- az egészségvédő képesség kialakítása,
- a tanulói önértékelés rendszeressé válása a nevelő munka során is
- vallásos neveltetés esetén lelkiismeret vizsgálat is
- a realitásoknak megfelelő viselkedésformák erősítése

3.3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés feladatai magukban foglalják az egyén és a társadalom közötti harmonikus kapcsolat kialakítását és iskolán belüli működtetését. A közösség a valahová tartozás, a nyitottság, a kölcsönös szeretet, az együttműködés, a gyógyulás és a növekedés, a megbocsátás és az ünnep helye. Különböző közösségekbe tartozunk egyazon identitással, s ha egy helyen következetesen felhívják figyelmünket egy közösség működésének törvényszerűségeire, az együttműködés lehetőségeire és buktatóira, a kialakított attitűd pozitívan hathat azon szerepeinkre, melyet életünk egyéb területein különböző közösségekben töltünk be. Az iskolában rendelkezésre álló 4 - 12 év egyaránt érzékeny életszakasz a felnövekvő nemzedék életében, az ekkor átélt tapasztalok, látott példák nyomot hagynak, pozitív vagy negatív irányultságot adhatnak a fejlődő személy kapcsolatrendszerének kialakítására. Az iskola életében természetesen bekövetkező események köré rendeződnek azok a szempontok, melyekre közösen figyelve alkothatunk valódi közösséget és mutathatunk pozitív példát. E pozitív példaadás az iskola tanári karának vezetésével jön létre, amely tanári karban folyamatos a párbeszéd, melynek során egyetértésre jutva, egységes követelmények fogalmazódnak meg, miszerint:

- a tanulók legyenek nyitottak, megértőek különböző szokások, életmódok, kultúrák iránt, becsüljék meg ezeket, tiszteljék egymásban, a másik emberben az egyszeri megismételhetetlen személyt;
- lehetőség szerint kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük (iskola, Esztergom város, lakóhely) megismerésébe, mely alapot teremt a környezet értékeinek tudatos megóvására, gazdagítására;
- a tanulók szerezzenek tapasztalatot az együttműködés, konfliktuskezelés, problémaérzékenység terén;
- fejlődjenek a tanulók képességei az önálló ismeretszerzésben, ennek megosztásában, a véleményalkotásban és a vélemény kifejezésben, érvek kifejtésében, a kritika felelős megfogalmazásában és meghallgatásában, az építő jellegű vitatkozásra való hajlandóságban;
- legyenek érzékenyek az embertárs akadályozottságára, kiszolgáltatottságára, ráutaltságára, fogyatékosságára, ismerjék fel lehetőségeiket a segítségnyújtás helyzeteiben;
- fejlődjön a tanulók önreflexiója, tudják megfogalmazni igényeiket, s felismerni reális szükségleteiket, hogy ezek mint ismert tényezők, ne frusztrációként jelentkezzenek;
- az információáradattól szükségképpen következő dezinformáltságot elkerülendő, szükséges a lényegláttatás, a dolgok több szempontból történő szemügyre-vételének képessége, ennek formálása;
- a tanulók egészséges önbizalmát és identitástudatát erősíti a helyes hon- és népismeret, s az erre való igény folyamatosságának kialakítása;
- a lehetőségekhez mérten törekedjenek más nemzetek és kultúrák megismerésére, közvetlenül is teremtsenek és ápoljanak kapcsolatokat, mely az együttműködés szélesebb kereteinek lehetőségeit vetíti előre;
- ébredjen fel a tanulókban az igény arra, hogy bekapcsolódjanak a helyi egyházi közösségek (plébániai közösségek, lelkiségi mozgalmak, szerzetesrendek, stb.) életébe, hogy az iskola elvégzése után is szívesen tartozzanak közösséghez.

3.3.1. A közösségfejlesztés feladatai

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá." (KNK. 1977.)

3.3.1.1. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Cél: A tanulók spontán, nem nevelési szempontból összetömörült csoportjából, olyan valódi közösséget formálni, amelyet a közösségi érdek, a közös cél, a közös értékrend és tudat tart össze, amely a közös cél érdekében hajlandó a közös értékrend elfogadására és a szervezett kereteken – tanórák – belül ennek megfelelően viselkedni. Ennek érdekében erősíteni kell az együvé tartozást, az egymásért való felelősség érzését (csoportmunka, verseny), fejleszteni kell a tanulók öntevékenységét, önigazgató tevékenységét, és a nevelőtestületnek összehangolt követeléssel, nevelési eljárásaival vezetni és koordinálni kell az egyes osztályok tevékenységét.

Ennek érdekében:

- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölcs erősítésével
- a tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása
- a közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése – példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével
- különböző változatos munkaformákkal – csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny – az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése
- olyan pedagógusközösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, tevékenységüket koordinálni tudja.

3.3.1.2. Tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

Ezek érzelemmel telített élményei a közösségfejlesztés fontos eszközei; járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez, ismertessék meg a társas együttélés alapvető szabályait. Ezért:

- a lelkigyakorlatok, zarándoklatok, osztálymisék mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését,
- e foglalkozások neveljék a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, kézműves) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a kirándulások mélyítsék el a természetszeretet és a környezet iránti felelősséget,
- színház- és múzeumlátogatások mélyítsék el ismereteiket és a kultúra iránti igényüket.

3.3.1.3. A diákönkormányzat feladatai:

A felelősségtudat fejlesztése, az önirányítás és önszerveződés módszereinek begyakorlása, új hagyományok teremtése, a régiek ápolása.

Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.

Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

Bajban lévő, vagy nehézségekkel küzdő diáktársaik segítése.

3.3.1.4. Közösségfejlesztő feladatok a szabadidős tevékenység során:

Építsen ki a pedagógus jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, plébániával, külső szakemberekkel, akiket bevonhat a szabadidős tevékenységek megvalósításába.

Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.

Összegezve a nevelő munka gyakorlati helye a közösség, s e közösség felelős alakítása a megfelelő szinteken koordinálva a legnagyobb nevelő erő és emberi próba egyben. E lehetőség értéke az asszertívan kommunikáló, hiteles, emberséges ember nevelése, tehát alapvető feladat.

3.3.2. Közösségformáló hagyományaink

Az iskola ötévenkénti találkozók szervezésével tartja a kapcsolatot volt diákjaival.
Az iskola újraalapításáról kerek évfordulókon szervezett rendezvényekkel emlékezünk meg.
Az intézmény folyamatosan gyűjti az iskolatörténeti szempontból fontosabb anyagokat. Fényképeket, videofelvételeket, újságcikkeket, egyéb írásokat iskolatörténet címen az iskolatitkár tárolja.
Az iskola hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényei évenként:

- Tanévnyitó ünnepély, Veni Sancte
- Páli Szent Vince ünnepe
- Október 23-a ünnepe
- Szent Erzsébet-napi ünnepség és bál, nyakkendő ünnep
- Szalagavató műsoros ünnepe
- Ádventi gyertyagyújtások
- Karácsonyi ünnepély
- Szent Margit ünnepe (általános iskolánál)
- Álarcosbál
- Március 15-e megünneplése
- Szent Adalbert ünnepe
- Ballagási ünnep
- Néptáncgála
- Jótékonysági bál
- Diákönkormányzat napja
- Tanévzáró ünnepély, Te Deum

Megemlékezéseink:

- aradi vértanúk emléknapja (október 6.)
- kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja (február 25.)
- holokauszt áldozatainak emléknapja (április 16.)
- nemzeti összetartozás emléknapja (június 4.)

Egyéb évfordulókhoz, világnapokhoz kapcsolódó megemlékezésekről, azok formáiról a tanév munkatervében kell intézkedni.

(Elvárás: az iskolai ünnepségeken a nevelőtestületnek és minden diáknak meg kell jelennie. A bálokon a résztvevők várható létszámával arányosan (40 diákonként 1 fő) tanári felügyeletet kell biztosítani folyamatosan.)

Az iskolai hagyományok kialakításában, ápolásában nagy szerepet kap a fenntartónk, a Szatmári Irgalmas Nővérek által alapított Szent Erzsébet Alapítvány. Az alapítvány által meghirdetett tanulmányi ösztöndíj (Jobbra át, Égig Érő) nemcsak a tanulmányi színvonal javításához, de a közösségi szellem kialakításához is hozzájárul. A második nyelvvizsga megszerzését a Bilinguis pályázat segíti. A Laude et Honestate díj adományozható annak a diáknak, aki a tanulmányai során mindvégig kimagasló teljesítményt nyújtott. Az év diákja címet 1 tanuló nyerheti el, aki az adott tanévben ért el kimagasló teljesítményt. Katona István ösztöndíjat a történelem munkaközösség döntése alapján a szaktárgyból az adott tanévben legkiemelkedőbb munkát végző 9-12. évfolyamos diák kaphatja meg.

3.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. A differenciálás feladata minden szaktanárnak, minden tanítási órán. A tehetségek felkarolására szakköröket indítunk, versenyekre felkészítő foglalkozásokat szervezünk. A tanulmányaikban lemaradók számára korrepetálásokat szervezünk. A nevelés oktatás folyamatába bevonjuk az iskolapszichológust, fejlesztőpedagógusainkat, gyógypedagógusunkat. A fejlesztő foglalkozások megszervezésére 3 csoportszobát tartunk fenn.

Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a tanulási kudarccal küzdők,
- a szociális hátránnyal küzdő tanulók egyéni fejlesztését.

3.4.1. A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik, illetve szükség esetén egyénileg illetve speciális esetekben további szakemberek (gyógypedagógus, logopédus, gyógytornász…) közreműködésével és irányításával történik a tanuló felzárkóztatása.

A sajátos nevelési igény megállapítása szakértői bizottság feladata. A szakértői vizsgálat indítható a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes szakértői bizottságnál

- szülői kérelemre,
- illetve a szülő egyetértésével a nevelési-oktatási intézmény, kezdeményezésére.

A szakértői vélemény iránti kérelemre vonatkozó nyomtatványmintát a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 1. melléklete tartalmazza.

1.) Ha tanulót már megvizsgálták, a tanuló és a szülő az iskolába történő jelentkezéskor, de legkésőbb a beiratkozáskor leadja a szakvélemény másolatát.

A szakvélemény alapján a főigazgató határozatot hoz, melyből az iskolatitkár 1 példányt készít a szülőnek, az osztályfőnöknek, az érintett szaktanár(ok)nak.

Az osztályfőnök, a szaktanárok és a fejlesztést végző pedagógusok a főigazgató által hozott határozat alapján figyelemmel kísérik a tanulót.

Az esedékes kontrollvizsgálatra az iskolatitkár elkészítteti a szükséges jelentkezési lapot.(Jelentkezési lap kontrollvizsgálatra)

A kontrollvizsgálatot úgy kell megkérni, hogy az előző határozat lejártáig a vizsgálat elvégezhető legyen. A fejlesztést végző pedagógus az iskolatitkár összesítése alapján a lejárat határideje előtt 3 hónappal felhívja a szülő és a tanuló figyelmét a határidőre.

Ha az igazgatói határozatban kötelező vagy kötelezően választandó érettségi tantárgy értékelése és minősítése alóli felmentés szerepel, akkor az adott tantárgy helyett a vizsgázó egy másik, általa választott vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát.

A tanuló fejlesztéséért felelős (gyógy-, fejlesztőpedagógus) a szakvélemény javaslatának alapján fejlesztési tervet készít.

Az SNI-s tanulók fejlesztési folyamatát gyógypedagógus segíti. Gimnáziumi képzéseink során a követelmények teljesítése érdekében csak azon sajátos nevelési igényű tanulók képzését tudjuk vállalni, akiknek intellektuális képességei - meglévő zavaruk ellenére -, lehetővé teszi az osztályközösségben történő integrált oktatásukat, nevelésüket, így biztosítva a sikeres érettségi követelményeinek teljesítését.

Az osztályfőnök a felmentésről hozott igazgatói határozatot rögzíti a tanuló anyakönyvében és a naplóban.

2.) Abban az esetben, ha a tanulót az általános iskolában nem szűrték ki, de szükséges a vizsgálata, az osztályfőnök a szaktanárok javaslata alapján elkészítteti a jelentkezési lapot.

30 napon belül továbbítja a főigazgatónak. (Jelentkezési lap vizsgálatra) Ha az érintett tanuló az iskolatitkárnak leadta az elkészült szakvéleményt, annak alapján a főigazgató határozatot hoz, melyből az iskolatitkár 1 példányt készít a szülőnek, az osztályfőnöknek, az érintett szaktanár(ok)nak. Az osztályfőnök a főigazgató által hozott határozat alapján figyelemmel kíséri a tanulót.

Az esedékes kontrollvizsgálatra az iskolatitkár elkészítteti a szükséges jelentkezési lapot (Jelentkezési lap kontrollvizsgálatra). A kontrollvizsgálatot úgy kell megkérni, hogy az előző határozat lejártáig a vizsgálat elvégezhető legyen. A gyermek és ifjúságvédelmi felelős a lejárat határideje előtt 3 hónappal hívja fel a szülő és a tanuló figyelmét a határidőre.

3.4.1.1. A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása az intézményben:

SNI – rehabilitációs foglalkozások megtartása, melyet csak fogyatékosságnak (látás-, hallás-, mozgássérülés) megfelelő gyógypedagógus tarthat. (A pedagógiai szakszolgálat javaslata alapján a szakszolgálatnál vagy intézményünkben)

A fejlesztő foglalkozások mellett szaktanári korrepetálásokat is biztosítani kell az SNI tanulók számára.

A rehabilitációs foglalkozásokról és a szaktárgyi korrepetálásokról egyéni fejlesztési naplót kell vezetni a pedagógusoknak.

A tanuló előmeneteléről fogadóórán értékelő megbeszélést kell tartani a fejlesztésben résztvevő pedagógusoknak és a szülőnek.

Képességfejlesztő játékok, eszközök, alkalmazása a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon.

3.4.1.2. A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése:

A sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján az intézményvezető mentesíti egyes tantárgyak, tantárgyrészek teljes vagy részleges (pl.: írásbeli, szóbeli) értékelése és minősítése alól.

Biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt (vagy kevesebb feladatot) a feladatvégzéshez, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását.

3.4.1.3. Az SNI tanulók oktatását segítő helyi tantervbe épülő elemek

Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei valamennyi tantárgy tanmenetének készítésekor figyelembe vesszük. A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek. Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar;

A szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együtt járást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő. Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakvéleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik. Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus, logopédus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makro tervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére. Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően. Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből - az értékelés és minősítés alól mentesítés adható. Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat

- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarctűrő képesség növelése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

3.4.2. A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítására a Pedagógiai Szakszolgálat jogosult. Ennek folyamata:

- Az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai „szűrővizsgálatot” kér az Egységes Pedagógiai Szakszolgálattól.
- Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatalba kell felszólítását kezdeményezni.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítását kontrollvizsgálatokkal a határozatokban megjelölt időszakonként meg kell ismételni.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségű tanulók ellátása az intézményben:
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő pedagógiai ellátásra jogosult.
- A fejlesztő pedagógiai ellátást fejlesztő pedagógus végzi.
- Célja a tanulók iskolai nevelésének, oktatásának segítése, a pedagógiai, pszichológiai támogatása, terápiás gondozása. Ennek érdekében a szülőkkel való kapcsolattartás.
- A fejlesztő foglalkozások mellett szaktanári korrepetálásokat is biztosítunk a BTM-s tanulók számára.
- A tanuló előmeneteléről fogadóórán értékelő megbeszélést kell tartani a fejlesztésben résztvevő pedagógusoknak és a szülőnek

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelése:

- BTMN-s tanulót a nevelési tanácsadó véleménye alapján az intézményvezető, tagintézmény-vezető mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól, illetve többletidőt, segédeszközöket kell biztosítani számára az írásbeli, szóbeli feleletek megoldásához.

Tanulóink növekvő részének családi háttere a mai társadalmi helyzet összes negatívumával (megélhetési nehézségek, munkanélküliség, csonkacsalád) rendelkezik.

E hatások tükröződnek a gyermekek teljesítményében, viselkedés- és beszédkultúrájukban egyaránt. Ők az átlagosnál is nagyobb odafigyelést, törődést, türelmet, szeretetet igényelnek. Nevelőtestületünk tagjai jó pedagógiai érzékkel és empátiás képességekkel igyekeznek a nem kívánatos környezeti hatások, a kedvezőtlen személyiségvonások ellenére a gyerekekben levő lehetőségeket feltárni.

Osztályfőnöki, ifjúságvédelmi felelős, az egész nevelőtestület feladatai:

- az egységes osztályközösség kialakítása
- a problémás tanulók kiközösítésének megakadályozása
- szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés a késések, igazolatlan hiányzások elkerülése, a deviáns magatartások visszaszorítása érdekében
- problémák őszinte feltárása, megbeszélése érdekében bizalmon alapuló, személyes kapcsolat kiépítése
- drogprevenciós és felvilágosító programok szervezése
- a diákok helyes önismeretre nevelése, személyiségük megismerése, hangulatváltozásaik, deviáns magatartásuk észlelése
- a visszahúzódó és depresszív viselkedés oldása (motiválás, egyéni és csoportos munka), beilleszkedésük segítése.

„Minden diákunk találjon rá kollégáink között arra a felnőttre, akinek bizalommal el meri mondani problémáit, aki meghallgatja, akitől valódi segítséget kaphat. Egy diákunk se menjen úgy haza, hogy egy tanára sem kérdezett rá: miért vagy ma szomorú?”

A nevelő feladata segíteni minden gyermek személyiségének optimális fejlődését, egyéni adottságainak, képességeinek a kibontakozását. A probléma feltárása során alkalmazzuk az alábbi eljárásokat:

- irányított beszélgetés,
- az egyes tanulók önmagukhoz mért fejlődésének nyomon követése,
- a gyermek családi hátterének megismerése, születéssel kapcsolatos információk,
- szociális kapcsolatok feltérképezése,
- a tanulói értékrend megismerése,
- intézményi előélet megismerése
- Alkalmazott módszerek:
- szociometriai mérések,
- szükség szerinti családlátogatás,
- szülővel való megbeszélés,
- kérdőíves eljárások,
- óvodákkal, általános iskolákkal való kapcsolattartás.
- Együttműködés más intézményekkel:
- Egységes Pedagógiai Szakszolgálat,
- Gyermekjóléti Központ,
- Gyermek-ideggondozók,
- Egészségügyi Szakszolgálat (orvos, gyógytornász, pszichológus).
- Kiemelt feladat: egymás elfogadása, egymás segítése, tolerancia kialakítása.

- A tanórákba építhető korrekciós eljárások:
- a differenciálás alkalmazása,
- a speciális tanulási nehézségek és zavarok korrekciója érdekében együttműködés a speciális szakemberekkel, az általuk javasolt programok alkalmazása,
- szülőkkel való együttműködés a problémák leküzdése érdekében.

Magatartási nehézségek enyhítését segítő feladatok:

- a családi háttér feltárását követően a segítő együttműködés módjának megtervezése,
- a magatartási nehézségek kialakulási okainak pedagógiai feltárása,
- a megfelelő pedagógiai eljárások kidolgozása (önkontroll, reális énkép kialakítása),
- az érintett gyermeket oktató pedagógusok együttműködése,
- az iskolapszichológus segítségének igénybevétele,
- szabadidős tevékenységek szervezése, ahol sikereket ér el a gyerek,
- egyéni foglalkozások, felzárkóztatás,
- fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógytornász, pedagógus, mentorpedagógus, szülő együttműködése.

A pedagógiai diagnózis célja mind a teljesítmény, mind a viselkedési zavarok esetében az, hogy megtaláljuk, melyek azok a területek, részképességek, amelyekben az érintett gyermekek jók, hogy korrekciós programunkkal erre alapozhassunk. Diagnózisunk tehát nem hiánydiagnózis, hanem fejlesztő diagnózis.

A témához kapcsolódó iskolai szintű feladatok:

- szülői konzultációk, előadások szervezése az osztályfőnöki és a napközis közösségek irányításával és közreműködésével,
- szakkörök szervezése.
- A fejlesztő pedagógus feladata:
- kiscsoportos (max.3fő) fejlesztő pedagógiai ellátás során képesség és készségfejlesztés tevékenykedtetés közben.
- szaktanárokkal és szülőkkel való konzultáció a tanuló eredményesebbé tételének érdekében
- a szaktanárok segítése a tanórai differenciálás lehetőségeinek megtalálásában

3.4.3. A kiemelten tehetséges tanulók fejlesztését segítő tevékenység

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat.

Ezért iskolánk az általános műveltség biztosítása, a színvonalas képzés mellett feladatának tartja a tehetséggondozást. Célunk: minden tanulót érdekeltté tenni az önálló ismeretszerzésben, az önnevelésben és egyéni céljaik megvalósításában.

Feladat: minden tanulóra kiterjedő képességfejlesztés, lelkiismeretes a tehetséggondozás.

A tehetséggondozás módjai tanítási órán:

- az érdeklődés felkeltése,
- a belső motiváltság kialakítása a tanulásban,
- a tanulói aktivitás biztosítása tanulásszervezési módszerekkel.

Tanórán kívüli módszerek:

- A tanulók érdeklődésének, tehetségének megfelelő szakkörök szervezése.

- Iskolai tanulmányi versenyek szervezése.
- Iskolán kívüli tanulmányi versenyeken való részvétel (városi, megyei, országos, egyházi szinten).
- A tanulók elért versenyeredményeit figyelembe véve meghívásos alapon városi tehetséggondozó szakkörbe, nyári tehetséggondozó táborba történő irányítás.
- Sportolási lehetőségek biztosítása (sportkör, versenysport, területi, regionális, nemzetközi versenyeken való részvétel).
- Művészeti foglalkozások tartása, kapcsolat ápolása Zsolt Nándor Zeneiskolával.
- Iskolarádió működtetése.

1. lépés: a tehetség felismerése:

- intellektuális
- művészi
- pszichomotorikus
- szociális

2. lépés: tehetségfejlesztés:

- gyorsítás
- gazdagítás: egyéni gondozás

Segítjük diákjainkat a felsőoktatás lehetőségeinek megismerésében, támogatjuk pályaorientációjukat, a személyiségüknek, felkészültségüknek is leginkább megfelelő szakok kiválasztását. (Edukáció, felsőoktatási intézmények előadásai, öregdiákok meghívása, osztályfőnöki órák, Lányok napja)

Tehetséggondozó tevékenységünkben fontos szerepet játszik tanulmányi ösztöndíj rendszerünk. Az intézmény és a Szent Erzsébet Alapítvány az alapító okiratában foglaltak szellemében anyagilag is támogatja tehetséges diákjainkat a következő pályázatokkal, ösztöndíjakkal, jutalmakkal:

„Égig Érő” pályázat:

A pályázaton indulhat az az 5. és 6. évfolyamos tanuló, aki e tanévben kitűnő tanulmányi eredményt kíván elérni és az év végén tartani. A pályázatból kizárja magát az, aki e félévben változó (3) magatartású. Leadási határidő a tanév munkaterve szerint (Szent Erzsébet ünnepén). A pályázat elbírálására a tanév munkaterve szerint februárban kerül sor. A díjakat március 15-i ünnepségünkön osztjuk ki.

„Jobbra át” pályázat:

A pályázaton indulhat az a 7-12. évfolyamos tanuló, aki e félévben kitűnő vagy jeles eredményt (legfeljebb 2 „jó”) kíván elérni és év végén tartani! A tanulmányi átlag számításánál minden tantárgyi jegy számít. Az eredményes pályázathoz a 9.Ny osztály esetében legfeljebb 1 négyes engedhető meg. A pályázatból kizárja magát az, aki e félévben változó (3) magatartású. Leadási határidő a tanév munkaterve szerint (Szent Erzsébet ünnepén). A pályázat elbírálására a tanév munkaterve szerint februárban kerül sor. A díjakat március 15-i ünnepségünkön osztjuk ki.

„Lendület” pályázat

A pályázaton indulhat az az 5-12. évfolyamos tanuló, aki vállalja, hogy az előző tanév végi eredményéhez képest tanulmányi átlageredményét 0,5-vel a következő félévben javítja, és azt év végéig megtartja. A tanulmányi átlag számításánál minden tantárgyi jegy számít. A pályázatból kizárja magát az, aki e félévben változó (3) magatartású. Leadási határidő a tanév munkaterve szerint (Szent Erzsébet ünnepén). A pályázat elbírálására a tanév munkaterve szerint februárban kerül sor. A díjakat március 15-i ünnepségünkön osztjuk ki.

„Bilinguis” pályázat

Azok a diákok pályázhatnak, akik megszerezték, vagy a tanév során megszerzik a második idegen nyelvből is legalább B2 szintű (középfokú) nyelvvizsgájukat. A pályázat mellékleteként csatolni kell a két nyelvvizsga-bizonyítvány fénymásolatát. A pályázat beadási határideje és elbírálása folyamatos, a végső határidő minden év június 10. A díj kiosztására tanévenként két alkalommal (a március 15-i és a tanévzáró ünnepélyen) kerül sor. Az elnyerhető támogatás 15.000.-Ft/fő.

„Laude et Honestate-díj”

A díj adományozható a gimnázium végzős tanulójának, akinek a 9-12. évfolyamon

- magatartása és szorgalma példás;
- tanulmányi eredménye jeles vagy kitűnő;
- egy nyelvből felsőfokú C típusú vagy legalább két nyelvből középfokú C típusú nyelvvizsga-bizonyítványt szerzett;
- OKTV döntőjében az első 10 hely valamelyikében végzett, vagy tanulmányi munkáján túl, magas színvonalú kulturális munkát végzett, vagy kiemelkedő sporttevékenységével hozzájárult az iskola jó hírnevéhez, országos illetve határon túli elismertségének növeléséhez.

A díj: díszoklevél, jutalom (maximum a mindenkori minimálbér 50%-ának értékében). A díjazottról a nevelőtestület szavazással dönt a június 15. osztályozóértekezleten. A díjat a tanévzáró ünnepségen adjuk át.

„Év diákja-díj”

A díjat egy 12. évfolyamos tanuló nyerheti el, aki az alább felsorolt szempontok közül többnek is megfelel. (A díjra való jelölés feltétele, hogy a szempontok nagy része teljesül a jelöltnél). Feltételek:

- az adott tanévben félévi és év végi eredménye jeles vagy kitűnő
- vallásos életében is aktív és példamutató
- tanulmányi és/vagy sportversenyeken jó eredményeket ér el,
- említésre méltó teljesítményt nyújt valamely iskolán kívüli tevékenységben (zene, tánc, művészet stb.)
- magatartása iskolán kívül is példamutató, tanáraival és a felnőttekkel tisztelettudó, diáktársaival jó a kapcsolata, adnak a véleményére, az osztályközösség aktív tagja,
- az adott tanévben nincs elmarasztalása (pl. osztályfőnöki figyelmeztetés),
- az iskolai életben (programok szervezésében) aktívan részt vesz (pl. DÖK rendezvények)
- a házirendet betartja, méltó az iskola hírnevéhez (öltözködés, viselkedés stb.)

A díjazott tanuló pénzjutalomban részesül. (Mértéke: maximum a mindenkori minimálbér 50%-a). A díjazott személyéről a nevelőtestület szavazással dönt a június 15. osztályozó értekezleten. A kitűntetett tanuló fényképét elhelyezzük a folyosón. A díjat a tanévzáró ünnepségen adjuk át.

„Katona István ösztöndíj”

A kiváló jezsuita történetíró emlékére alapított díjat az adományozó szándéka szerint a történelem munkaközösség döntése alapján a történelem tantárgyból az adott tanévben legkiemelkedőbb munkát végző 9- 12. évfolyamos diák kaphatja meg. (Az OKTV országos döntőjébe bekerülő diák automatikusan elnyeri a díjat.) A pályadíj összege 25.000,- Ft /év. Kiosztása a tanévzáró ünnepélyen történik.

Lingvista idegen nyelvi ösztöndíj

A német nyelvi munkaközösség által alapított díjat a német munkaközösség tagjainak szavazata alapján a német nyelvből kiemelkedő tanulmányi és versenyeredményt elérő tanuló(k) kaphatják meg. a tanévzáró ünnepélyen.

Idegen nyelvi háziverseny jutalmazása

Az 5-8. évfolyamos diákjaink számára angol és német nyelvből a februárban szervezett iskolai háziverseny eredményhirdetésére, és az első 3 helyezett jutalmazására a március 15. iskolai ünnepélyen kerül sor.

Tanévzáró ünnepélyen jutalmazzuk azokat a tanulókat, akik:

- a digitális méréseken kiemelkedő eredményt nyújtottak,
- kitűnő tanulmányi eredmények értek el,
- országos tanulmányi- vagy sportversenyeken kiemelkedő eredményt értek el,
- azokat a végzős tanulókat, akik általános iskolai vagy középiskolai tanulmányaik alatt minden tanév végén kitűnő tanulmányi eredményt értek el.

A díjak átadásával nemcsak a teljesítményt ismerjük el, hanem buzdítani, ösztönözni szeretnénk a fiatalabbakat is arra, hogy mind jobban törekedjenek képességeik kibontakoztatására. Ezért az iskolai díjakat csak nyilvánosan, a március 15-ei iskolai ünnepélyen illetve tanévzáró ünnepélyen adjuk át.

Emelt szintű felkészítést tartunk a 11-12. évfolyam számára 11 tantárgyból, emelt óraszámban oktatjuk a matematikát, idegen nyelvet.

Tantárgyi nyári táborokat, tematikus kurzusokat is szervezünk e cél érdekében (angol, német, történelem, biológia).

3.4.4. A tanulási kudarccal küzdő tanulók felzárkóztatását segítő program

Kudarcról akkor beszélünk, ha a gyermek teljesítménye a tanuló erőfeszítései ellenére a normahatár alatt marad, azaz nem felel meg a követelményeknek.

Okai:

- tudás- és képességbeli hiány,
- a feladatnak megfelelő magatartás hiánya (figyelmetlenség, gátlások),
- idegrendszeri, családi, iskolai, biológiai.
- szociális hátrány
- beilleszkedési zavar

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

A pedagógus feladata:

- A tantárgyak adta lehetőségek kihasználása, beépítése, alkalmazása.
- Az okok feltárása
- A tanuló munkájának segítése:
- Játékos ritmusgyakorlatok.
- Légzőgyakorlatok.
- Artikulációs gyakorlatok.
- Egyéni elbeszélgetések.

- Játékos helyzetben (dramatikus eszközökkel), indirekt módon segíteni a beszéd működési mechanizmusának fejlődését.

Az iskolai kudarc leküzdése, a felzárkóztatás érdekében végzett tevékenység főbb típusai:

- Tanítási órákon történő differenciálás
- A gyermek szociális és érzelmi fejlesztése.
- Kapcsolattartó foglalkozások, programok beépítése.
- A társadalmi kapcsolatok fejlesztése.
- Az otthon és az iskola közötti együttműködés.
- A család bevonása az oktatási folyamatba.
- Együttműködés a diák motiválásában,
- Együttműködés a diák sikerélményhez juttatásában
- Együttműködés az indokolatlan hiányzások elkerülésében
- Képesség kibontakoztató foglalkozás – integrációs felkészítés.
- Szakember (logopédus, pszichológus, gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó munkatársa, stb.) bevonása a probléma kezelésébe.
- Rendszeres kapcsolattartás az iskolavezetéssel.
- Családlátogatás
- Egyéni és kis csoportos fejlesztő foglalkozások tartása, korrepetálás
- Tanulószoba szervezése

Osztályfőnöki munka keretében:

- Tanulásmódszertan, helyes tanulási stratégiák kialakítása
- Problémák, tanulási nehézségek és zavarok idejében történő felismerése, (jelzése a szülők, szakemberek, és az iskolavezetés felé)
- A kezdő gimnáziumi osztályoknál az egy szintre hozás (csoportbontások, emelt óraszám)

Fontos tisztában lenni azzal, hogy nincs biztos sikert hozó, abszolút értékű terápia. Terápiák vannak, amelyeket egyénre szabottan kell alkalmazni. Minden gyerek külön személyiség, ugyanazok a problémák - ha vannak is - másmás jelleget öltve jelennek meg. Így egységes programot létrehozni lehetetlen feladat, azt csak egyénre szabottan tehetjük.

3.4.5. Az általános iskola alsó tagozatának a tanulási kudarccal küzdő tanulók felzárkóztatását segítő fejlesztő gyakorlata

„Egy gyermek akkor iskolaérett, ha testileg-lelkileg olyan fejlett, hogy az iskolai tanulás nemcsak hogy nincs ártalmára, hanem fejlesztőleg hat rá.” Az eredményes iskolai tanulás alapvető feltétele a tanuló iskolaérettsége. Szoros kapcsolatot tartunk a városi és a saját óvodánkkal, hogy helyesen dönthessünk egy-egy jelentkező felvételéről. A felvételre került gyermekekről az óvónők jelzései eljutnak a tanítónőkhöz is. Az első osztályosok közül azokat a gyerekeket, akik nehezebben illeszkednek be, tanulmányaikban nem kielégítő mértékben haladnak, DIFER mérésen vesznek részt. A mérést az iskolapszichológus végzi el.

A fejlődésnek megfelelő feltételei vannak, biológiai és pszichikus téren egyaránt. Ezek a feltételek egyrészt örökletes, ill. veleszületett vagy szerzett adottságok, másrészt a környezetnek a gyermekre gyakorolt helyes, céltudatos nevelői ráhatásai. Sokféle készség, képesség szükséges már az általános iskola első osztályában is ahhoz, hogy a pedagógus oktató-nevelő munkája eredményes legyen. A pszichikusan iskolaérett gyermekre mindenekelőtt

- az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja;
- az érdeklődés a környezet iránt, ez bizonyos fokig kapcsolatban van a figyelem és a megfigyelő-képesség fejlődésével, ill. fejlettségével;
- a gondolkodás terén analízisre és szintézisre való képesség a jellemző;
- a beszéd megfelelő fejlettsége, mely fontos szerepet játszik az ismeretszerzésben és mások megértésében.

A felsoroltakon kívül a már meglévő tapasztalatok, alapismeretek és a gyakorlati készségek nagymértékben fokozzák az iskolára való alkalmasságot. (Ide tartoznak a gyermek saját magára, természeti és társadalmi környezetére vonatkozó tapasztalatai, alapismeretek, az ábrázoló készség, megfelelő kézügyesség és mozgásbeli ügyesség.)

Az egészséges, kiegyensúlyozott felnőttkor alapja a gyermekkor, éppen ezért nagyon fontos a zavarok korai felismerése.

Az általános iskolában folyó összetett munka egyik fontos része azoknak a gyerekeknek az oktatása, nevelése, akiknek fejlődése eltérően alakult a korai gyermekkorban.

3.4.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelve segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Programunk célja segíteni az érintett tanulók beilleszkedését, egyéni ütemű fejlődését, megvédeni őket az alkoholizmustól, kábítószertől, egyéb erkölcsi veszélytől.

Ebben szerepet kap:

a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős:

- felvilágosító munka az egyéb szociális juttatások lehetőségeiről,
- a diákok elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer) meglétének figyelemmel kísérésével;
- átfogja az iskolai élet egészét, biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő – óvó intézkedéseket tegyen a rászorulók érdekében. Ezt a tevékenységet a koordinálja.

a Szent Erzsébet Alapítvány

jelentős összeggel támogatja és segíti a rászoruló diákok bekapcsolódását az iskola által szervezett programokba (tanulmányi kirándulások, táborok, színházlátogatások). A támogatások mértékéről az osztályfőnökök javaslata alapján az alapítvány kuratóriuma dönt a rendelkezésre álló anyagi források és az igények figyelembevételével.

Kapcsolatot tartunk a szakszolgálatokkal (Családügyi és Gyermekjóléti Szolgálat, Pedagógiai Szakszolgálat stb.).

Szociális hátrány érzékelése esetén feladatunk a közösségi szellemet egymás elfogadására, segítésére, támogatására formálni. A szociális hátrány nem akadályozhatja a gyermekek eredményes tanulmányi fejlődését, munkáját. Enyhítése az iskola minden nevelőjének feladata.

Ennek érdekében:

- A pedagógus a tanuló képességei szerint differenciál a tanítási órákon és napközis foglalkozáson.

- A tanuló szociális helyzetéből eredő hátrányok ellensúlyozása érdekében képesség-kibontakoztató felkészítésen vesz részt.
- A tehetséges gyerekek szakkörökön is felkészülhetnek tanulmányi versenyekre.
- Az indulási hátrányokkal küzdőknek korrepetálást biztosítunk.
- Családlátogatásokon tesszük szorosabbá az együttműködést a szülőkkel.

3.4.7. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Döntéseink, választásaink értékek mentén szerveződnek logikusan összefüggő rendszerré. Éppen ezért az értékek között kitüntetett helyet kell elfoglalniuk az un. alapértékeknek, melyek meghatározzák a rendszerré szerveződés folyamatát.

Ugyanakkor nem vehetjük figyelmen kívül, hogy gyorsan változó és átalakuló társadalomban élünk. Ezen változások következtében a siker, a pénz és az én-központúság egyre inkább előtérbe helyezkedik, s ezzel együtt az általános erkölcsi alapelvek sajnos háttérbe kerülnek.

Újra és újra szembe kell néznünk azokkal a komoly veszélyekkel, amelyek forrása a társadalom és a benne élő ember.

- szerhasználat: a kábítószer és különböző szenvedélybetegségek
- bűnözés: lopások, rablások, az erőszak terjedése
- internet használatán keresztül érkező veszélyek (függőség, kialvatlanság, bántalmazás különböző formái, képek, filmek és adatok adatok feltöltése)
- mentális és szexuális zavarok: a korai szexualitásból adódó lelki és egészségügyi problémák
- az öngyilkosság stb.

Amikor a szülők egy része és a családok is nehezebb helyzetbe kerülnek, s a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbak, az iskola feladata és jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő.

Ennek érdekében veszélyeztetettség fennállása, illetve gyanúja esetén az ifjúságvédelmi felelős és az iskolavezetés haladéktalanul megvizsgálja, hogy a veszélyeztetettség valós-e, és megteszi a szükséges lépéseket a veszélyeztetettség elhárításának érdekében.

Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

Fontos pedagógiai feladatunknak tartjuk azoknak az ismereteknek, értékeknek és magatartásformáknak, gyakorlati készségeknek az elsajátítását, amelyek segítségével hatásosan és felelősségteljesen előzhetők meg, illetve oldhatók meg a környezeti problémák.

Az iskolai munkában kétségtelenül fontos a tanulmányi eredmény. Sikerre azonban minden embernek – egy felnövekvő, személyiségében fejlődő, labilis önértékelésű serdülőnek különösen – szüksége van.

Igyekszünk megteremteni mindennapjainkban azt a gyakorlatot, amely jutalmazza a kiemelkedő tantárgyi tudáson kívüli ismereteket, készségeket, tehetségeket is.

Oktató-nevelő munkánk fontos része és feladata a tanulók pszichoszociális jellegű közvetlen fejlesztése. Ennek főbb feladatai a következők:

- önértékelés gyakorlása,

- intellektuális célok kitűzésének és megvalósításának gyakorlása,
- a vágyak kielégítésének későbbre halasztása (igazi örömforrás keresése),
- önálló döntések végig vitele,
- a viselkedés felelősségének vállalása,
- a másoktól történő elszakadás (függetlenedés) vállalása,
- interaktív, kommunikatív kapcsolatok kiépítése,
- biztonságos internethasználat elsajátítása,
- konfliktusok elviselésére és problémamegoldás gyakorlása.

Mindezekből látható, hogy az ifjúságvédelmi tevékenység csak komplex, folyamatos és innovatív szemlélettel és munkával valósítható meg. A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie! Itt fontos szerepet kap:

- az osztályfőnöki munka
- a tanórai tevékenység, nevelés (lehetőség szerint a tantárgyak többségében, a tanári egyéniség figyelembevételével)
- az ifjúságvédelmi felelős koordináló szerepe
- központi jelentőségűvé kell, hogy váljék a pedagógus testi és lelki egészsége, konfliktuskezelő képessége és kommunikációs készsége
- szülők aktív bevonása és közreműködése
- szakirodalom ismerete, tanulmányozása és gyakorlati hasznosítása

Iskolánk ifjúságvédelmi programjának megvalósításában szorosan együttműködik az alábbi szervezetekkel és intézményekkel:

- Polgármesteri Hivatal
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Iskolaorvosi Rendelő
- Esztergomi Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztály

Tisztában vagyunk azzal, hogy minden egyes veszélyt jelentő területen az iskola preventív programja, tevékenysége nem vállalható feladat. De az vállalható, hogy a gyermekek szeretete, a jövőbe vetett hit, az iskolavezetés támogatása, a fenntartó segítőkészsége és anyagi támogatása erősítheti azt, hogy a helyzet ne romoljon, hanem javulhasson.

3.5. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

3.5.1. Jogszabályi háttér:

20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet X. fejezete 128. §- 132.§.

3.5.2. Egészségnevelési alapelveink

Tisztában vagyunk azzal, hogy az egészségérték kialakulásában is a család játssza a legfontosabb szerepet. Nyilvánvaló az is, hogy a különböző szociokulturális háttérrel jellemezhető családokban felnövő gyermekek számára az egészséghez mint, értékhez való viszony is más-más módon jelenik meg.

A társadalmilag releváns és a családi szubkultúra által determinált egészségfelfogás találkozására, egymásnak való megfeleltetésére a köznevelés intézményrendszere teremti meg a lehetőséget. Itt dől el, hogy a társadalmilag elfogadott és értékelt egészségfelfogástól eltérő magatartások, tevékenységek, viselkedésmódok esetében be tud-e hatékonyan avatkozni az iskola a kívánatosnak tartott értékkiépülési folyamatba.

Iskolánk önállóvá válásakor egészségügyi szakközépiskolai képzés folyt. S bár azóta képzési szerkezetünk teljesen átalakult, az egészség, mint érték és az egészségre nevelés továbbra is kiemelt jelentőséget foglal el oktatási-nevelési céljaink között.

Egészségnevelési alapelveink célja:

- segítse tanulóinkat a testi és lelki harmónia megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában;
- fejlessze az életvezetési képességeket;
- fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzésében;
- készítse fel a tanulókat a stressz hatások feldolgozására;
- segítse elő az egészség tudatosság erősödését;
- a mindennapi testedzés feltételeinek megteremtésével járuljon hozzá, hogy az tanulóink életének részévé váljon.

3.5.3. Egészségnevelés területei

3.5.3.1. Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával

A rendszeres iskolaorvosi szűrővizsgálatok tapasztalatai, s a gyógytestnevelésre javasolt diákjaink évről-évre növekvő számából egyértelmű, hogy nem csak országosan, hanem helyi szinten is komoly problémát jelent az állóképesség folyamatos romlása, a tartási rendellenességek, gerincferdülések mind gyakoribb előfordulása, melyek összefüggésbe hozhatók az általános mozgáshiánnyal.

Ezért a rendszeres testedzés szorgalmazása, a sporteszköz kínálat és a sportolási lehetőségek kiszélesítésével, folyamatos bővítésével próbáljuk diákjainkkal elfogadottabbá, rendszeresebbé tetetni a mozgást.

A táplálkozási szokásokat vizsgálva tapasztalhatjuk, hogy tanulóink mintegy fele reggeli nélkül indul el otthonról, s olykor tízórairól sem gondoskodnak. Fontosnak tartjuk, hogy az ezzel kapcsolatos gondolkodást - melyet jónak tartanak – megváltoztassuk. Táplálkozási szokásaink között ugyan ilyen fontos, hogy segítsük elő az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek megszerzését, elsajátítását s a mindennapi életbe való beépítését. Ennek megvalósítása részben tanórai kereteken belül – biológia, osztályfőnöki óra – részben a személyes beszélgetések, a jó példa és az iskolai büfé kínálatának figyelemmel kisérése során kívánjuk megvalósítani.

A személyi higiénia, a tisztálkodás terén tanulóink túlnyomó többsége megfelelő ismerettel, készséggel és szokással rendelkezik. Ennek megtartásában, továbbfejlesztésében sokat jelent az osztályfőnök, szaktanári munka, és az, hogy igyekszünk az alapvető higiénia feltételeit megteremteni. Mindenképpen javítandó cél a testnevelési órák utáni tisztálkodás megoldottabbá tétele.

Az egészségkárosító szenvedélyek hátterében számtalan okot – családi élet zavarai, negatív példa, tartós feszültséghelyzet stb. – találhatunk, de tudjuk azt is, hogy a helyes ismeretek, a jó példa és a következetesség képes megelőzni illetve megváltoztatni a szenvedélyek előfordulását, kialakulását egyaránt.

Ezért kiemelt helyen szerepel prevenciós munkánkban e kóros szenvedélyekkel való foglalkozás. Könyvtárunk számos könyvvel áll rendelkezésére a témával kapcsolatban érdeklődő diákjainknak és a kollégáknak. Folyamatosan igyekszünk újítani, kiegészíteni film

anyagunkat is, mely szintén értékes segítséget nyújtanak élményszerűbbé téve beszélgetéseket, előadásokat.

3.5.3.2. Szűrővizsgálatok

A szűrővizsgálatok elvégzése segíti a betegségek megelőzését és a korai felismerést, így elkerülhetővé teszik a súlyos betegségek kialakulását s az egészség megtartását, visszaszerzését. Ennek ismeretében igyekszünk minden egészségügyi szűrést, vizsgálatot elősegíteni, lehetővé tenni. Iskolánkban egy iskolaorvosi – védőnői szobát tartunk fenn az iskolaorvosi vizsgálatok elvégzéséhez. Az intézményben egy iskolaorvos és két védőnő végzi a vizsgálatokat.

Iskolánk minden tanulója évente részt vesz fogászati szűrésen, s a szükséges kezelések elvégzését is lehetővé tesszük. A nevelési igazgatóhelyettes minden tanév első félévében egyeztetetve az iskolához rendelt fogásszal megszervezi a fogászati szűrést, elkészíti az osztályok beosztását.

Páratlan évfolyamokon (1., 3., 5., 7., 9., 11. évfolyam) tanuló diákjaink teljes körű iskolaorvosi szűrővizsgálaton esnek át. Ennek részeként: vérnyomásmérés, súly, hossz, mell-körfogat, látás, hallás, vizeletvizsgálat és egy általános orvosi vizsgálat történik. A kiszűrt tanulók szakorvosi vizsgálatra vannak utalva, s az iskolaorvos rendszeres ellenőrzést biztosít számunkra.

Minden tanévben május 15-ig sor kerül a testnevelési csoportbesorolásokra, melyet szintén az iskolaorvos végez, de egész évben lehetőség van az egészségi állapotváltozásnak megfelelő módosításra is.

Az iskolaorvos és a védőnők segítséget nyújtanak a következő területeken:

- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- egészségvédelmi előadások tanórai keretek között

3.5.4. Az egészségnevelés színterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek

A példamutatás mint pedagógiai hatás kiemelt fontosságú minden nevelési folyamatban. Így az iskola minden dolgozójának munkája, példája építő jellegű a személyiségformálásban, a helyes magatartásformák kialakításában. Csak akkor lehetünk egységes, erőteljes pozitív hatás előidézői, ha mindenki egyformán, s azonosan gondolkodik, s lép fel az egészségmagatartás formálásában.

Az orvosi rendelő kialakításakor biztosítjuk az alapvető berendezéseken túl a szükséges eszközöket is, így itt folyhatnak a szűrővizsgálatok illetve a heti rendelésen a gondozások, kezelések is.

Igyekszünk tanulóinkkal elfogadtatni, megértetni, hogy a környezet szeretetének, megóvásának feladata mindannyiunk közös ügye.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük tanulóink öltözködési szokásait, nem csak a szabályok betartásának, betartatásának érdekében, hanem, hogy öltözködésük a mindenkori időjárásnak, évszaknak megfelelően alakuljon

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés

Osztályfőnöki órák: minden évfolyamon évenként visszatérő módon kerüljön sor az egészséget érintő kialakító és megtartó magatartásformák ismertetésére. Ezen belül: személyi

higiéné, öltözködés, káros szenvedélyek, táplálkozás, szexualitás, mozgás és a lelki egészség megőrzése.

Biológia: változatos lehetőségeket és alkalmakat kínál az emberi test oktatása. A különböző szervek tanítása, tanulása során ezek hétköznapi egészségvédelméről, a táplálkozás, mozgás és káros szenvedélyek szervezetre gyakorolt hatásáról is beszélni kell.

Testnevelés: a rendszeres testedzés elfogadtatása, megszerettetése és a mindennapi életbe való beépítése a cél. Meg kell érteniük, hogy a fizikai kondíció, állóképesség nem csak a testi, hanem a lelki egészség és teljesítőképesség szempontjából is fontos.

3.5.5. Mindennapi testedzés megvalósítása

A mindennapos testedzés legfontosabb feladatai:

- a tanulók mozgáshiányának pótlása
- a mozgáskészségek koordinációs és kondicionális képességének fejlesztése
- a különböző sportágak, valamint a testnevelési és sportjátékok alapelemeinek elsajátítása
- a kiegyensúlyozott testi-lelki fejlődés elősegítése
- a leánytanulóink mozgása nőiessé, kifejezővé váljék
- állóképesség, helyes testtartás javítása
- akaraterő, bátorság, önbizalom, közösségi érzés erősítése
- a betegségekkel szembeni ellenálló-képesség
- legyen sikerélményük
- a mozgásos cselekvéskultúra, a rendszeres testedzés iránti igény felkeltése

Tanulóink jobb egészsége érdekében a mindennapos egészségfejlesztő testmozgás megvalósításának alapja a heti öt testnevelés óra.

A testnevelés órák tartalmazzák a tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges gimnasztikát a felnőttkori népbetegségek megelőzése érdekében. Ezenkívül a gerincbetegségek megelőzésére szolgáló gyakorlatokat, légző gyakorlatokat.

Az iskola sportköre bekapcsolódott a Katolikus Iskolák Diák Sportszövetségének, a KIDS-nek munkájába.

Tanulóink rendszeresen, jó eredménnyel szerepelnek helyi, körzeti és országos sportrendezvényeken.

Gyógytestnevelésre beosztott diákjainkkal külön gyógytestnevelő foglalkozik csoportonként heti három órában, melyből kettő tornatermi és egy uszodai foglalkozás.

Az úszásoktatást lehetővé teszi, hogy a városi uszoda - melyhez bérletünk van – iskolánktól 200 méterre található, így kisebb csoportok részére biztosítani tudjuk ezt a legegészségesebb sporttevékenységet is.

3.5.6. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

Belső (iskolai) résztvevők:

Pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő, ifjúságvédelmi felelős

Külső partnerek:

Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő szervezetek, Nevelési tanácsadó, Sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők

3.6. Az elsősegély-nyújtás elsajátításával kapcsolatos tevékenységünk

„*Mindenkinek kötelessége – a tőle elvárható módon – segítséget nyújtani és a tudása szerint arra illetékes egészségügyi szolgáltatót értesíteni, amennyiben sürgős szükség, vagy veszélyeztető állapot fennállását észleli, illetve arról tudomást szerez*."

(1997.évi CLIV.tv. az egészségügyről 5.§.e)

A bajbajutott embertársainknak nyújtott segítség a legelvárhatóbb emberi cselekedet. Iskolánk szellemiségéből és hitvallásából adódóan fontos feladatunk az, hogy diákjainkat megtanítsuk arra, hogy miként tudunk segíteni azoknak, akiknek arra szükségük van. A segítségnyújtás egyik legfontosabb területe az elsősegélynyújtás.

Elvárható mindenkitől az, hogy alapvető elsősegélynyújtó ismeretekkel rendelkezzen. Ezeket az ismereteket az iskolákban, elsősegélynyújtó tanfolyamokon lehet megszerezni. Az elsősegélynyújtótól elvárható a megszerzett tudás készségszintű alkalmazása, a szabályos, gyors, körültekintő segítségnyújtás.

Az elsősegélynyújtást iskolánkban tanórai, szakköri keretek között lehet elsajátítani.

- Tanórai keretekben a nyolcadik és tizedik évfolyam biológia tantárgya ad lehetőséget az alapok elsajátítására.
- Szakköri keretekben foglalkozunk az elsősegélynyújtással. Részt veszünk elsősegélynyújtási versenyeken. A Magyar Vöröskereszt, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat közreműködésével szervezünk képzéseket. Évente 2 alkalommal biztosítunk az intézményben véradási lehetőséget.

Van, aki „csak" érdeklődik. Van olyan, aki jogosítvány megszerzéséhez szeretne ismereteket szerezni. Továbbá van olyan is, aki távlati célokat megjelölve – egészségügyi vonalon továbbtanulva – szeretne olyan használható tudáshoz jutni, amit az élet kritikus, perceiben önzetlenül, szakszerűen tud alkalmazni.

3.7. Iskolahasználók az iskolai közéletben

3.7.1. A szülő, tanuló és a pedagógus és az intézmény kapcsolattartásának, továbbfejlesztésének lehetősége

Az oktatás célja, a tanuló személyiségének harmonikus fejlesztése, amely feltételezi a család és az iskola aktív együttműködését. Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség.

Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermek személyiség kedvező fejlődése.

A tanuló nevelését a szülők kezdik meg, ők teremtik meg a testi és szellemi fejlődés feltételrendszerét.

A szülők nevelését folytatják – kiegészítik a pedagógusok. A közös nevelés elengedhetetlen feltétele, hogy az azonos elveken nyugodjon, és összehangolt, aktív együttműködés jöjjön létre. Ennek alapja a gyermek iránti közös nevelési felelősség, feltétele a kölcsönös bizalom és tájékozódás, formája a kölcsönös támogatás. Ez az együttműködés kiterjed a problémák közös megoldására, élményszerző rendezvények rendezésére stb.

Az együttműködés szervezett formái: a szülői választmány és az intézményi szék.

Az őszinte együttműködés az alapja a tanuló és pedagógus kapcsolatának is. Minél szorosabb ez a kapcsolat, annál jobban tudja a pedagógus helyes irányba motiválni a diák

személyiségét, ellensúlyozni még azokat a hatásokat is, amelyek felett közvetlenül nincs befolyása.

3.7.2. Tanulói részvétel

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az intézmény főigazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény főigazgatója évente egyszer a diákközgyűlésen, továbbá a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon, iskolarádión keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselőik útján közölhetik az főigazgatóval vagy a nevelőtestülettel.

Az iskolai közéletben az alábbiakban számítunk a tanulók aktív kezdeményezésére, részvételére:

- A hagyományos Szent Erzsébet-napi program összeállításában és az Erzsébet bál szervezésében.
- A hagyományos szalagavató est programjának kialakításában és lebonyolításában.
- A nyári táborozás megszervezésében
- A farsangi bál rendezésében.
- Farsangi "gólyaavatás" személyiséget nem sértő, humoros programjának megszervezésében.
- A ballagási ünnepség szervezésében.
- DÖK-nap szervezésében
- Az 1 %-os adótámogatás alapítványunkat támogató növelésében.

A fenti programok megszervezésében nagy szerep jut az iskolai diákönkormányzatnak.

3.7.3. A diákönkormányzat

A köznevelési törvény 48.§-ai rendelkeznek a tanulóközösségeket és a diákönkormányzatot érintő kérdésekben.

Az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében - a házirendben meghatározottak szerint - diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

A tanulók döntési jogkört gyakorolnak - a nevelőtestület véleménye meghallgatásával - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A tanulók érdekeinek képviseletére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy vagy személyek, maximum 2 fő segíti, akit vagy akiket a diákönkormányzat javaslatára a főigazgató bíz meg egyéves időtartamra. A diákönkormányzat az említett pedagóguson vagy pedagógusokon keresztül is érvényesítheti

jogait, és fordulhat az iskola vezetőségéhez. A diákönkormányzat tevékenységét az iskolai diákmozgalmat segítő tanár vagy tanárok támogatják és fogják össze. A szervezet működését a Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata szabályozza.

A diákparlament a tájékoztatás közvetlen fóruma. Évente egyszer kell tartani, idejét az éves munkaterv tartalmazza. Napirendjét a főigazgató és a diákképviselő közösen állapítja meg, a közgyűlés előtt két héttel nyilvánosságra kell hozni. A napirend nyilvánosságra hozatala, egyben meghirdetése az osztályokban való kifüggesztéssel történik. A diákparlament ülésén jelen lehetnek a nevelőtestület tagjai. Levezető elnöke a diákönkormányzatot segítő tanár.

Rendkívüli diákparlament összehívását a diákönkormányzat vezetője a javasolt napirend megjelölésével a segítő tanár útján kezdeményezi a főigazgatónál.

A diákönkormányzat maga alakítja ki szervezetét, működési ügyrendjét, tevékenységi területeit. A diákönkormányzat működését az iskola - anyagi, technikai lehetőségeinek keretei között - a működési kiadások fedezésével és helyiség biztosításával segíti.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- fegyelmi eljárás során.

Az intézményi diákönkormányzat és az általános művelődési központban működő diákönkormányzat megalakulására, működésére, jogállására a diákönkormányzatra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni

A diákönkormányzat működéséhez szükséges helyiségeket, termeket az intézmény biztosítja. Az anyagi támogatást a fenntartó által jóváhagyott költségvetés függvényében tudjuk biztosítani.

3.7.4. Szülői részvétel

3.7.4.1. A szülői választmány

A köznevelési törvény 73.§-a rendelkezik a szülők közösségéről, valamint az iskolaszékről. Ennek alapján az iskolában a szülők meghatározott jogaik érvényesítésére, a kötelességük teljesítése érdekében szülői munkaközösségeket hozhatnak létre.

Az iskolában a szülők meghatározott jogaik érvényesítésére, a kötelességük teljesítése érdekében szülői szervezetet hozhatnak létre. Az intézmény szervezeti és működési szabályzata az alábbi jogokat állapítja meg a szülői szervezet számára:

- A szülői szervezet dönt saját szervezeti és működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról.
- A szülői szervezet dönt arról, kik lássák el a szülők képviseletét az intézményi székben.
- Az osztályok szülői közössége a tanév első szülői értekezletén képviselőt delegál a szülői választmányba. A választmány tanévenként legalább kétszer ülésezik. Ezt az iskola főigazgatója hívja össze, ahol tájékoztatást ad az

intézmény munkájáról és feladatairól. Az iskolai szülői választmány elnöke közvetlenül a főigazgatóval tart kapcsolatot. Indokolt esetben a főigazgató vagy a választmány elnöke rendkívüli ülést kezdeményezhet.

A választmánynak véleményezési joga van:

- a szervezeti és működési szabályzatnak a szülőket is érintő rendelkezéseiben
- a fenntartóváltozással kapcsolatban
- a házirend megállapításában
- a szülőket anyagilag is érintő ügyekben
- az iskolai tankönyvtámogatás rendjének meghatározásában
- az iskolai tankönyvellátás rendjével kapcsolatban
- a tankönyvek grammban kifejezett tömegével kapcsolatban
- a szülői értekezletek napirendjének meghatározásában
- az iskola és a család kapcsolattartási rendjének kialakításában

Az óvodai, iskolai szülői szervezet (közösség) figyelemmel kíséri a gyermeki, tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Megállapításairól tájékoztatja a nevelőtestületet és a fenntartót. A gyermekek, tanulók csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestület értekezletein.

A szülői közösségek tevékenységét az osztályfőnökök segítik. A szülői szervezet véleménye, állásfoglalásai, javaslata a választmányi elnök, az osztály szülői közösségének véleménye, javaslata a delegált választmányi tag közvetítésével jut el az iskola vezetőségéhez.

A választmány elnöke meghívottként részt vehet a nevelőtestület értekezletein.

3.8. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnök feladatai

3.8.1 Szaktanár feladatai

Tanítási tevékenységét az egész évre tervezi meg, tantárgyanként, évfolyamonként. E tanmeneteket az elfogadott helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösséggel egyeztetett módon, az érettségi követelményeknek és a kerettanterveknek megfelelően az éves munkatervben meghatározott időre (szeptember második felében) elkészíti.

Adminisztrációs tevékenységét folyamatosan és pontosan ellátja, az Elektronikus-Naplót naprakészen vezeti. A haladási és osztályozó naplót adott tanítási napon, de legkésőbb adott hét péntekének estéig kitölti.

Részt vesz az adott munkaközösség munkájában, ennek keretében törekszik az egységes követelményrendszer kidolgozására, a legmegfelelőbb tankönyvek és segédletek kiválasztására és megrendelésére, tapasztalatairól tájékoztatja a munkaközösséget.

Osztályozó-minősítő tevékenységet – írásban és szóban – a pedagógia program és a házirend szabályainak megfelelően következetesen és emberségesen végzi.

Fejleszti pedagógiai módszereit, részt vesz a továbbképzéseken.

Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi és hitbéli kibontakozását.

Munkáját az elfogadott tanterv alapján, magas színvonalon, elhivatottsággal és szakmai igényességgel, az iskolavezetéssel együttműködve végzi, órákra szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül.

Szaktanári feladatai mellett (egyéni példájával, személyes fellépésével is) törekednie kell a tanulók neveltségi-magatartási szintjének emelésére, tanórákon és tanórákon kívül is!

A tananyag leadása mellett törekszik arra, hogy tanítványai elsajátítsák a helyes tanulási módszereket.

A differenciált képességfejlesztés lehetőségét felhasználva támogatja tehetséges diákjai előrejutását, törekszik a lemaradók felzárkóztatására.

A dolgozatokat a házirendben meghatározottak szerint kijavítja, értékeli és kiadja a tanulóknak.

3.8.2 Osztályfőnök feladatai

- vezeti osztálya munkáját, biztosítja az osztályközösség fejlődését;
- közreműködik a keresztény szellemiség erősítésében, a tanulók lelki nevelésében;
- határidőre és pontosan elvégzi a munkájával kapcsolatos adminisztrációt, különösen a napló, az anyakönyv, a bizonyítványok, statisztikák kitöltését, vezetését, az igazolások ellenőrzését (ezt minden hét péntek estéig);
- az iskola munkaterve szerint szülői értekezleteket, osztályprogramokat szervez, biztosítja a feladatok színvonalas teljesítését;
- nevelési programja (osztályfőnöki tanmenet) alapján folyamatosan javítja az osztály fegyelmi, neveltségi, szorgalmi szintjét, részt vesz a magatartási zavarok feltárásában, megoldásában;
- biztosítja a nemzeti és iskolai hagyományok ápolását, a felelős állampolgárrá nevelést, a harmonikus személyiségfejlődést;
- félévben és év végén javaslatot tesz a diákok magatartásának és szorgalmának a minősítésére, jutalmazásra, évközben a segélyezésre is.
- az osztály napi életét az iskola pedagógiai programjával és a házirenddel összhangban szervezi, így:
- felügyeli a hetesek tevékenységét, ügyel az osztályban levő tárgyak, eszközök megóvására;
- biztosítja a házirend öltözetre, megjelenésre vonatkozó részeinek érvényesülését (különösen az ünneplő ruházat, jelvényviselet terén);
- biztosítja a házirend egészségvédelmi és a nevelési terv megelőző – felvilágosító programjának hatékony érvényesülését;
- napi kapcsolatban áll az osztályközösséggel, rendszeresen tájékoztatja tanulóit az iskolai feladatokról;
- szükség szerint személyesen, telefonon vagy elektronikus formában kapcsolatot tart a szülőkkel;
- Minden hónap 10. napjáig összesíti az előző havi mulasztási órákat, magas hiányzási óraszám esetén - 150 és 200 óra fölött - tájékoztatja az iskolavezetést és a szülőket.
- Igazolatlan mulasztás esetén – 1 óra után – köteles a tájékoztatást megtenni az igazgató és a szülők felé. (Igazolatlan mulasztás esetén a további teendőket, következményeket az iskola Házirendje szabályozza.)

3.9. A tanulmányok alatti vizsgák

3.9.1. Belső vizsgák

A vizsgák célja:

- a tanulók szintetizáló és áttekintő készségének fejlesztése,
- a vizsga-szituációra való felkészítés, a vizsga magatartási szabályainak kialakítása,
- a szóbeli feletek gyakorlása, egy-egy téma kifejtésének, prezentáció elkészítésének, előadásának gyakorlása, kísérletek bemutatása és magyarázása,
- a tanári követelmény és elvárás rendszer összehangolása.
- A 7-10. évfolyamos vizsgák kiemelt célja az adott tantárgy iránti érdeklődés felkeltése.
- A 11. évfolyamon a célunk az érettségi vizsgákra felkészülés segítése.

A vizsga alapelvei:

- az írásbeli és vizsgák lebonyolítása az 1.-5. órában történjen,
- a szóbeli vizsgák feleleteire 8 és 17 óra között kerülhet sor,
- az érettségi vizsgák gyakorlatához igazodjunk
- figyeljünk arra, hogy a belső vizsgák ne vezessenek a tanulók túlterheléséhez
- a vizsgák tematikáját szeptember 30-ig ki kell adni. (Őszi vizsgák esetén a megelőző tanévben április 15-ig kell kiadni a tematikát.)

A vizsga ideje:

- A vizsgák idejét a tanév helyi munkaterve határozza meg. A szaktanároknak a vizsgák időpontját minden tanévben szeptember 15-ig nyilvánosságra kell hozniuk.

A vizsga rendje:

- A szóbeli vizsga 2-3 fős vizsgabizottság előtt folyik.

A vizsga értékelése:

- A vizsgán kapott érdemjegyek az elektronikus naplóba bejegyzésre kerülnek. Év végi jegy megállapításánál témazáró értékűként kell figyelembe venni. Kétes esetben eldönti az év végi jegyet.

A vizsga tárgyai:

Nyolc évfolyamos gimnázium			
évf.	belső vizsgák	időpont	
7.	Magyar	május eleje	szóbeli
8.	Történelem	május eleje	szóbeli
9.	Egy természettudományos tantárgy (választható: fizika, kémia, biológia, földrajz)	május eleje	szóbeli tételek, projekt-, kísérlet bemutatás
11.	történelem, magyar	november eleje március vége	szóbeli írásbeli és szóbeli

Négy és 1+4 évfolyamos gimnázium			
évf.	belső vizsgák	időpont	
11.	történelem, magyar	november eleje március vége	szóbeli írásbeli és szóbeli

3.9.2. Osztályozó és javítóvizsgák

Az intézményünk évente 5 alkalommal szervez osztályozó vizsgát:

a) október elején az ősz érettségi vizsgaidőszakban idegen nyelvből és informatikából előrehozott érettségi vizsgát letenni szándékozó 11-12. évfolyamos tanulók számára;
b) január közepén az egyéni munkarenddel rendelkező tanulók számára az első félév tananyagából;
c) április 1-2. hetében az előrehozott érettségi vizsgára jelentkezett 10-11. évfolyamos tanulók számára;
d) június elején az egyéni munkarenddel rendelkező tanulók számára a második félév tananyagából, illetve külföldön tanuló diákok esetében, ha azt engedélyezték, az egész tanév tananyagából;
e) augusztus 3-4. hetében javító vizsgára kötelezett tanulók számára.

Az osztályozó vizsga dátumát a tanév munkarendje rögzíti.

Az októberi osztályozó vizsgára a tanulók szeptember 1-5. között, az áprilisi osztályozó vizsgára január 15. és január 30. között jelentkezhetnek a honlapról letölthető vagy az iskolatitkári irodából kérhető jelentkezési lapon.

Az osztályozó vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A vizsgán az évfolyam teljes anyagából vagy egyes tárgyakból tehető iskolai vizsga, melyre 250 órát meghaladó hiányzásuk miatt nem osztályozható tanulók kötelezhetők, vagy valamely tantárgyból egyéni tanrend szerint haladó tanulók jelentkezhetnek. Az egyéni munkarenddel rendelkező tanulók az osztályozóvizsgán az adott félév egy vagy több tantárgyának tananyagából kötelesek vizsgázni. Ha az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló felróható okból kétszer nem jelenik meg a vizsgán, vagy eredménytelenül vizsgázik, az iskola igazgatója köteles a hatóságnál az egyéni munkarend megszüntetését kezdeményezni. Ha egy tantárgy több évfolyamából is vizsgára jelentkezik egy tanuló, minden évfolyam tananyagából külön kell írásbeli és szóbeli vizsgát tennie. Ilyen esetben minden évfolyamot külön osztályzattal kell lezárni.

Osztályozó vizsga a következő esetekben tehető:

- a tanuló mulasztása meghaladta a törvényben meghatározott óraszámot és a nevelőtestület engedélyezte az osztályozó vizsga letételét;
- a tanuló felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon részvétel alól;
- a tanuló érdemjegyet kíván szerezni valamelyik iskolánkban még nem tanult, de a helyi tantervben szereplő tantárgyból, éves tananyagból;
- más iskolából átvett tanuló köteles vizsgázni az iskolánk helyi tantervében szereplő, de általa nem tanult tantárgyból;
- a tanuló a tanévben egyéni munkarenddel rendelkezik;
- a tanuló előrehozott érettségi vizsgát akar tenni olyan tantárgyból, amelynek az iskola helyi tantervében szereplő tanulmányi követelményeit nem teljesítette. Ebben az estben az élő idegen nyelv osztályozó vizsga letételének előfeltételei:
  Csak annak a 10. évfolyamos tanulónak engedélyezzük élő idegen nyelvből az osztályozóvizsga letételét, aki az adott idegen nyelvből rendelkezik legalább B2 szintű komplex nyelvvizsgával, vagy legalább sikeres komplex próbanyelvvizsgával.
  Legkorábban a 11. évfolyam végén engedélyezzük B2 szintű komplex nyelvvizsgával nem rendelkező tanulónak az osztályozó vizsgát, ha az utolsó két

félév osztályzata legalább „jó” (4), továbbá a nyelvtanára javasolja, és az igazgató engedélyezi.
Élő idegen nyelvből elsőbb a középszintű érettségi vizsgát kell tenni, csak ezután lehet emeltszintű érettségi vizsgára jelentkezni, hacsak nem rendelkezik a tanuló már C1 szintű komplex nyelvvizsgával.

- Az előrehozott érettségi vizsgához szükséges (sikeres) idegen nyelvi és digitális kultúra osztályozó vizsgákat követő érettségi vizsgaidőszak után a vizsgázók kikerülnek a digitális-napló idegen nyelvi csoportjából, számukra az adott tantárgy tanulása már lezárult.

Azoknak a diákoknak, akik érettségi vizsga után is tanulni akarják az idegen nyelvet vagy a digitális kultúra tantárgyat, írásbeli kérvényt kell benyújtaniuk erről az igazgatónak. Az így szabadon választott tantárgy tanév végéig azonos megítélés alá esik hiányzás, osztályzás tekintetében, mint a kötelező tantárgyak, osztályzatuk bekerül a bizonyítványba.

Javítóvizsga:

Legfeljebb három tantárgyból szerzett tanév végi elégtelen minősítés esetén a tanuló javítóvizsgát tehet, amelynek időpontja - a tanév helyi munkarendje szerint - augusztus hónap végén van. Négy vagy több elégtelen év végi osztályzat esetén az évfolyamot meg kell ismételni, illetve nem tanköteles tanuló esetében meg lehet ismételni.

A tanulmányok alatti vizsgák részletes követelményrendszerét a Pedagógiai program részét képező 3. függelék tartalmazza.

3.10. A felvétel és átvétel helyi szabályai

A tanulói jogviszony létesítését a törvényi előírásoknak megfelelően végezzük, intézményünk tanulói közé felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni. Erről az iskola igazgatója dönt, döntése előtt kikéri a nevelőtestület, átvétel esetén az érintett tanárok véleményét.

Minden tanévben október 20-ig el kell készíteni a következő tanévre vonatkozó felvételi tájékoztatókat és azt nyilvánosságra kell hozni.

Az intézménybe felvételnél előnyt élveznek a vallásos családok gyermekei, ezért előnyt jelent a plébánosi / lelkészi ajánlás. Az ajánlás tartalmazza

a szülők beszámolóját:

- a család vallási, felekezeti hovatartozásról;
- a gyermek szentségekben részesülésről (keresztség, elsőáldozás, bérmálás, konfirmálás);
- a család, a gyermek templomlátogatásának gyakoriságáról;
- a család egyházközségben betöltött szerepéről;

a szülők ígéretet, hogy

- elfogadják az intézmény vallásos, hitéleti nevelését;
- törekednek bekapcsolódni egyházközségük hitéletébe,
- gyermekükkel részt vesznek a vasárnapi szentmiséken, istentiszteleteken

továbbá plébánosuk / lelkészük aláírását.

3.10.1. Az óvodai felvétel

Az óvodai felvételre a tagintézmény-vezető tesz javaslatot.

Az óvodába felvehető az a gyermek, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti.

A gyermek abban az évben, amelyben augusztus 31-ig a harmadik életévét betölti, az óvodai nevelési év első napjától, vagyis szeptember 1-től kezdődően napi négy órát óvodai nevelésben köteles részt venni.

Az Oktatási Hivatal a szülő kérelmére a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az ötödik életéve betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól.

A felvétel során előnyt jelent:

- ha a gyermek meg van keresztelve;
- a szülők hoznak plébánosi/lelkészi ajánlást;
- a család vallásos életet folytat. (Ezt a családdal folytatott beszélgetés keretében tudjuk megismerni.)

Az óvodába jelentkező gyermekek szülei a nevelési évet megelőző április-májusban nyújthatnak be felvételi kérelmet. (Az időpontot 30 nappal korábban nyilvánosságra hozzuk.)

A felvételről vagy a kérelem elutasításáról az igazgató írásban/emailben értesíti a szülőket.

3.10.2. Felvétel az általános iskola alsó tagozatára

Az alsó tagozatra való felvételről az intézmény igazgatója dönt az alsó tagozat igazgatóhelyettesének javaslata alapján.

A felvétel során előnyt jelent, (de nem feltétel):

- ha a gyermek meg van keresztelve;
- a szülők hoznak plébánosi/lelkészi ajánlást;
- a család elfogadja és felvállalja az intézmény keresztény elkötelezettségét;
- a család vallásos életet folytat. (Ezt a családdal folytatott beszélgetés keretében tudjuk megismerni.)
- A felvételnél előnyt élveznek a tagintézményi óvoda növendékei, ill. ha a gyermek testvére intézményünkbe jár.

Az első osztályba jelentkező gyermekek szülei a tanévet megelőző áprilisban nyújthatnak be felvételi kérelmet. (Az időpontot 30 nappal korábban nyilvánosságra hozzuk.)

A felvételről vagy a kérelem elutasításáról az igazgató írásban/emailben értesíti a szülőket.

3.10.3. Felvétel a 8 évfolyamos gimnáziumba

A 8 évfolyamos gimnáziumi képzésbe sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarral (BTM) küzdő tanulót nem veszünk fel.

A 8 évfolyamos gimnáziumba jelentkezők felvételi rangsorát az alábbi pontszerzés alapján állítjuk össze (elérhető maximális pontszám: 150 pont):

központi matematika írásbeli:	50 pont
központi magyar nyelv írásbeli	50 pont
3. év végi jegyekből	15 pont
(magyar, matematika, környezetismeret)	
4. félévi jegyekből	20 pont
(magyar, matematika, környezetismeret, idegen nyelv)	

szóbeli felvételi vizsga 15 pont

Az osztályzatok felvételi pontra történő átváltása az alábbi módon történik:

jeles (5) - 5 pont

jó (4) - 2 pont

közepes (3) - 0 pont.

A leendő növendékek megismerése érdekében szóbeli elbeszélgetést tartunk, ahol a jelentkező hitéletéről, vallásosságáról, illetve e téren nagyfokú és tudatosan vállalt nyitottságáról is meg kívánunk győződni.

3.10.4. Felvétel a 4 és a 4+1 évfolyamos gimnáziumi képzésbe

A 4 és a 4+1 évfolyamos gimnáziumba jelentkezőket a következő szempontok figyelembe vételével rangsoroljuk (elérhető maximális pontszám: 200 pont):

központi matematika írásbeli: 50 pont

központi magyar nyelv írásbeli 50 pont

7. év végi jegyekből 40 pont

(magyar nyelv, matematika, történelem, idegen nyelv, biológia, kémia, fizika, földrajz)

8. fél évi jegyekből 40 pont

(magyar nyelv, matematika, történelem, idegen nyelv, biológia, kémi, fizika, földrajz)

szóbeli felvételi vizsga 20 pont

Az osztályzatok felvételi pontra történő átváltása az alábbi módon történik:

jeles (5) - 5 pont

jó (4) - 2 pont

közepes (3) - 0 pont.

Ha a felvételire jelentkező tanuló az általános iskolában a biológia, kémia, fizika és földrajz tantárgyak helyett egy komplex természettudomány tantárgyat tanult, akkor annak osztályzatait négyszeres szorzóval vesszük figyelembe.

3.10.5. Szóbeli felvételi követelmények

A szóbeli felvételi követelményeket az iskola honlapján közzétesszük.

3.10.5.1. Az 1+4 angol nyelvi előkészítő évfolyamos gimnáziumba:

A felvételi vizsga maximum 15 perc időtartamú. A felvételiző diák beszélgetést folytat a megadott témában a vizsgáztatókkal. A vizsga nyelve német, vagy angol, a jelentkezésnek megfelelően.

A vizsgáztató tanárok a következő szempontok alapján értékelik a vizsgázó teljesítményét:

- Nyelvhelyesség
- Szókincs és kiejtés
- Kommunikatív érték
- Megértés

A beszélgetés témakörei:

I. Bemutatkozás, család.
II. Otthon, lakóház
III. Szabadidő, hobbi.
IV. Iskola, tanulmányok, kedvenc tantárgyak.
V. Napirend.
VI. Étkezés, étkezési szokások.
VII. Sport.
VIII. Multimédiás eszközök a napi használatban: számítógép, mobiltelefon, TV, rádió, újságok, DVD
IX. Nyaralás, iskolai szünetek.
X. Évszakok, időjárás.

3.10.5.2. A 4 évfolyamos és az 1+4 német nyelvi előkészítő évfolyamos gimnáziumba:

A beszélgetés időtartama max.15 perc. Felkészülési idő nincs. A pontozásnál figyelembe vesszük a jelentkező kommunikációs képességeit!

A több tagozatra (nyelvi előkészítő angol nyelv; nyelvi előkészítő német nyelv) is jelentkezőknek külön ezen a beszélgetésen nem kell részt venniük, csak azoknak, akik egyedüliként jelölték meg a 4 évfolyamos gimnáziumi tagozatot.

A beszélgetés témakörei:

I. Kéziratos önjellemzés bemutatása (családi háttér, tanuláshoz való viszony (kedvenc tantárgy, nehezebb tantárgy, elért eredmények, versenyek), hitélet (plébániával való kapcsolat), erősségek, gyengeségek) 1-1,5 oldal terjedelemben.
II. Egy tanult vers-memoriter, miért ezt választotta?
III. Kedvenc könyv bemutatása. (Nem kötelező olvasmány!!!)
IV. Jézus élete (egy –egy cselekedetének bemutatása)
V. Szentségek (keresztség, oltári szentség, bérmálás, bűnbocsánat, a többi legalább felsorolás szintjén) és a Tízparancsolat.
VI. Kapcsolat a plébániával, egyházközséggel.
VII. Példakép.
VIII. Szabadidő, barátság.
IX. Egyházi iskolától való elvárások.

3.10.5.3. A 8 évfolyamos gimnáziumba:

I. CSALÁD, OTTHON
- Mutasd be a családodat!
  - családtagok száma, szülők, testvérek?
  - mi a foglalkozásuk a szülőknek, a testvérek hol tanulnak, hány évesek?
- Kivel tudod megosztani a problémáidat?
- Milyen házban laktok?
  - családi, kertes, panel, stb.?
  - van-e külön szobád?
- Szoktál-e segíteni a házimunkában? Ha igen, miben?
- Van-e háziállatod? Ha igen milyen? Ki gondozza?
- Melyik a kedvenc állatod? Miért?

II. TANULÁS, NAPIREND
- Melyik a kedvenc tantárgyad? Miért?
- Hány órát szoktál tanulni?

- Melyik a legnehezebb tantárgy szerinted? Miben látod a nehézségét?
- Hogyan osztod be az idődet, milyen egy iskolai napod?
- Részt vettél-e valamilyen versenyen, pályázaton? Ha igen, milyen eredménnyel?

III. HOBBI, SZAKKÖR
- Játszol-e valamilyen hangszeren? Hány éve tanulod?
- Szeretsz-e énekelni?
- Sportolsz-e, ha igen, mit? Milyen eredményeket értél el?
- Jársz-e valamilyen szakköre? Ha igen milyenre?
- Milyen szakkörökre járnál a jövőben?
- Mi a kedvenc olvasmányod? Mit olvastál utoljára?
- Szoktál-e TV-t nézni? Mennyit? Mi a kedvenc műsorod?
- Szoktál-e számítógépezni? Mennyit? Melyik a legkedvesebb számítógépes játékod?

IV. HITÉLET
- Tanultál már hittant? Ha igen, hány éve, és hol: plébánián, vagy iskolában?
- Milyen keresztény ünnepeket ismersz?
- Voltál-e már hittantáborban?
- Melyik a legkedvesebb bibliai történeted?
- Tudnál-e néhány személyt felsorolni a Bibliából?

V. FOLYAMATOS BESZÉD
- Mutasd be:
  - a legjobb barátodat/barátnődet!
  - a legkedvesebb állatodat!
  - a legkedvesebb tantárgyadat!
  - egy kedves tárgyadat!
  - a legkedvesebb mesédet!
  - a jelenlegi osztályodat!
- Ajánld a kedvenc könyvedet!
- Meséld el, hogyan töltöd a hétvégét!
- Idézd fel a legkedvesebb nyári emlékedet!
- Milyen volt a farsangi bálotok az iskolában?

VI. ÖNJELLEMZÉS
- Mutasd meg a kéziratos önjellemzésedet!
- Mutasd be önmagadat! Melyek szerinted a jó és a rossz tulajdonságaid?
- Milyennek látnak téged mások? Miben szeretnél változni?
- Van-e példaképed, ha igen, ki és miért pont ő?
- Mi szeretnél lenni?
- Melyek számodra a legértékesebb tulajdonságok?

3.10.6. Átvétel más iskolából

Tanuló átvétele esetén mérlegelni kell a tanuló tanulmányi előmenetelét, hiányzásainak mértékét, tanult tantárgyainak illeszkedését a mi programunkhoz. Az átvételről az igazgató dönt a nevelési igazgatóhelyettes, a leendő osztályfőnök, és nyelvi előkészítő évfolyamos képzés esetén a nyelvtanárok véleményének meghallgatása után.

- Átvétel esetén szülői nyilatkozatot kérünk arról, hogy tanulmányi vagy magatartási problémák esetén a gyermeket másik iskolába viszik át.
- Amennyiben a diák nem tanult valamely tantárgyat (bármelyik évfolyamon) vagy nem a helyi tantervünknek megfelelő óraszámban tanulta, a tanuló köteles különbözeti vizsgát tenni az adott tantárgyból. A különbözeti vizsga időpontját az igazgató határozatban közli a tanulóval és szüleivel.

3.11. A folyamatos továbbhaladás feltételei a többcélú iskolánkban

3.11.1. Továbbhaladás feltétele az általános iskolánkból a 8 évfolyamos gimnáziumba

A 8 évfolyamos gimnázium a kiemelten tehetséges gyermekek tehetséggondozásának színhelye. Olyan tanulók jelentkezésére számítunk, akik az alsó tagozaton „görcsös tanulás nélkül érik el a jeles tanulmányi eredményt. Kérjük a szülőket, vegyék figyelembe az osztályfőnökök javaslatát, amikor döntenek gyermekük továbbtanulásáról.

Az általános iskolánk 4. évfolyamáról a szülők írásbeli kérelmére a 3. évfolyam év végén és a negyedik évfolyam félévekor kitűnő (150 pont) vagy jeles (mindkét évfolyamon legfeljebb két „jó” osztályzat: -5 – -5 pont) eredményt elérő diákjaink felvételt nyernek a 8 évfolyamos gimnáziumba.

Azok a negyedik osztályos diákjaink, akik szeretnének a 8 évfolyamos gimnáziumunkba bekerülni, de nem kitűnő vagy jeles eredményt értek el, rendes felvételi eljárás keretében nyerhetnek felvételt.

Az átlagok számításánál a magatartás és szorgalom jegyek nem számítanak.

3.11.2. Folyamatos továbbhaladás feltétele a 8 évfolyamos gimnáziumban

A nyolcosztályos gimnáziumi képzésnél fontosnak tartjuk a tanulók motiváltságát, és azt, hogy sikerélményként élhessék meg a magasabb követelmények teljesítését.

A nyolcadik évfolyamon félévkor 4,0 alatti tanulmányi átlagot nyújtó gimnazista tanulók nem folytathatják iskolánkban tovább tanulmányaikat a 9. évfolyamon, jelentkezésüket be kell nyújtani másik középfokú iskolába. (Amennyiben 8. évfolyam végére elérik a 4,0 tanulmányi átlagot, a szülők írásbeli kérésére, folytathatják iskolánkban tanulmányaikat.)

3.11.3. Továbbhaladás feltétele az általános iskolánkból a 4+1 angol nyelvi előkészítő évfolyamos gimnáziumi képzésre

Az általános iskolánk 8. évfolyamáról a szülők írásbeli kérelmére felvételt nyer az a tanuló, aki a 7. évfolyam év végén és a 8. évfolyam félévekor 4,4-es tanulmányi átlagot elért, és angol nyelvből 8. osztály félévében jeles (5) osztályzatot kapott. (A tanulmányi eredmény átlagának számításakor csak a következő tantárgyakat vesszük figyelembe: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv, digitális kultúra, hittan. Pontszámítás: A maximális 200 pontból minden jó osztályzat mínusz 3 pont; minden közepes osztályzat mínusz 5 pont.)

Annak a 8. osztályos általános iskolás tanulónak, aki nem érte el a 4,4-es átlagot 7. év végén, és 8. félévkor, „rendes” felvételi vizsgát kell tennie. A sikeres felvételi feltétele a központi írásbeli felvételi megírása. A felvételi pontokat a központi írásbeli pontjaiból, a hetedik év végi, a nyolcadik félévi tanulmányi eredményből és a célnyelvi szóbeli felvételi vizsga pontszámából számítjuk.

3.11.4. Továbbhaladás feltétele az általános iskolából a 4 évfolyamos és a 4+1 német nyelvi előkészítő évfolyamos gimnáziumi képzésre

Az általános iskolánk 8. évfolyamáról a szülők írásbeli kérelmére felvételt nyer az a tanuló, aki a 7. évfolyam év végén és a 8. évfolyam félévekor 4,4-es tanulmányi átlagot elért. (A tanulmányi eredmény átlagának számításakor csak a következő tantárgyakat vesszük figyelembe: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia,

földrajz, idegen nyelv, digitális kultúra, hittan. Pontszámítás: A maximális 200 pontból minden jó osztályzat mínusz 3 pont; minden közepes osztályzat mínusz 5 pont.)

Annak a 8. osztályos általános iskolás tanulónak, aki nem érte el a 4,4-es átlagot 7. év végén, és 8. félévkor, „rendes" felvételi vizsgát kell tennie. A sikeres felvételi feltétele a központi írásbeli felvételi megírása. A felvételi pontokat a központi írásbeli pontjaiból, a hetedik év végi, a nyolcadik félévi tanulmányi eredményből számítjuk. A szóbeli felvételi vizsgán a tanulóknak nem kell részt venniük, a hetedikes és 8. félévi hittan osztályzatokat vesszük alapul a pontszámításban.

4. Az óvoda pedagógiai programja (363/2012 (XII. 17.) korm. rendelet alapján)

4.1. Bevezető: Az óvoda sajátos helyi nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

A katolikus óvoda nem attól katolikus, hogy a nevében szerepel, vagy külsőségeiben megkülönböztető vallásos jegyeket visel. Legfőbb sajátossága nem az, hogy ott hitoktatásban részesüljenek a gyerekek. Az sem, hogy ott sokat beszélnek a vallásról, az egyházról. Ettől még nem lesz katolikus egy óvoda.

Mitől katolikus a katolikus óvoda?

A katolikus óvoda vonzó, messzire sugárzó otthona a benne megvalósuló keresztény életnek. A mély meggyőződésnek, hogy a gyermek Isten ránk bízott ajándéka, szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevéssé ismerik, s a katolikus óvoda evangelizáló munkája kell talán, hogy ezt a kincset a szülő számára fokozatosan feltárja.

A katolikus óvoda egész napja, a játék, a munka, a tanulás egy sajátos jellegű világszemlélettel történik. Legtöbb esetben kimondatlan ugyan, de elengedhetetlen feltétel, hogy az ott dolgozó pedagógusok és a munkájukat segítők szükségét érezzék a keresztény elkötelezettségnek.

A katolikus óvodában folyó munka célja az élet értékeinek átadása. Bátorítás, segítés annak érdekében, hogy ezek a gyerekek képesek legyenek majd a Krisztussal való hívő kapcsolat kialakítására, mert "Krisztusban minden érték elnyeri teljességét." (II. János Pál: A katolikus oktatás központi kérdése)

A hitet nem lehet vezényszóra elsajátítani, sem úgy, hogy egy héten egyszer beszél róla valaki, aki csak egy hét múlva jön újra. Olyan dolgozókra van szükség a katolikus óvodában, akiknek mindennapi életük tesz tanúságot hitük mellett.

Alapvető fontosságú, hogy Krisztust kinyilvánítsák saját életükkel és így segítsenek Őt megalkotni a gyermekek és olykor a szülők életében. Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos tehát, hogy kezdetben ne elméleteket tanítsanak neki. Az őt körülvevő felnőttek (óvodapedagógus, dajka) életének részévé kell válnia. Ezen kapcsolatok, benyomások révén a gyermek öntudatlanul is kapcsolatba kerül Istennel.

4.2. Katolikus gyermekkép és óvodakép

4.2.1. Gyermekkép

Az igaz hittel átitatott ember számára a gyermek a jövő élet hordozója, belőle bontakozik ki az Új Élet. "*Ránk nézve a jövő szépséges reménye, melyet nem önmagunkban, hanem a gyermekekben kell megvalósítanunk*." (Vass József)

"A gyermek Isten ajándéka, az élet folytonosságának láncszeme. Érték, mert fejlődő életbimbó, érték, mert Istentől származik, érték, mert halhatatlan lélek lakik benne." (Dr. Marcell Mihály)

A jövő számára bontakozó élet, melynek egy része jól látható, de "*Ami a legfontosabb, az a szemnek láthatatlan...*" (Exupéry)

A gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Cél: óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó legyen, mely minden gyermek számára biztosítja a gyermeki személyiség teljes kibontakozását, az egyenlő hozzáférést. A gyermek magasszínvonalú, szeretetteljes légkörben nevelődjön, önmagához képest folyamatosan fejlődjön, és meglévő hátrányai csökkenjenek.

Az óvodáskor olyan időszak:

- Amely alatt a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosításával az egész személyiséget fejlesztjük.
- Amely minden gyermeknek egyformán magas színvonalú, szeretetteljes nevelést biztosít.
- Amely alatt lehetősége van az óvodapedagógusnak az egészséges életmódra nevelés és a környezettudatos magatartás kialakításának alapjait lerakni.
- Amely alatt az óvodapedagógus törekszik arra, hogy a gyermek esetleges meglévő hátrányai csökkenjenek és nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- Amikor a gyermek fejlődő személyiségét befolyásolják a genetikai adottságok, az érés, valamint a spontán és tudatos nevelő és környezeti hatások.

4.2.2. Óvodakép

A katolikus óvoda is, arra a célra van rendelve, hogy teljes emberi személy kiformálódásán munkálkodjék, pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete pedig biztosítsa az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Ezért az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá. Az óvoda a családias szellemre épít, módszere a prevenció, melynek belső tartalma a szeretet és bizalom.

"... a nevelés a szív dolga..." (Don Bosco)

Vidám, bensőséges légkörében biztosítja a gyermek sokoldalú és harmonikus fejlődését, egyéni képességeinek és készségeinek kibontakoztatását, a hátrányok kiegyenlítését, elsősorban az ebben a korban mással nem helyettesíthető szabad játék keretében. Ezáltal megteremtődnek a gyermekben azok a tulajdonságok, amelyek a következő életszakaszba való átlépés pszichikus feltételei.

A közös tevékenység, játékra, párbeszédre motivál. Ehhez biztosítunk olyan személyi valamint pedagógiai környezetet, amelyben a gyermeki személyiség szabadon kibontakozhat, s mindenki a saját üteme szerint a legoptimálisabban fejlődhet.

A gyermek ezeken keresztül tapasztalja meg a személyre irányuló tiszteletet, elfogadást, szeretetet és megbecsülést. Úgy szervezzük a gyermekek mindennapjait, hogy a nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések feltétlenül a gyermekek személyiségéhez igazodjanak.

Számunkra kiemelkedő értéknek számít: a szeretet, a jóság, az igazságosság, és a tisztelet. A személyiség által vallott értékek erőteljesen meghatározzák az attitűdöket, melyek

az etikai, esztétikai irányultságot befolyásolják, és sajátos szellemi látásmódot hoznak létre, ezek közvetetten segítik az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások kifejlődését is. A gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának kialakításához segítséget nyújtunk.

Óvodánk épít népünk keresztény értékeire, hagyományaira, s átörökíti azokat a gyermek, értelmi, szellemi és lelki világába. Törekszünk arra, hogy óvodánk folyamatosan biztosítsa a gyermekek számára, a hit megélésének minél több lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság és az identitás megőrzését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését.

4.2.3. Pedagógusmodell

A keresztény óvodapedagógus személyisége

A keresztény óvodapedagógusnak hiteles és következetes keresztény életvitelről kell tanúságot tennie. Ez alapfeltétele annak, hogy képes legyen jól ellátni a feladatát.

Rendelkezzen megfelelő önismerettel, ismerje és fogadja el helyét a teremtett világban. A megfelelő önértékelés birtokában ismerje el saját tökéletlenségét, de emellett törekedjen is a tökéletesedésre. A "szeresd felebarátodat, mint önmagadat!" parancs feltételezi, hogy az ember elfogadja és tiszteli önmagát - ugyanakkor mentes az önzéstől - és a másik embert egyaránt.

A helyes önismerettel bíró pedagógus a hitéből fakadóan képes megoldani az életében felmerülő problémákat. El kell fogadnia Jézus feléje irányuló szeretetét és magatartásán keresztül vissza kell tükröznie azt.

Hite nem lehet magánügy. Nem kényszeríthető ugyan senki hitének megvallására, de aki ezt nem vállalja önként, az nem képviselheti a keresztény értékek továbbítását. Ha pedig saját hite bizonytalan vagy nincs, hogyan tudná a gyerekek érdeklődését felébreszteni.

Életét jellemezze komolyság, megbízhatóság, pontosság, kiszámíthatóság, diszkréció, derű.

Törekedjék mondanivalójának igényes, szép magyar nyelvi megformálására.

Érezze át szakmai és lelki továbbfejlődésének fontosságát, ennek érdekében hajlandó legyen áldozatot hozni.

4.3. A katolikus óvodai nevelés feladatai

4.3.1. Keresztény életre nevelés, hitélet megalapozása

Keresztény életre nevelés alapja a közösség, amelyben a gyermek személyisége harmonikusan fejlődik és hitélete erősödik.

A vallásos nevelés nem csupán a hittanfoglalkozásokon érvényesül, hanem a gyermekek egész napi tevékenységét áthatja. Komplexen kell megvalósítanunk az óvodás gyermek testi-lelki és értelmi fejlesztését.

Cél: Elültetni a gyermekekben a gondviselő és jóságos Atya képét.

- Megtanítani Őket a jézusi szeretet példájára, a jó szándékra, figyelmességre, megbocsátásra.
- Isten szeretetének megsejtetése: megmutatni számukra - élethelyzeteken keresztül – mi a szeretet.

- Kialakítani a rácsodálkozást az Istentől kapott világunk gyönyörűségeire.
- A gyermekek bevezetése a keresztény életbe.
- A keresztény családi nevelés folytatásaként katolikus értékek erősítése, közvetítése.
- Gyermekeink a természetes ismeretekkel párhuzamosan szerezzenek alapvető vallási ismereteket,
- és ugyanilyen természetességgel sajátítsák el a keresztény magatartás elemeit a mindennapi életben.
- Feladatok:
- Bibliai történeteken keresztül gyermekeink minél jobb megismertetése a Szentírással, Istennel, Jézussal.
- Szentek élete, magyar szentek, és boldogok élete, mintaadó magatartásának bemutatása.
- Vallásos énekek tanulása, hallgatása.
- Különböző fajta imádságok, imamódok megismertetése (hálaadó, kérő).
- Hittan foglalkozás biztosítása.
- Mindennapi áhítat során a közösségi érzés, összetartozás megélése, megtapasztalása.
- Közös Szentmiséken való részvétel, csoportokkal, családokkal.
- Észrevenni mindenben a jóságos Istent, az Ő alkotásainak, teremtményeinek dicsérése.
- Az évkör ünnepeinek megünneplése.
- Ünnepeinkhez kapcsolódó maradandó, kézzel fogható emlékek készítése.
- Változatos tevékenységek biztosítása, melyeken keresztül értékes tapasztalatokat szereznek a hitéletről, a természeti és társadalmi környezetről.

4.3.2. Az egészséges életmód alakítása

Cél:

- Az óvodában az életritmus - a táplálkozás, a testápolás, az öltözködés, a mozgás, a pihenés -, megszervezésével és az ezekhez kapcsolódó szokások kialakításával biztosítjuk az egészséges életmódot. Alapját a jól megszervezett napirend, és a kialakított szokásrend adja.

Feladatok:

- Az egészséges életmódra és életvitelre nevelés: jól megszervezett napirend, kialakított szokásrendszer, testápolás, egészségmegőrző szokások kialakítása.
- Önmaguk és környezetük esztétikuma iránti igény alakítása. Az egészséges életmód alakításához szükséges megfelelő környezet biztosítása.
- Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a probléma megoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó készséghez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz,
- Egészséges és biztonságos, balesetmentes környezet biztosítása.
- Megfelelő egészségügyi szokások elsajátíttatása: gondozás, testi szükségletek kielégítése, tisztaságigény kialakítása.
- Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése: mindennapi, tudatosan felépített mozgások.
- Folyamatos testedzés, testi nevelés, prevenció: testi képességek fejlődésének elősegítése (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség), gyógy testnevelés felmérés alapján.

- Tartózkodás és tevékenykedés a szabadban, a szervezet ellenálló képességének edzése, rendszeres testedzés.
- Étkezési kultúra alakítása, erősítése, egészséges táplálkozás igényének megalapozása.
- Korszerű táplálkozás alapjainak megteremtése: magas cukortartalmú ételek és italok fogyasztásának csökkentése
- Óvodai ünnepségek, születésnapok alkalmával, zöldségek, gyümölcsök kínálása
- Gyümölcsnapok szervezése
- Látogatás gyermek orvosi rendelőbe
- Betegség megelőzés, sok szabad levegőn való mozgással, az idénynek, évszaknak megfelelő táplálkozással
- Az egészségmegőrzés, prevenció hangsúlyozása
- Pihenés feltételeinek megteremtése lehetőség szerint az egyéni igényeknek megfelelően
- Higiénikus szokások, szabályok kialakítása, intimitás tiszteletben tartása, kézmosás, WC használat, étkezéshez kapcsolódó higiéniás szokások kialakítása
- Rendszeres szakorvosi ellátás szervezése, védőnői látogatás, igény szerint is, fogorvosi szakvizsgálat.
- A teremtett és épített világunk, környezetünk ismerete és védelme, ehhez kapcsolódó szokások kialakítása.

4.3.3. Érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Cél:

- A biztonságot árasztó, szeretetre épülő környezet, egy állandó értékrend megteremtése, mert a 3-7 éves gyermek legjellemzőbb tulajdonsága, hogy érzelmein keresztül ismeri, érti meg a körülötte lévő világot. Olyan közösség kialakítása, ahol a kapott odafigyelést lassan megtanulja ö maga is alkalmazni.
- Minden gyermek sajátjának tekintse az óvodai közösséget (Mi óvodánk), szilárd legyen a biztonság érzete, kellő önbizalommal, jártasságokkal, készségekkel rendelkezzen az iskolai élet megkezdéséhez, fontos, hogy ebben a szülők partnerek legyenek.

Feladatok:

- Szeretetteljes biztonságot sugárzó óvodai légkör kialakítása, ahol a gyermek érzi a felnőtt szeretetét, társai elfogadását, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására. Ebben a légkörben pozitív hatások érik a gyermekeket, melyek segítik a jó kapcsolatok alakulását (felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek). A nevelő odafigyelése teszi lehetővé az igaz, a jó, a szép meglátását, tiszteletét és megbecsülését.
- Az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek és az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolat példamutató, pozitív érzelmi töltésű legyen
- Énkép alakítása, amely a gyermek önbizalmát helyes irányba fejleszti, indulatait próbálja irányítani, felméri saját helyzetét és társaival képes együttműködni.
- Szociális érzelmek fejlesztése: együttérzés, bizalom, baráti kapcsolatok.
- Esztétikai érzék fejlesztése- szép meglátása a természetben.
- A különbözőségek elfogadása: minden gyermek egyszeri és megismételhetetlen kis virága Istennek.
- A gyermek hálával tekintsen a teremtett világra

- Tisztelettel, és megbecsüléssel tekintsen természeti, és társadalmi környezetünk szépségeire
- Óvja, védje közvetlen környezetét, gyűjtsön tapasztalatokat a környezet védelmének lehetőségeiről
- Az óvodapedagógus rendelkezzen stabil, keresztény értékrenddel, példája, viselkedése a kívánt értékekhez igazodjon
- Értékorientált nevelésünk távlati célja, elköteleződni, dönteni, és felelősséget vállalni képes személyiség alakítása
- Az óvodai ünnepségek alkalmával a szülőföldhöz, és a családhoz való tartozás örömét erősítjük
- Óvodai ünnepek alkalmával: hazaszeretet, magyarság erősítése.
- Nemzeti ünnepeinkre való készülődéssel, s azok méltó megünneplésével, a gyermek nemzeti identitását formáljuk (Október 23, Március 15)
- Kirándulások, barangolások, a város és a közvetlen környezet megismerése
- Óvodánk földrajzi elhelyezkedése segíti a keresztény, kulturális értékek megismertetését
- (Keresztény Múzeum, Balassa Múzeum, Főszékesegyház, Vár, Prímási Palota)
- Az óvoda valamennyi alkalmazottja példaadásával, szerető pozitív, empatikus magatartásával modell a gyermekek számára. Elfogadja és elfogadtatja az új gyermeket a csoportban, segít megkeresni a helyét az új közösségben. A felnőttek mintája, szabályok, szokások kialakítása segíti a viselkedési normák elsajátítását.
- Derűs, nyugalmat, biztonságot adó napirend kialakítása.
- Szokások, szabályok helyes aránya és ezek gyakoroltatása, megszilárdítása.
- Toleráns, elfogadó magatartás kialakítása.
- Illemszabályok megismertetése.
- Konfliktuskezelő magatartás gyakoroltatása, gyakorlása.
- Közös élményekre épülő tevékenységek szervezése.
- Születésnapok megünneplése.
- Esztétikai élmény megéreztetése, a teremtett szépség kihangsúlyozása.
- Olyan közös tevékenységek szervezése, amely segíti az erkölcsi tulajdonságok fejlődését.
- Játék, tanulás, imádság, szokások, munka gyakorlása során olyan szituációk biztosítása, amikben a gyermek megtapasztalja: az együttérzést, segítőkészséget, önzetlenséget, alázatot, szerénységet, figyelmességet, én tudata alakulhat, önkifejező törekvései megvalósulhatnak.

4.3.4. Anyanyelvi nevelés

Cél:

- Az óvodai ittlét folyamán a gyermek azon képességeinek fejlesztése, melyek a beszéd, a kapcsolatteremtés, a majdani írás, olvasás sikeres elsajátításához szükségesek. Kommunikálni szerető és tudó gyermekek nevelése.
- Az anyanyelv fejlesztése szerves része az óvodai élet minden mozzanatának (gyermekek maghallgatása, kérdések megválaszolása).

Feladatok:

- Népi mondókák, versek, mesék hallgatása, mondogatása.
- Szépen beszélő felnőttek az óvodában.
- Odafigyelés az igényes beszédre.

- Logopédiai szűrés.
- A pongyola, szleng kifejezések kerülése.
- Szinonima szavak alkalmazása.
- Egész mondatok alkalmazása kérdezés, válaszolás alkalmával.
- Illedelmes, udvarias beszédre késztetés, ennek megkövetelése.
- A tevékenységek folyamatos megerősítése szóban is.

4.3.5. Értelmi nevelés

Cél:

- A ismeretek, jártasságok, készségek tudatos elsajátítása a gyermekek tanulásában - egyéni fejlődési ütemüknek megfelelően. Az értelmi nevelés területén kiemelkedő fontosságú a differenciált fejlesztés.

Feladatok:

- Tudásanyag bővítése az életkori sajátosságoknak megfelelően a kíváncsiságra, érdeklődésükre építve.
- Spontán szerzett tapasztalatok megerősítése, rendszerezése, lehetőséget biztosítani a további bővítésre.
- Különböző tevékenységek kipróbálása, begyakorlása, azokon keresztüli ismeretszerzés.
- Értelmi képességek fejlesztése: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás.
- A kreativitás kibontakoztatása, fejlesztése.
- Városi programok beépítése, igénybe vétele

4.3.6. Differenciált fejlesztés, egyéni bánásmód megvalósítása

Cél:

- A gyermek egyéni fejlettségi szintjéhez, életkori sajátosságaihoz, személyiségéhez igazodva nevelni, fejleszteni.

Feladatok:

- A gyermekek eltérő ütemű fejlődésének a folyamatos megfigyelések alkalmával való nyomon követése.
- Felzárkóztatás.
- Egyéni és mikro csoportos formában való tevékenykedtetés, fejlesztés.
- A tehetséges gyermekeknek tér, idő és lehetőség biztosítása az egyéni képességeiknek kibontakoztatásához, tehetségük csiszolásához.
- Lehetőséghez mérten a gyerekek egyéni módon való értékelése.
- Megbízások adása.
- Egyéni tűrőképesség figyelembe vétele.

4.3.7. A Sajátos Nevelési Igényből fakadó hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységek – az SNI gyermekek integrációja

Sajátos nevelési igény fogalma:

Az a gyermek, aki a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján: testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető enyhe, tartós vagy

súlyos rendellenességével küzd a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra vissza nem vezethető, enyhe, tartós vagy súlyos rendellenességével küzd.

Integrált, inkluzív nevelés feltételei:

- A feladat szerepeljen az óvoda, alapító okiratában, és az intézmény fel is tudja vállalni – normál óvodai csoportban enyhe rendellenesség esetében integrálhatunk.
- Meglévő tárgyi feltételek biztosítottak legyenek, különös tekintettel a mozgáskorlátozott és érzékszervi sérüléssel élő gyermekek számára.
- A fogyatékosságtól függően, az akadálymentesítés biztosítása
- Megfelelő személyi feltételek adottak legyenek, az óvónő átérezze, hogy a fogyatékos gyermeknek is joguk van arra, hogy tehetségüket a legmagasabb szinten kibontakoztassák.
- A képességek és hozott tudás, tapasztalat és értékrend szempontjából heterogén intézményi környezet megteremtése, amely nem a leszakadók felzárkóztatására épül, hanem az egymástól tanulás pedagógiai erejére.
- Olyan intézmény megléte, ahol a pedagógusok innovatívak, készen állnak pedagógiai szemléletük korszerűsítésére, amely vállalja, hogy struktúráját a korszerű, kompetencia alapú oktatási gyakorlat kívánalmainak megfelelően átalakítsa, bevezesse azokat a fejlesztéseket, amelyek hozzásegítik ahhoz, hogy pedagógiai programját átalakítsa.
- A nevelési, ill. pedagógiai program tartalmazza a szükséges sérülés specifikus pedagógiai és egészségügyi rehabilitációs feladatokat.
- A fogyatékossági típusnak megfelelő szakos utazó gyógypedagógus**,** vagy fejlesztő pedagógus biztosítása.

A sajátos nevelési igényű gyermekek jogai:

- Különleges gondozás keretében, állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.
- A korai fejlesztés és gondozás, az óvodai nevelés, a fejlesztő felkészítés keretében kell biztosítani.
- A sérült gyermekeknek nevelése-oktatása eredményességének érdekében, az óvodai követelmények módosítását és a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást kell biztosítani.

A sajátos nevelési igényű gyermek szülőinek joga és kötelessége:

- A szakértői vélemény eredménye alapján gyermekét a megfelelő nevelési-oktatási intézménybe írassa.

Figyelembe kell venni óvodai nevelőmunkánk során, hogy:

- A sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti
- A gyerek iránti elvárást fogyatékosságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg
- A gyermek terhelhetőségét biológiai állapota, fogyatékossága, személyiségjegyei befolyásolják
- Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta közreműködése szükséges

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység céljai, feladatai:

- A fogyatékosságból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása
- Az ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében
- A különféle funkciók egyensúlyának kialakítása
- Egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- A fejlesztés rövidtávú céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni

Cél:

A 3-7 éves sajátos nevelési igényű, Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján integrálható gyermekek normál óvodai nevelés során – részükre biztosított speciális fejlesztés mellett – gyermeki jogaikat is gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg az iskolai életre éretté váljanak. Mind az ép, mind a sajátos nevelési igényű gyermek számára adjon lehetőséget az egymással való kommunikációra, egymás megismerésére és elfogadása

Az óvoda a fejlesztés során akkor lehetünk a leghatékonyabbak, ha a fejlesztő tevékenység mindig több funkciót érint egyszerre, a gyermek mindig a lehető legtöbb „csatornáját” használja tevékenységei során, függetlenül attól, hogy ép, vagy sérült gyermekről van szó.

A fejlesztések során szükséges az intenzív, jól strukturált és a meglévő töredékkészségek használata, az egyéni motiváció megteremtése, a speciálisan a gyermek szükségleteihez alkalmazkodó módszerek alkalmazása.

Az óvodai fejlesztés alapja minden esetben pszichológiai képességmérés. A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése egyéni tervekkel történik, speciális eszközök és módszerek használatával, egyéni fejlesztési helyzetben megalapozva. A sajátos nevelési igényű gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

Tanulási problémák kezelése az óvodában

- A vizsgálat után a gyermek óvónője értékelő, elemző vizsgálati eredményt kap a szakembertől, s ennek megfelelően a szabad játék során egyénileg, vagy mikro csoportos formában kezdeményezhetjük a különböző fejlesztő játékokat.
- Feladatunk az alapvető szokások, hagyományok kialakítása, a hagyományos óvodai tevékenységek vezetése elfogadó, szeretetteljes légkörben, kiemelten figyelve arra, hogy a problémás gyerekek aktívan, szívesen vegyenek részt az egyes tevékenységekben.

Az egészséges életmódra nevelés

- A felnőtt-gyermek kapcsolatban meghatározó ereje van a gondozásnak.
- A még nem elsajátított tevékenységekben segíteni kell a gyermeknek, esetleg el kell végezni a gyermek helyett, miközben új sémákat tanítunk egy-egy önkiszolgáló lépéshez.
- Szakember segítségével meg kell határozni, hogy mit tesz lehetővé a gyermek állapota, mi legyen a következő lépés, illetve mi az, amit egyáltalán nem lehet elvárni.
- Több időt kell rászánni a sérült gyermekre, hogy képes legyen elsajátítani azokat a feladatokat, melyekre minden gyermeknek szüksége van, de ügyelni kell arra, hogy a többi gyereket ne „hanyagoljuk el”.

- A tevékenységek elvégzésénél tekintettel kell lenni a sajátos nevelési igény jellegére, ez azonban nem jelenti azt, hogy ők nem képesek ezeket megtanulni.

Érzelmi nevelés

A sérült gyermekek szocializációja gyakran elmarad kortársaikétól, sajátos pedagógiai segítséget igényelhet. Kevesebb felelősség hárul rá, kevesebb tapasztalatot képes gyűjteni a kapcsolatteremtésben. Akadályozottabb lehet a verbális és nonverbális kommunikációja. Az esetleges akadályozottság a kudarc, sikertelenség érzését válthatja ki.

Feladatunk:

- Megértő, szeretetteljes légkör kialakítása
- A szociális kapcsolatok tudatos bővítése
- A tapasztalatszerzések lehetőségeinek bővítése
- A játék során a társas kapcsolatok jelentőségének hangsúlyozása
- Kommunikációt fejlesztő, szocializációs játékok beépítése a tevékenységek során
- A gyermekek egyéni érzékenységének toleranciája
- Differenciált követelményszintek megléte

Értelmi nevelés, fejlesztés

Az óvodás gyermek ép, sérült egyaránt érdeklődő, kíváncsi. Rendező elv nélkül szerez ismereteket, tapasztalatokat, érzelmeit, vágyait sok esetben valósnak éli meg.

Feladatunk:

- Olyan tapasztalatszerzést biztosítsunk a gyermekek számára, amely egyrészt feloldja az akadályoztatás miatti korlátokat, határokat.
- Tág teret biztosít az egyéni érdeklődésre és fejlettségi szintre épülő tevékenységeknek
- Szükség esetén a gyermekek fejlesztése speciális módszerek, eszközök, felhasználásával egészüljön ki.

Anyanyelvi nevelés

Az anyanyelv az óvodai élet egészét átszövi, kiemelt a gyermekek tevékenységeiben. Így nem beszélünk külön anyanyelvi nevelésről, ez mindennapjainkat áthatja. A beszéd, az egymáshoz beszélés a sajátos nevelési igényű gyerekeknél gyakran nehezített.

Feladatunk:

- Az anyanyelv gyakorlásának egyik fontos eszköze – az anyanyelvi játékok – mindennap jelenjenek meg tevékenységeink sorában.
- Nagyon fontos a nevelés folyamatában a gyermekek beszédfejlődésében mutatkozó zavarok minél korábbi felismerése és korrigálása.
- A játékok során arra törekedjünk, hogy a különböző beszédkészséggel rendelkező gyerekek mindegyike egyaránt sikerélményhez jusson.
- Arra ösztönözzük a gyerekeket, hogy minél többet beszéljenek, - a sokat és jól beszélők a problémás társakhoz. Feladatunk sokszor a közvetítő szerep.
- Az anyanyelvi nevelés speciális segítője a logopédus, ezért fontos a rendszeres logopédiai ellátás
- A mese, vers, bábozás, dramatizálás igen pozitív hatású ezért tevékenységeinkben és az egyéni fejlesztések esetében is gyakran kell alkalmaznunk.

- Ösztönözni kell a gyerekeket, hogy egymással szembefordulva, egymás szemébe nézve beszéljenek, segítve a megértést, a helyes artikulációt.
- Külön jelentőséggel bír az ép gyermekek nyelvi mintaadása, motiválja a sérült gyermekeket az egymás közötti kommunikációra.
- Az ép gyermek kommunikációja is fejlődik, mert lehetőséget kap, hogy önkifejezése magasabb szintet érjen el, mivel több síkon kommunikál.

Verselés, mesélés

A mondóka, vers, mese a gyermek legtermészetesebb igénye. A gyermeknek örömforrás, feszültséget keltő és oldó lehetőség. Az anyanyelvi nevelés egyik legfontosabb eszköze. Ezek hangokhoz, mozgáshoz és érzelmileg a pedagógus személyéhez kötődnek.

Feladatunk:

- A mesék, történetek mindennaposak legyenek, fontos az előadásmód személyes varázsa. A gyermekek, érzékeljék az alkotások hangulatát, éljék meg a humort, játékosságot.
- Minden gyermeknél az auditív és vizuális észlelés, az artikuláció fejlesztése, a gátlások leküzdése fontos
- Az óvónő feladata biztosítani a feltételeket, szituációkat, helyzeteket teremteni, hogy a hatások érvényesülhessenek.
- Feladat a beszédkedv, hallási figyelem felkeltése
- Hangutánzó gyakorlatok, kapcsolatteremtő játékok beépítése a tevékenységeinkbe
- Artikulációs készség, ritmusérzék, beszédértés fejlesztése
- Értelmi szintnek megfelelő mondókák, versek, mesék mondása
- Szókincsbővítés, nyelvi jelek befogadása, feldolgozása

Ének, zene, népi játék, tánc

A különböző zenei készségek, képességek a gyermek életében az egyik legkorábban, megmutatkozó, felismerhető affinitások. A zenei érzék megnyilvánulási területe elsősorban a mozgás és a hangadás, és mint ilyen, már csecsemőkorban jelen van. A mozgás és a hangadás differenciálódása pedig egyre több zeneileg értelmezhető megnyilvánulásra teremt alkalmat. Erre az óvoda minden más környezetnél alkalmasabb, hiszen a nap bármely szakában énekelhetünk, mondókázhatunk, mozoghatunk, táncolhatunk.

Feladatunk:

- A kiválasztott zenei anyag a naptári évhez természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, a mindennapi élet fordulópontjaihoz, állami, egyházi ünnepekhez kötődik.
- A mindennapokban megjelenik a népi játék, néptánc, néphagyományőrzés, mely fontos szerepet tölt be a nemzeti nevelésben.
- A zenei érdeklődés felkeltése, esztétikai fogékonyság, zenei anyanyelv kialakulásának segítése
- A zene megszerettetése, befogadására való képességek megalapozása, a különböző zenei képességek, készségek fejlesztése
- A mozgásokhoz kötött dalokkal a közös játék örömét alapozhatjuk meg.
- Az énekek, mondókák napi szinten történő alkalmazásával a helyes beszédritmus, ritmusfejlesztés gyakorlását segíthetjük. Elsődleges az egyenletes ritmus hangoztatása, érzékeltetése.

- Megkésett beszédfejlődés esetén, ha nem is beszélnek a gyerekek, felkelthető a beszédkedvük, kommunikációra késztethetők, amelyek jelzés értékűek.
- A gyermekeket hangok, zörejek, zajok veszik körbe, figyeljük meg ezeket, maguk is kelthetnek játékaik során zörejeket, szólaltassanak meg ritmushangszereket
- A zene, ritmus örömet kelt, feszültséget old
- Fontos feladat a zene, játék, mozgás, beszéd összekapcsolása
- A mozgástempó gyorsítására is ösztönözzük a gyerekeket, de erőltetni nem szabad
- Ezekkel, a tevékenységekkel a sérült és ép gyermekek érzelmi életét alakíthatjuk, gazdagíthatjuk.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázolás elsődlegesen kifejezési eszköz, érzelmek, gondolatok, ismeretek közvetítője, az ábrázoló tevékenység során a gyermek alkot, létrehoz, amelynek során az örömteli cselekvés, az önálló munka a fontos. Előfordulhat, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek mindezen tevékenységekre önállóan még nem képes, a saját képességeihez mérten meg kell ezekre tanítani.

Feladatunk:

- Fontos, hogy az ábrázoló tevékenység nagy része beépüljön a spontán játékba, teremtsük meg annak a lehetőségét, hogy egész nap tevékenykedhessenek
- Serkentjük a gyermeket új, kreatív megoldásokra, környezettudatos gondolkozásra, fenntarthatóságra, a természetes anyagok és termések felhasználásával.
- Az alkotásra felnőtt irányítására, segítségére van szükség, fontos gyakorlatban bemutatni az elsajátítandó feladatot
- Változatos anyagokkal, eszközökkel ismertessük meg őket, a technikákat, munkafogásokat alaposan gyakoroltassuk be
- A sérült gyermekek is szívesen ábrázoljanak, az eszközökkel szembeni tartózkodásukat, esetleges félelmüket oldjuk fel.
- A problémás helyzetben használhatunk segédeszközt,- vastagabb rajzeszközt, csúszásgátló alátétet, papírlefogót, vastagabb papírt-, de lehetőleg csak akkor adjuk ezeket a gyermekeknek, amikor valóban szükséges és indokolt.
- Más-más mozdulatokat igényelnek a különböző minőségű, anyagú, súlyú, nagyságú tárgyak megfogása, használatuk során a gyerekeknek különféle mozdulatokat kell alkalmazniuk, szükség szerint felnőtt segítségadásával.
- Különböző fejlesztő játékokkal tudjuk ügyesíteni a finom motorikájukat.
- Mintázással, festéssel, rajzolással, tépéssel bontakoztatjuk ki alkotó kedvüket
- Fejlesztjük szem-kéz-mozgáskoordinációjukat
- Feladat testséma fejlesztésük, helyes ceruzafogás kialakítása, szükség szerint ceruzavastagító használatával
- A gyerekeket el kell juttatnunk arra a szintre, hogy képességeikhez mérten örömmel, oldottan tevékenykedjenek.

Mozgás

A mozgás a gyermek természetes reakciója, aktivitása. A mozgás fejleszti a gyermekek motoros képességeit, kedvező hatással van az idegrendszerre, fejlődnek az értelmi, szociális képességei. A mozgás örömforrás, biztosítja a gyermek motiváltságát. A sérült gyermek mozgása eltérő fejlődést mutat az ép társakhoz viszonyítva. Mozgásukra jellemző az ügyetlen,

kevésbé harmonikus, bizonytalan, mozgás, járás. Nagymozgásaik összerendezetlenek, finommozgásaik fejletlenebbek, kialakulatlanabbak. Éppen ezért előfordulhat, hogy a sorozatos kudarcélmény, sikertelenség előbb-utóbb motiválatlanná teheti e sérült gyerekeket.

Feladatunk:

- Sokszor kell bíztatni, helyes módón és mértékben segíteni, hogy örömét és sikerét lelje a mozgásos tevékenységekben.
- Növekedjen önbizalma, és jusson el oda, hogy a tevékenység örömeért, tudatosan tudjon cselekedni, alakuljon ki mozgásigénye.
- A mozgásos fejlesztésekben tevékenyen, örömmel vegyenek részt.
- Az ép gyermekeket a természetes élethelyzetekre neveljük és arra, hogy figyeljenek társaikra, épekre és sérültekre egyaránt.
- Minden gyermek számára,- de főleg a sérült gyermekek esetében – kiemelt a térbeli tájékozódás, a nagymozgások és a mozgáskoordináció fejlesztése.
- A gyakori, gazdag mozgáslehetőség biztosítása.
- Használjuk a speciális fejlesztő eszközöket, tornaszereket az ép gyermekek esetében is.
- Tevékenységeink mindig tartalmazzanak olyan elemeket, amelyek a helyes testtartás kialakítását célozzák
- Az egyes feladatok végrehajtását, a gyakorlatok kivitelezését szüntelenül ellenőriznünk és korrigálnunk kell, ugyanis csak a tudatos korrekció, a pontos izommunkával kivitelezett mozgás lehet eredményes.
- Nagy jelentőséggel bír a zene alkalmazása, fejleszti a mozgáskoordinációt, hangulati és érzelmi úton fokozza a mozgásos tevékenységek motivációját, nyugtató hatása is jelentős.
- Terápiás célzattal is beépíthetjük a tevékenységekbe a pszicho motoros funkciók fejlesztésére (melyek az észlelési, a tér-tájékozódási, mozgásszervezési, koordinációs, egyensúlyozási készségek, képességek növelését célozzák) irányuló gyakorlatokat.
- A mozgásos tevékenységek követelménye is a játékosság, sok-sok játék, melynek szintén kiemelkedő terápiás célja van, ugyanis a játék alkalmas a tanult mozgások alkalmazására, a koordináció, az egyensúlyérzék, a mozgástudat, a téri orientáció, a szabálytudat, mozgásos önfegyelem, a szocializáció, alkalmazkodás a társakhoz feladathelyzetben, az általános mozgáskészség, a fizikai képességek fejlesztésére.

Külső világ tevékeny megismerése

A sajátos nevelési igényű gyerekek esetében előfordulhat, hogy hiányzik a természetes kíváncsiság, ezért a környezetével való kapcsolat felvételére, és megismerésére felnőtt segítségére van szükség, általa valósul meg a közvetlen környezetében történő tájékozódás. Testsémájuk, testük ismerete a koordinálatlan mozgások, bizonyos esetekben a mozgásszegény életmód miatt módosul, megváltozik, fejletlen lehet. A közlekedési eszközök ismerete hiányos lehet – az ép gyerekeknél is -, mert jórészt autóval utaznak a gyerekek. A környezeti jelenségek megismerése hasonló, mint az ép gyermekeknél, sőt, ezek hatása időnként erősebben érvényesül. Az időjárás, és annak hatását az öltözködésre, programjaink, tevékenységeink megváltozását érzékelik.

Feladatunk:

- A környezet valóságszerű megismertetése konkrét tárgyakkal, cselekvésbe ágyazottan történjen, mert a sajátos nevelési igényű gyerekek erre képesek
- A megismerés minden mozzanatát a közvetlen környezetből kell indítani és a gyermek meglévő ismereteire, tapasztalataira kell alapozni.
- Az állatokkal és növényekkel való ismerkedést sérült kisgyermek esetében alacsonyabb szintről kell indítani, mert sokszor kevesebb a megelőző tapasztalatuk.
- Általában elemi szintről kezdjük az ismeretek átadását, egyszerű feladatokkal, amelyeket a gyermek már biztosan meg tud oldani.
- Apró lépésekre bontjuk a témákat
- Hagyjunk időt az események és a megtapasztalt jelenségek feldolgozásához
- Keltsük fel érdeklődésüket a szűkebb-tágabb környezetük iránt
- Legyenek képesek közvetlen környezetük elemi szintű megfigyelésére
- Tekintsük elsődleges feladatnak, hogy a gyermekek önmagukat és környezetüket részletesen megismerhessék, mert személyiségük, társas kapcsolataik, ezzel együtt tud helyesen alakulni.
- Építsünk a kíváncsiságra, szükség szerint motiválhatunk irányítottan – az események, jelenségek és tárgyi környezet felé.
- Egyéni bánásmóddal segítsük a gyerekeket, súlyozottan figyeljünk arra, hogy a matematikai tevékenységet egyszerre kevés gyermekkel végeztessük.
- A matematikai képességek elsajátításához fejleszteni kell a percepciót, a kézügyességet, logikai készséget, a szám-és mennyiség fogalmat, téri-síkbeli orientációt, analóg gondolkodást, emlékezetet.
- Feladat a figyelem, emlékezet, megfigyelőképesség, gondolkodás fejlesztése.
- Fontos a természet szeretetére, óvására nevelés, környezettudatos magatartás megalapozása.

„Munka jellegű” tevékenységek

Amit munkának tekinthetünk a gyermekek számára a többi tevékenységi formához hasonlóan játékos jellegű, önkéntes, az örömteli játék hatja át a gyermeket. A tevékenység során a konkrét cél kerül előtérbe melyet a gyermek az óvónő irányítása mellett, végez. A gyermek megfigyeléseket tesz, tapasztalatokat szerez környezetéről. A sajátos nevelési igényű gyermekek általában kevésbé tudnak részt venni az ilyen jellegű tevékenységekben, de szívesen végeznek egyszerű feladatokat, és képesek is rá.

Feladatunk:

- Az egy-egy mozdulatot igénylő „hozd ide”, „vedd fel” feladatoktól fokozatosan juttassuk el a gyerekeket az összetett tevékenységek végzéséig.
- Elsődleges a gyermek saját személyével kapcsolatos önkiszolgálási teendők elsajátítása
- Fontos, a stabil, jól átlátható napirend kialakítása
- Alapvető higiéniai szokások kialakítása
- Helyes viselkedési formák elsajátítása
- Lehetőség szerint adjunk részükre alkalmi megbízatást, vonjunk be mindenkit képességei szerint a környezet- növény- és állatgondozásba.
- Ne végezzünk el helyettük semmilyen tevékenységet, amelyre ők maguk is képesek, legyünk mindig türelmesek, hagyjunk időt a munka elvégzésére
- A szülők figyelmét hívjuk fel arra, hogy gyermekük önállóságának érdekében fontos az óvodában elsajátított tevékenységek otthoni gyakorlása, ill. ők is

annyit segítsenek, amennyi éppen szükséges. Amit a gyermek már el tud végezni egyedül, végezze is önállóan.

Hitre nevelés

Még inkább hangsúlyozzuk, hogy mindannyian a Jóisten teremtményei vagyunk. Nem vagyunk egyformák, de ő úgy szeret minket, ahogy vagyunk. Elfogad minket hibáinkkal, jó cselekedeteinkkel együtt. Nekünk is feladatunk, hogy szeressük egymást, még ha különbözőek is vagyunk. Imádkozunk egymásért, hogy egyetértésben, és szeretetben élhessünk.

A játék

A gyermeki fejlődés velejárója a játék, a gyermek élményeit, vágyait dolgozza fel, amelynek során ismereteket szerez szűkebb-és tágabb környezetéről. Az értelmileg gyengébben is sérült gyermek legfontosabb tevékenységi formája az örömszerző játékos tevékenység, játékát fejlettségi szintje határozza meg. Előfordul, hogy hiányzik a kíváncsiság, kreativitás, alkotókészség, kezdeményezés, jobban igénylik felnőtt segítségét, irányítását.

Feladatunk:

- Fontos a minél hosszabb, megszakítás nélküli játékidő, a hely, az eszköz biztosítása.
- A sajátos nevelési igény következtében estenként kialakult kommunikációs zavarokkal küszködő gyermeket minél hamarabb résztvevővé kell tenni az épekkel való közös játékban.
- Nagyon fontos, - ha sajátos nevelési igényű gyermek kerül a csoportba , az egymás játékának, alkotásainak megbecsülése, a lehetőség megadása a pozitív és negatív élmények „kijátszására”.
- Az egészséges versenyszellem speciális kialakítására kell törekedni, és arra, hogy a sérült gyermek is lehetősége szerint mindenfajta játéktevékenységben részt vehessen.
- Mindenfajta játékban nagy szerepe van az utánzásnak, melyben a sérült gyermek részére az ép gyermek megfelelő példát tud nyújtani.

Tanulás

Óvodáskorban a tanulás és a játék nem különíthetőek el egymástól, a gyermek úgy tanul, hogy játszik. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a tanulás sokszor akadályokba ütközhet, lassabb tempóban történhet. Az érzékelés és észlelés nehezítettsége, az energiáknak a mozgásra való összpontosítása, a rövidebb idejű koncentrációs készség, a manipuláció akadályozottsága problémákat okozhat. A tanulás folyamata, mozzanatai a sajátos nevelési igényű gyerekek esetében sem térnek el a normáltól, inkább minőségében és mértékében, a felhasználható eszközökben, módszerekben módosulhatnak.

Feladatunk:

- A tevékenységi formák a gyermekek számára olyanok legyenek, hogy a minimális erőfeszítést igényeljen a gyermektől, de játékosan és sikerrel meg tudja oldani.
- Legyen központi helyen az együttjátszás, együttélés megismerése
- A tanuláshoz meg kell keresni az egyéni adottságokat figyelembe véve az optimális terhelhetőségi szintet.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek tanulása egyrészt spontán történik, de fontos, hogy játékos formában megszervezett tevékenységek legyenek.

- A tanulás szerves részét alkotja a nevelés folyamatának, amely alapját képezi a gyermek és a vele foglalkozó felnőtt kölcsönös kapcsolatának.
- A játékos tanulás áthatja az óvodai nevelés tevékenységeinek minden területét, a képességek, a magatartás, a motiváció fejlődését és az ismeretszerzést egyaránt.
- A tanulást biztosító feltételek megteremtése során építünk a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.
- A tanulási képességek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó folyamatos és rendszeres feladat.
- A természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatok, valamint a nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák későbbiekben a gyermek, tanuláshoz való viszonyát.
- Az egész óvodai nap folyamán az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban számtalan lehetőséget kínál. E tevékenységek növelik a gyermek cselekvő aktivitását, érzékszerveit foglalkoztató tapasztalását, felfedezését, kreativitását.
- A tanulási folyamat során jusson nagy szerep az utánzásnak.
- Gazdagodjon érzelmi életük, kapcsolatteremtő képességük.
- Figyeljünk az értelmi képességek kibontakoztatására, fejlesztésére.
- Az egyes módszerek alkalmazásakor figyelembe kell vennünk a gyermek életkori sajátosságait és fogyatékosságának mértékét.

Szervezési feladatok:

Feladatunknak tekintjük, hogy folyamatosan felkészülve eleget tegyünk a fenntartó és a törvény által meghatározott elvárásoknak, a sérült gyermekek fogadásával kapcsolatban.

- Az óvónők a speciális szakemberrel közösen alakíttatják ki a legmegfelelőbb feltételeket a sajátos nevelési igényű gyermekek csoporton belüli tevékenységeihez.
- Javaslatot tesznek az eszközök, berendezési tárgyak beszerzéséhez a fenntartó felé.
- A szakemberek felkészítik az óvónőket, dajkát a SNI gyermekek fogadásához szükséges gyakorlati teendőkre, melyet a napirendben rögzítenek.
- A speciális szakember fejlesztését kiegészítve, a szakember elvárásainak, fejlesztési tervnek megfelelően tervezi meg az óvónő a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztési tervét.
- Alapvető cél olyan értelmi és személyiség-tulajdonságok kialakítása, amely nemcsak az ismeretek eredményes elsajátítását teszi lehetővé, hanem a különböző élethelyzetekben az egész személyiség jellemzőiként nyilvánulnak meg (pl. kitartás a cselekvésben, egymás iránti türelem, tolerancia stb.) A fejlesztés áthatja az egész nevelőmunkát.
- Meg kell ismerni a gyermek személyiségjegyeit, felkutatni a részképességek elmaradásának okait, felmérni a gyermekek testi, érzelmi, értelmi képességeit, kidolgozni az egyéni fejlesztési terveket – SNI gyermekek esetében szakpedagógus útmutatásai mellett – meghatározni a tevékenységi formákat, kiválasztani a megfelelő eszközöket, játékokat, feladatgyűjteményeket és motiválni a gyermekeket

A sajátos nevelési igényű gyermekek értékelése, a fejlődés mutatói

Az SNI gyermekek megfigyelési, illetve fejlődési lapja kiegészül. Fejlődésük mutatóit két szinten kell vizsgálni, vizsgáltatni:

- óvodán belül – folyamatosan, ill. meghatározott időszakonként
- óvodán kívül – szakértői hálózat segítségével

Az óvónők és a speciális szakemberek kapcsolattartása folyamatos.

- Gyógypedagógus: felméri a gyerek képességeit, részletes vizsgálatot végez, amely alapján elkészíti a fejlesztési tervet, meghatározva a legfontosabb feladatokat. Segíti a gyermek fejlesztését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását, segíti az óvodapedagógus munkáját, folyamatos kapcsolatot tart a szülőkkel.
- Logopédus: a részképességek körében is kiemelt jelentőségűek a beszédészlelés és beszédmegértést, a hangzó-differenciálás, a fonológiai tudatosság, figyelmi és emlékezeti teljesítmények, az észlelési szerveződés, a soralkotás és más megismerő funkciók. E funkciók hiányos vagy zavart működése indokolja személyének, jelenlétének fontosságát, hiszen e részképességek működési következményeként értelmezik a diszlexiát.

Család és óvoda

- A szülőknek mind az ép, mind a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében lehetőséget kell adni, hogy gyermekükkel a beszoktatás előtt ellátogathassanak óvodánkba
- A beszoktatás a szülővel közösen és fokozatosan valósítható meg. Időtartalmát az óvónő és a speciális szakember határozza meg a szülővel egyetértésben.
- Fontos, hogy a mindennapi, gyermeket érintő eredményekről, problémákról állandó, folyamatos tájékoztatás történjen mind a szülők, mind a pedagógusok részéről.
- Kirándulások, kulturális és sportesemények az integráció elfogadásának egyik eszközei lehetnek. Lehetőséget teremt pl. a családok problémáinak, értékrendszerének, nevelési elveinek kölcsönös megismerésére.
- Segítenünk kell a szülőknek, hogy elfogadják a gyermeket, mint a Jóisten ajándékát, akkor is, ha sérült.
- Lelki programok biztosítása számukra, ahol lelki atyák segítik őket, a nehézségek megoldásában
- Különös figyelem a sérült gyermekek szülei felé, az intézmény pszichológusa segítségének felajánlása, lelki támasz nyújtása.

Cél:

A hátrányos helyzetű gyermekek, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek bevonása a csoport-, óvodai életbe. Hátrányosságuk csökkentése a különleges igényeik minél nagyobb kielégítésével, illetve az ágazati jogszabályokban meghatározott, speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek biztosításával. A sajátos nevelési igények és a csoportnormák, csoport szabályok minél jobb közelítése egymáshoz.

Feladatok:

- Biztonságos légkör megteremtése, ahol a gyermek megnyilatkozik.
- Beszéltető környezet kialakítása, melyben a gyermek érzelmeit, élményeit elmondja, eljátssza.
- Óvodai szabályok, szokások helyes megismertetése, elsajátíttatása.
- Egyéni képességeinek megfelelő fejlesztésben részesítése.
- Pozitív viselkedéseinek, tulajdonságainak elismerése, megerősítése.
- Önbizalmának fejlesztése jó irányba.

- Közösségben elfoglalt helyének megerősítése.
- A családdal való partnerkapcsolat kiépítése, erősítése.
- Fejlesztés mikro-csoportokban.
- Képességfejlesztő játékok biztosítása.
- Szakemberek bevonása: logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus, gyermekjóléti szolgálat.
- Családlátogatás, szülővel való együttműködés.
- Egyénre szabott programkészítés.
- A csoport felkészítése a kapcsolat felvételre és a kapcsolattartásra.
- Különböző, számukra érdekes tevékenységeken keresztül az érdeklődésük fenntartása.
- A gyermekek önállóságának, alkalmazkodó képességének, együttműködésének fejlesztése.
- Tanulási zavarok kiszűrése, megelőzése és korrekciója szakemberek bevonásával.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés.
- Olyan tevékenység szervezése, ahol a gyermekek gondolkodása, figyelme, koncentrációja fejlődik.

4.3.8. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, és az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések az óvodában.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek oktatási és társadalmi integrációjának előmozdítása, különös tekintettel az esélyteremtésre.

A 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.) foglaltak szerint, hátrányos helyzetű gyermek, tanuló, akit családi körülményei, családi helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén, a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Óvodánkra nem jellemző, hogy jelentős létszámú hátrányos helyzetű gyermeket nevelnénk, illetve halmozottan hátrányos gyermek még nem volt óvodánkban, mégis, fontos feladatunknak tekintjük a hátrányos helyzetű gyermekekkel való törődést, gondoskodást. Odafigyelő munkánkkal biztosítjuk a hiányok pótlását, amelyek a társadalmi esélyegyenlőtlenségből adódnak.

Célunk, hogy minden hátrányos helyzetű gyermek önmagához képest eljusson fejlődése maximális fokára, a tankötelezettségnek 6 éves korban eleget tudjon tenni.

A szociális hátrányok enyhítése érdekében minden óvodapedagógus feladata, hogy felkutassa a hátrány okát (családlátogatások, tapintatos beszélgetések), ismerjék meg a családok sajátosságait, szokásait. A szülőkkel napi kapcsolat legyen.

Az óvodapedagógusok együttműködnek a gyermekvédelmi felelőssel, és az óvodavezetővel, és probléma észlelését, rögtön jelzik. A család, a gyermek szükségleteinek megfelelő javaslatot tesznek a gyermek szociális helyzetének lehetőség szerinti javítására.

- Rendkívüli segélyigénylés.
- Segítség a segély ésszerű felhasználására.

Amennyiben szükséges a Gyermekjóléti Központ javaslata alapján, a gyermek fejlődése érdekében vállaljuk a 8 éves korig történő óvodai nevelést.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységekhez, a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztéséhez, felzárkóztatásához felhasználjuk:

- az egyéni bánásmódot
- a napi tevékenységekbe ágyazott részképesség fejlesztést
- változatos élmények nyújtását
- szakszolgálatok segítségét: logopédus, gyógy testnevelő, prevenciós fejlesztés
- egészségügyi szűrővizsgálatokat
- ingyenes ovi - focifoglalkozások, hetente, az óvoda tornatermében
- ingyenes néptánc foglalkozások minden héten egyszer, minden korcsoportban

A családok helyzetének nyomon követésében, ha kell, kapcsolatba lépünk a Családügyi és Gyermekjóléti Központtal, a Járási Hivatal Gyámügyi Osztályával.

Differenciálás: a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése:

- Tanulási problémákkal küzdő gyermekek
- Magatartászavarok miatt problémás gyermekek
- Kivételes képességű gyermekek, tehetségígéretek

Óvodai integrációs program keretében célunk a hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése, melynek érdekében nagymértékben szükséges a nevelőtestület együttműködése, a segítségnyújtást előkészítő szervezési feladatok kollektív előkészítése, összehangolt megvalósítása.

A pedagógiai munka kiemelt területei:

- az egyéni bánásmód megvalósítása
- a napi tevékenységekbe ágyazott részképesség fejlesztése
- változatos élmények nyújtása.

Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel:

- szakszolgálatok segítsége: logopédus, gyógy testnevelő, prevenciós fejlesztés
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- óvoda-iskola átmenet támogatása.

A sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése

Óvodánk az alábbiak szerint tudja befogadni a sajátos nevelési igényű gyermekeket: korlátozott számban – csoportonként 2-3 fő – tudjuk ellátni az ép értelmű, de

- Mozgáskorlátozott,
- Látássérült,
- Hallássérült,
- Beszédfogyatékos,
- Autizmus spektrum zavarral küzdő,
- Megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenessége miatt sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését.

A gyermek megismerése, fejlődésének nyomon követése, differenciált, egyéni készség és képességfejlesztés, nevelés

A differenciált egyéni fejlesztés alapelvei

1. A gyermek és a család alapos ismeretére épül.
2. A gyermekek fejlesztését az óvodapedagógus a közösségen belül, elsősorban kisebb (mikro) csoportokban tudja ellátni az óvodai tevékenységek során.
3. Törekedni kell az egyénre szabott, hatékony hátránycsökkentére.
4. A sajátos nevelési igényű gyermekek számára biztosítanunk kell a törvény által előírt habilitációs- rehabilitációs órákat.

A gyermek megismerésének feladati

- A gyermek anamnézisének felvétele (Az adatvédelmi szabályzat előírásait betartva).
- Családlátogatások tapasztalatai.
- Befogadás, beszoktatás alatti megfigyelés tapasztalatai.
- A gyermek folyamatos megfigyelésének tapasztalatai, elsősorban a játékban.

Készség és képességfejlesztési feladatok

- Testi képességek (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség)
- Testséma, testfogalom, dominancia
- Mozgás képességek (nagymozgásoktól a finommozgásokig)
- Egyensúlyérzék
- Érzékelés, észlelés (Auditív, vizuális, taktilis, kinesztétikus)
- Értelmi képességek (figyelem, megfigyelőképesség, emlékezet, felidézés, gondolkodás, kiemelten a képzelet, kreativitás).
- Anyanyelvi, kommunikációs képességek
- Érzelmi képességek (kiegyensúlyozottság, pozitív énkép, érzelemszabályozás)
- Akarati képességek (önállóság, önfegyelem – önkontroll, kivárás, kitartás, feladat és szabálytudat)
- Erkölcsi képességek (elfogadás, együttérzés, segítőkészség, udvariasság)
- Szociális képességek (együttműködés, kooperáció)

A fejlesztés területei

- A HH, ezen belül különösen a HHH gyermekek fejlesztése, segítése
- BTM gyermekek fejlesztése, nevelés szakvélemény alapján
- A Sajátos Nevelési Igényből eredő hátrányok kompenzálása, szakvélemény alapú fejlesztése, nevelése
- Tehetséggondozás

A fejlesztés folyamata

- Bemeneti (óvodába lépés) fejlettségi szint rögzítése megfigyelés alapján.
- Az egyéni fejlesztés területeinek meghatározása a gyermek személyi anyagában.
- Félévenkénti fejlettségi szintrögzítés, megfigyelés alapján.
- Együttműködés a szülővel (tájékoztatás a gyermek fejlődéséről - korrekcióra szoruló illetve a tehetség jeleit mutató fejlődési területek is!- beszélgetés).
- Differenciált, egyéni nevelés, készség és képességfejlesztés megvalósítása a nevelési, fejlesztési módszerek, tevékenységek, feladatok egyénre szabott alkalmazásával.
- SNI gyermek esetében egyéni fejlesztési terv vezetése segítő szakember segítségével.

- Szükséges esetben jelzés kompetens szakembereknek, szakmai segítség igénybevétele.

A gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése, rögzítése

- Kötelező dokumentum: fejlődési anyag gyermekenként.
- Félévente feljegyzések a gyermekről, a szülő tájékoztatása a gyermek fejlettségéről, a beszélgetés rögzítése jegyzőkönyv formájában, melyet a szülő és az óvodapedagógus aláírásával hitelesít.

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. Segít elérni azt a célunk, hogy minden gyermeknek esélye legyen a magas szintű, kiváló minőségű oktatáshoz, neveléshez, függetlenül attól egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőség biztosítása a legtöbb esetben nem jár többletköltséggel, csupán szemléletváltást, rugalmasságot, nagyobb figyelmet igényel a nevelőtestülettől.

4.4. Az óvodai élet megszervezésének sajátos elvei, tevékenységformái

4.4.1. Személyi feltételek

A katolikus óvoda célkitűzéseiben megfogalmazottak megvalósításának felelőssége a hitoktató és az óvónő szoros munkatársi együttműködésén nyugszik. Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Az óvodában dolgozókat jellemezze az Isten- és emberszeretet. Az óvodai nevelés kulcsszereplője, meghatározója az óvodapedagógus, aki modellt, mintát jelent a gyermekek számára, értékeket közvetít, példaként kell állnia külső megjelenésében, kulturált viselkedésében. Ismerje a pedagógiai és egyházi dokumentumokat, tájékozódjon rendszeresen a szakirodalomban, legyen igénye, hogy az egyházközség életébe bekapcsolódjon. Segítse elő a derűs, egészséges, örömteli vidámságot a gyermekek és a szülők körében, hogy az evangéliumi szemlélet alapvető optimizmusa érvényesüljön.

Óvodánkban 9 felsőfokú képesítéssel rendelkező pedagógus végzi az óvodai nevelési munkát.

A pedagógusok tevékenységét és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazott munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez. A dajkák végzik a gondozási feladatokat, az óvoda épületének és udvarának rendben tartását.

4.4.2. Tárgyi feltételek

Az óvoda az Árpád–házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola tagintézményeként működik.

Az óvodaépület alapterülete: 300 m^2.

A gyermekeket körülvevő környezetet úgy "alkotjuk" meg, hogy abban a gyermekek védettek legyenek, ízlésük fejlődjön.
2004-ben megtörtént az óvoda felújítása. Megnövekedtek a terek, minden csoportszobához mosdó készült, a fűtés korszerűsödött.
A szabad mozgáshoz, játékhoz jelenleg ideiglenesen, a Vízivárosi Templom Plébániájának körülkerített udvara biztosított, melyben különböző mozgásfejlesztő játékok állnak a gyermekek rendelkezésére (hinta, csúszda, homokozó, babaház…)
Négy csoportszoba áll a gyermekek rendelkezésére, három mosdó, közös öltöző.
A manuális tevékenységek gyakorlásához egyre több fa és természetes anyagból, illetve műanyag játékokból választhatnak a gyerekek.

A nevelési programunk megvalósításához szükséges eszközökkel rendelkezik óvodánk.
A csoportszobai játékok a gyermekek számára jól elérhető polcokon, szekrényeken, fiókokban vannak elhelyezve, hogy a gyermekek önállóan is hozzáférjenek.
Az udvari játékok esetében különösen is odafigyelünk arra, hogy biztonságosak, épek, sérülésmentesek legyenek.
Kézügyességünkkel, fantáziánkkal harmonikusan alakítjuk a környezetünket.
A gyermekek mozgás igényének kielégítésére a 85 m2-es tornaterem áll rendelkezésre.
A felnőttek rendelkezésére áll a nevelő testületi szoba, ahol elhelyezzük a nevelőtestület számára szükséges szakmai könyvtárat. A gyermekeknek a csoportszobában biztosítjuk a korosztályuknak megfelelő könyveket.
A nevelőtestületi szoba lehetőséget biztosít a szülőkkel való egyéni beszélgetésekre is, és helyet ad a logopédiai foglalkozásoknak is.

4.4.3. Az óvodai élet megszervezése

Pedagógiai hitvallásunk lényege, hogy nevelőmunkánk középpontjában a gyermekek állnak. Átfogó szervezeti keretnek a játékot tartjuk. Ezen belül integráljuk a foglalkozástárgyakat, tevékenységeket és differenciáltan fejlesztjük gyermekeinket. Esélyt teremtünk az ép, a sérült, és a tehetséges gyermekek optimális fejlődéséhez.

Szervezeti formái:

- A folyamatos napirend.
- A homogén életkorú gyermekcsoportok
- A koncentrikusan bővülő tevékenységeken alapuló ismeretszerzési lehetőségek biztosítása.
- A Sajátos Nevelési Igényű gyermekek beemelése az ép gyermekek közösségébe, speciális igényeik kielégítésével, speciálisan képzett szakemberek biztosításával

Óvodánk óvodapedagógusai a nevelőtestület által kidolgozott és elfogadott pedagógiai program alapján dolgoznak.

A napi- és heti rend alapján úgy szervezzük meg a gyermekek mindennapi tevékenységét, hogy a gyermekek egyéni szükségleteihez igazodjon, és lehetőség szerint párhuzamos végezhető és differenciált legyen. Igazodjon a gyermek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez.

A gyermekek óvodában töltött idejének legnagyobb részét a semmi mással nem helyettesíthető szabad játék tölti ki.

Az óvoda dolgozói a gondozási és minden egyéb tevékenység során is nevelnek, mélyítik a gyermekekkel való személyes kapcsolatokat, segítik önállósodásukat. Lehetőséget biztosítanak a folyamatos interakcióra, élőszavas mese, és közösségi játéktevékenységek biztosításával.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazított iskola előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése a nevelőtestület által közösen meghatározott módon, szempontsor segítségével történik.

Az óvoda teljes nyitvatartási ideje alatt biztosítjuk, hogy gyermekeinkkel óvodapedagógus foglalkozzon.

4.4.3.1.Hetirend

HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
szabad játék				
A játékszituációhoz, az időjáráshoz, az évszakhoz, ünnepkörhöz, napi aktualitáshoz kapcsolódó ábrázolási tevékenységek, mesék, versek, dalok, mondókák, kiszámolók, énekes játékok, fejlesztések.				
mozgás heti egyszer kb. 9.30-10.15 minden napi mozgás biztosítása a szabadban, vagy a tornateremben				
játékos hittan foglalkozás heti egyszer 30 perc				
mindennapi áhítat, beszélgetés Istenről, Istennel, imádság 10-45 perc				
Az aktualitásokhoz, az évszakhoz, ünnepkörhöz kapcsolódó ábrázolási tevékenységek, mesék, versek, dalok, mondókák, kiszámolók, énekes játékok, matematikai, illetve környezetismereti kezdeményezések kötött formában.				

4.4.3.2.Napirend

6.30	gyülekező az ügyeletes csoportban szabad játék
7.00-9.15	szabad játék a saját csoportban rajzolás, mintázás kézi munka játéba integrált egyéni és mikro csoportos tevékenységek, fejlesztés környezetünkben megélt események, élmények feldolgozása rendszerezése
8.00-9.00	folyamatos reggelizés előtte, utána mosdó használat önkiszolgálás: terítés, kenyérkenés, öntés, elpakolás kisebbek és a társak segítése
kb.9.15	játékelrakás, rendrakás 10-15 perces áhítat közös, vagy egyéni tevékenységek, kezdeményezések, fejlesztések
kb.10.00- 11.45	készülődés az udvarra, mosdóhasználat, öltözködés játék a szabadban, kirándulás, séta, külön programok
12.00-13.00	ebéd naposi feladatok: terítés, kiszolgálás, leszedés mosdóhasználat, fogmosás, öltözés pizsamába
13.00-14.30	pihenő mesehallgatás, ének
14.30	folyamatos ébredés, kelés, öltözés
14.40	uzsonna előtte, utána mosdóhasználat, fésülködés szabadon választható játéktevékenység
16.00-16.30	szabad játék az ügyeletes csoportban

4.4.3.3. Éves programjaink

mikor	jeles nap	
szeptember 8.	Kisboldogasszony	

	Veni Sancte	évnyitó Szentmise
október 2.	Őrangyalok napja	
október 4.	Szt Ferenc	állatok napja
október 23.	’56-os forradalom	
november 1.	Mindenszentek	
november 2.	Halottak napja	
november 11.	Szt Márton	
november 19.	Szt Erzsébet	óvodánk névadója
november 30.	András	Advent kezdete
december 6.	Szt Miklós	
december 13.	Luca	búza ültetése
	Szt Család járás	
december 25-26.	Karácsony	Úr Jézus születése
január 1.	Újév	
január 6.	Vízkereszt	Három királyok
január 25.	Pál	
	Farsang	
február 2.	Gyertyaszentelő	
február 3.	Szt Balázs	balázsáldás
	Hamvazószerda	
február 24.	Mátyás	időjósló nap, a 13. tanítvány
március 12.	Gergely	iskolalátogatás
március 15.	1848-as szabadságharc	
március 18-19-21.	Sándor. József, Benedek	meleg hozó napok
március 19.	József	apák napja
március 25.	Gyümölcsoltó Boldogasszony	
	Föld napja	
	Virágvasárnap	
	Keresztút	
	Húsvét	
	madarak és fák napja	
május első vasárnapja	Anyák napja	
	Mennybemenetel	
	Pünkösd	
	Úrnapja	
	gyereknap	
	Környezetvédelmi világnap	
	kirándulás	
	Te Deum	évzáró Szentmise, ballagás
augusztus 15	Nagyboldogasszony	
augusztus 20.	Szt István	

4.4.4. Az óvoda kapcsolatai

Minden óvodapedagógus feladata a harmonikus, tartalmas, boldog gyermekkor megteremtése, biztosítása. Az óvodának, mint nevelőintézménynek az egyik sajátos feladata, hogy aktív, érdeklődő viszonyt alakítson ki szűkebb és tágabb társadalmi környezetével. A vezetőnek és minden dolgozónak feladata, hogy az óvodát ismertté tegye, mutassa meg, hogy

milyen értékeket képvisel és közvetít. Mindennapos kommunikációnk, döntéseink, tetteink, személyes példánk tükrözzék az intézmény tényleges értékeit

4.4.4.1. A család és az óvoda kapcsolata

A családi nevelést kiegészítve az óvoda legfontosabb feladata a gyermekek gondozása, ápolása, védelme, szocializálása a szülők megelégedésére. A szülőket nevelőpartnernek kell tekinteni, ismertetni kell velük nevelési céljainkat, feladatainkat. Törekedni kell arra, hogy a gyermek nevelése érdekében megismerjük a családi nevelés eljárásait, szokásait.

Az óvodai nevelés feladata kiegészíteni - és nem helyettesíteni – a családi nevelést, és a jó együttműködés esetében feltétlenül a gyermek harmonikus fejlődését biztosítani. A családdal való kapcsolattartás változatos módozatait ki kell használnia az óvodának, különösen katolikus jellege miatt, hisz számunkra a családpasztoráció is kiemelt szerepet kap.

A rendszeres kapcsolattartás lehetővé teszi, hogy minél jobban megismerhessük az adott család egyediségét, szokásait, és azok figyelembe vételével nyújtsunk segítséget az esetleges problémák megoldásában.

A gyermekek egyéni fejlődéséről, az elért eredményekről folyamatosan tájékoztatni kell a szülőket. A szülők igényeinek megfelelően lehetőséget kell adni, hogy előzetes megbeszélés alapján bármikor betekintést nyerjenek gyermekeik óvodai életébe.

A kapcsolatok közül a legfontosabbnak a család és az óvoda közötti kapcsolatot tartjuk. Arra kell törekednünk, hogy megismerjük a család életszemléletét, a családban uralkodó légkört, stílust és szükség esetén segítséget nyújtsunk.

Cél:

- A személyiségi és szülői jogok tiszteletben tartásával erősíteni a partneri viszonyt, az óvodai nevelés és a családi nevelés összhangjának megteremtése érdekében.
- A keresztény családot példaként állítani a szülők elé.

Feladatok:

- Az együtt nevelés fontosságának tudatosítása a kapcsolattartás során.
- A szülők megnyerése a helyi program nevelési célkitűzéseihez.
- Hagyományok kialakítása, bővítése, családias hangulatú ünnepek szervezése, melynek során pedagógusok, gyermekek együtt tevékenykedhetnek és átélhetnek különböző élményeket.
- Lehetőség adás a szülőknek az aktív párbeszédre.
- Emberi, szakmai tudásunkkal maximális segítségnyújtása szülők nevelő munkájához.
- Reális tájékoztatás a gyermekről, segítő szándékkal, mindig a gyermek érdekeit képviselve.
- Segítségnyújtás a szülőnek, hogy elfogadja gyermekét olyannak, amilyen.
- A szülők személyiségének tiszteletben tartása, egyéniségük elfogadása.
- Elfogadtatni azt az elvet, hogy a gyermeknevelés kiemelten fontos színtere a család, az óvoda, mint nevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítését szolgálja.

A kapcsolattartás formái:

- délutáni játszóház és ismerkedés a leendő óvodásokkal
- adventi barkácsdélután a szülőkkel

- beiratkozás
- előzetes családlátogatás
- szülői értekezletek
- egyéni beszélgetés
- fogadóórák
- nyílt napok
- közös ünnepségek (névadónk Szt. Erzsébet ünnepe, Szt. Miklós, farsangi táncház, családi keresztút, anyák napja)
- szentmisék (évnyitó, évzáró, apák napi)
- kirándulások

4.4.4.2. A saját intézmény alsó tagozata és az óvoda kapcsolata

A cél:

- az iskola megismerje ama szándékot, hogy a gyermekek egyéni képességeiknek megfelelő neveléssel legyenek képesek az iskolai tanulmányok megkezdésére. Fontos, hogy az átmenet minél zökkenő mentesebb legyen.
- minél nagyobb esélyt adni a gyermekeknek a problémamentes iskolai élet megkezdéséhez.

Feladatok:

- Egymás nevelési programjának megismerése.
- Látogatások, tapasztalatcserék.
- Tájékoztatás a gyermekek egyéni fejlődési üteméről.
- Értekezletek, egymás rendezvényein, ünnepein való megjelenés.
- Az iskolások Gergely-járása az óvodában
- Az Óvodások karácsonyi kántálása az iskolában
- Közös év végi Gála műsor szervezése
- Közös bábelőadás szervezése
- A tanító nénik látogatása az óvodában
- Az óvodapedagógusok látogatása az iskolában

4.4.4.3. Szakmai szervezetek és az óvoda kapcsolata

Óvodánk a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészet és Társadalomtudományi Karának esztergomi székhelyű Vitéz János Tanárképző Központ Óvó- és Tanítóképző Tanszékének gyakorlóhelyeként működik.

4.4.4.4. Egészségügyi szervek és az óvoda kapcsolata

4.4.4.4.1. Védőnő, gyermekorvos

Feladatok:

- Nevelési év elején találkozás, megbeszélés.
- A vizsgálatok, szűrések időpontjának rögzítése.
- Tájékoztató előadás szervezése a szülők körében.
- Iskola-alkalmassági vizsgálat a tanköteles korú gyermekek részére.

4.4.4.5. Egyéb kapcsolatai

4.4.4.5.1. Szent Vince Idősek Otthona

A Szatmári Irgalmas Nővérek által alapított Idősek Otthonában a rend, ápolásra szoruló beteg nővérek gondozását látja el.

Feladatok:

- Megismertetni a gyermekekkel az idősek életét.
- Példát mutatnunk az idősek szeretetéről, tiszteletéről.
- Megörvendeztetni őket játékunkkal, énekünkkel.
- Szent Erzsébet, Szent Miklós és Anyák napján ajándékkal, műsorral meglepni az időseket.

4.4.4.5.2. A fenntartó és az óvoda kapcsolata

Fenntartónkkal való kapcsolatunk alapja, hogy részesei lehetünk küldetésének megvalósításában.

Fenntartónk biztosítja mindazokat a feltételeket, melyeket a törvény ír elő, illetve, amit a körülmények lehetővé tesznek.

A nevelőtestület feladata, hogy keresse a lehetőségeket, módszereket, hogy miként tudja a fenntartóval közösen segíteni a gyermekeket és szüleiket a hitélet felé.

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató, segítő jellegű. Problémáink megoldását az együttműködés jellemzi.

Formái:

- kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések
- óvodavezető beszámolója és részvétel a közösség munkájában.

Cél:

- a rendszeres és folyamatos kapcsolat fenntartása, korrekt együttműködés.

Feladatok:

- Folyamatos tájékozódás, információcsere.
- Az óvoda helyi programjában megfogalmazott célok és feladatok közös megvalósítása.
- Kölcsönös támogatáson alapuló kapcsolat fenntartása.

4.4.4.5.3. Egyéb szakmai szervezetekkel

Logopédus
Családügyi és Gyermekjóléti Központ
Katolikus Pedagógiai Intézet.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a szakmai képzéseket, programokat és érdeklődésünknek megfelelően részt veszünk azokon.

Kapcsolatot tartunk a városunkban és az országban működő katolikus óvodákkal szakmai tevékenységünk fejlesztése és megújítása érdekében.

Lengyelországbeli, Gnieznói óvodával meglévő kapcsolat fenntartása: angol nyelvű levelezés formájában tájékozódás egymás szakmai munkájáról, óvodai életéről.

Az óvoda földrajzi elhelyezkedése (Felvidék szomszédsága) is segíti, hogy kapcsolatot tartsunk fenn, külhoni magyar óvodával is.

4.5. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Az óvodai élet tevékenységformái alapvetően megegyező kell, hogy legyen minden óvodában. Az egészségesen fejlődő gyermek a katolikus óvodában is eléri óvodáskor végére az iskolai munkához, iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A különbség nem itt keresendő, hanem elsősorban a világszemléletben, az értékrendben. A "szemüveg" más tehát, amin keresztül a katolikus óvodában látják-láttatják a világot. Ez határozza meg az ott dolgozók attitűdjét és ennek következménye az is, hogy a katolikus óvodának vannak sajátos feladatai.

Az óvodai nevelés feladata az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül: az egészséges életmód alakítása, az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.

Az óvodai élet tevékenységformáinak tervezésekor meg kell, hogy jelenjen a CÉL, ami minden esetben tartalmazza a feladatot, módszert, eszközt és a szervezeti keretet, formát.

4.5.1. Hitre nevelés

A katolikus nevelés: az Egyház evangelizációs küldetésének része. "Azokat, akiket megkereszteltek, arra kell nevelni, hogy a keresztény élet újdonságát az igazságosság és az igazság szentségének jegyében éljék meg. Annak, hogy katolikus neveltetés létezik, az az oka, hogy Jézus Krisztus létezik és az Ő Evangéliuma szolgálatára áll az embernek." (II. János Pál: A katolikus oktatás központi kérdése)

Krisztus örömhírének lényegét kell jó magként elültetni a gyermekekben: Isten szeret engem és ezt a szeretetet akarom én visszatükrözni életem során. Tehát legfontosabb az Istennel való szeretetkapcsolat megéreztetése, "megízlelése".

Cél: a hit felébresztése és a gyermekek életkorához mért fejlesztés. Isten teljességét meg kell mutatni a gyermek számára. Ő a legfőbb, akinek engedelmességgel tartozunk, ugyanakkor szeretetteljes, irgalmas, megbocsátó, aki "nevünkön szólít minket" és így egy egészen személyes kapcsolatban lehetünk Vele. Fel kell ébresztenünk a gyermek lelkében a tiszteletet és a csodálatot, de ezzel együtt a bizalmat és a gyengédséget is. Segítsünk neki abban, hogy felfedezhesse az őt körülvevő világban Isten nagyságának és jóságának nyomait.

A hit Isten ajándéka. A hit hallásból ered, szükséges a példa is:

- megtapasztalás
- érzelmi biztonság
- szerető elfogadó légkör
- összetartozás élménye
- iskolába lépés idején a hit tovább élése

Az óvoda missziós feladatai:

- A családok bekapcsolása a keresztény életbe.
- A közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erő.

A hitre nevelés átszövi az óvodai élet egészét

- köszönési mód
- mindennapos lelki beszélgetés
- étkezés előtti és utáni imádság

- templomlátogatások
- játék
- délutáni pihenés előtti ima

A liturgikus év eseményei

- Karácsonyi ünnepkör.
- Húsvéti ünnepkör.
- Az ünnepekre készülve jócselekedetek gyűjtése.
- Templomlátogatás, ismerkedés a liturgia eszközeivel.
- Templomlátogatás során a helyes viselkedési szokások megismertetése.
- Közös szentmise látogatás a családokkal.
- Imádságok tanulása, énekek tanulása.
- Közös szentmisék az óvodában.

Erkölcsi nevelés (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények).

- Közös élményeket nyújtó tevékenységek.
- Erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása.
- Együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat megalapozása.
- Biztonságérzet erősítése.
- Feltétel nélküli szeretet, elfogadottság élményének megismertetése, megalapozása.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók viselkedése.

Feladatok:

- Az ünneplés megtanítása.
- Az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése.
- Az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből.
- Az ünnep előkészítése.

4.5.2. Játék

Cél:

- A játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése. A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A pszichikumot és kreativitást fejlesztő és erősítő élményt adó tevékenység.
- A játék az életnek olyan lehetősége, amely a gyermeknek az öröm, az ismeretszerzés, a gondolkodás, az átélés, a biztos – bizonytalan lehetősége, a mozgás és a nyugalom, a munka, a tervezés és megalkotás, a valóság és képzelet „különös” volta.
- A játék Önfeledt időtöltés, Önként választott szórakozás, amely végigkíséri az életet és felnőtt korban is Örömet, felüdülést kínál. Ha a három „Ö” közül az egyik sérül, akkor az már nem játék.
- A játék fejlődése során a gyermek kilép saját fizikai valóságából, igaz élményeiből és fantázia világából, olyan katartikus élményt ajándékoz önmagának, mely újabb és újabb élmény átélésére készteti őket.
- A játék a gyermek számára kifejező eszköz, az eljátszott szereppel örömüket, biztonságukat, vágyukat, félelmüket, szorongásukat élik át.

- A játék a gyermekek életeleme, egésznapi tevékenységeik között legjelentősebb, személyiségüknek alakulása folyamatában mással nem helyettesíthető pozíciót foglal el. Nagyon fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése (napirend).

Feladatok:

- A különböző játékformákhoz (gyakorló játék, szerepjáték, konstruáló játék, szabályjáték) élményszerző lehetőségek biztosítása az óvoda és az óvodapedagógusok részéről
- Tudatos szervező és tervező munkával a feltételeket (hely, idő, nyugodt légkör, játékeszköz) megteremtése, melyek birtokában fejlődik és fejleszthető a gyermek játszani tudása. Az együttjátszás (óvónő és gyermek) fontossága, utánozható minta adása.
- Az óvodapedagógus nem direkt módon, szükség szerint támogassa, serkentse, ösztönözze a gyermeket a tartalmas, elmélyült játékra, a gyermek igénye szerint vegyen részt a játéktevékenységben, éljék meg időnként az együtt játszás örömét. Segítse az élményszerű. elmélyült kreatív játék kibontakoztatását.
- Felkészülés a játékba integrálásra szánt műveltségi témák átadására, feldolgozására
- Egyházi közösségben átélhető élmények biztosítása (keresztelő, esküvő, vasárnapi szentmise), melyek játéktémává fejlődéshez segítséget nyújtanak.
- Az építő játéknak, barkácsolásnak, dramatizálásnak, bábozásnak, dalos játéknak a lehetőség és motiváltság biztosítása (természetes anyagokból készített játékok által megismertetni a régmúlt világát, a hagyományok őrzését, tiszteletét oltani a gyermekbe).
- A szabályjátékok körének bővítése, csoportszobában és szabadban játszható játékkal.
- Lehetőség biztosítása drámajátékra.

4.5.3.Verselés, mesélés

Cél:

- Az érzelmi biztonság megteremtésének és az anyanyelvi nevelésnek fontos eszköze, a gyermek érzelmi, értelmi és esztétikai fejlesztésének segítője.
- Az általunk helyesen megválasztott mesék, versek, történetek tartalmának közvetítésével hozzájárulunk a gyermekek világképének alakításához, nemzeti kulturáltságuk alapozásához.
- A magyar népmesék, mondókák, versek kimeríthetetlen forrást biztosítanak a gyermekek érzelmi, értelmi, lelki, erkölcsi, esztétikai neveléséhez.
- A vizuális média hatása miatt eltörpül az írott szó, „missziós” feladatunknak tartjuk a folyamat visszafordítását. Mesélni, verselni, olvasni szerető példánkkal tanítjuk a gyermekeket a könyvek szeretetére.
- A népi és egyetemes értékű alkotások mellett gyermekeink hallják saját és társaink védőszentjeinek legendáit. Egy-egy katolikus ünnephez kapcsolva a gyermekek megismernek olyan történeteket a bibliából, melyek a mennyei Atya jóságát, szeretetét közvetítik. Az életpéldák eszményképet adnak, Isten szeretetére nevelnek.
- A folyamatos napirend lehetőséget ad a kisebb csoportok mesekívánásainak kielégítésére is a nap bármely alkalmas szakaszában.

- A rigmusok, mondókák, versek, mesék hallgatása, tanulása során a gyermekek megérzik, hogy mennyire színes, festői magyar nyelv, miközben gazdagodik szókincsük.
- Meggyőződésünk, hogy ebben az életkorban a gyermek és a mesélő felnőtt érzelmi kapcsolata nagyon fontos, ezért az élő mesét tartjuk természetesnek.
- Az általunk helyesen megválasztott mesék, versek, történetek, kortárs irodalmi művek tartalmának közvetítésével hozzájárulunk a gyermek világképének alakításához, nemzeti kulturáltságuk megalapozásához.
- A magyar népmesék, mondókák, versek, rigmusok, a magyarság történetét feldolgozó mondavilág elemei, meséi kimeríthetetlen forrást biztosítanak a gyermekeke érzelmi, értelmi, lelki, erkölcsi, esztétikai neveléséhez.
- A drámapedagógia 3-7 éves korú gyermek személyiségfejlesztésének egyik módszere, melynek célja a személyiség alakítása, a társakkal, a környezettel történő kapcsolat felvétele és megtartása, önmagunk elfogadása és elfogadtatása. Nagy hangsúlyt kap a gyermekek képzelete, fantáziája, kreativitása, szerepjátékra való életkorukból fakadó képessége, empátiája. A drámapedagógia gyakorlata a játék, amelyben, és amely által a gyermekek öntevékenysége, önkifejezése fejlődik és fejleszthető. Feladatunknak tartjuk drámapedagógia szemléletünk alakítását (önismeretünk fejlesztését, személyes hatékonyságunk növelését, önkifejezési módunk tökéletesítését).

Feladatok:

- A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek, mesék biztosítása napi élményként a gyermekek számára. Szeretnénk elérni, hogy minden gyerek számára várt, örömteli élmény legyen az irodalmi művek hallgatása és/vagy ábrázolása, és azt kérje is. Ezzel elősegítjük az irodalomhoz, a könyvekhez való pozitív viszonyt, ami elősegíti az olvasóvá válást.
- Kedv és igény ébresztése arra, hogy maguk is találjanak ki mesét, hogy ismert meserészleteket mondjanak, bábozzanak, dramatizáljanak, ábrázoljanak.
- A mese hangulati átélésének segítéséhez különböző eszközök alkalmazása.
- A versek, mondókák, mesék alkalmazása a beszoktatás ideje alatt.
- Lehetőséget adunk a gyereknek a mesemondásra, bábozásra, az örömteli élmény biztosítása mellett segítségül a szorongások, indulatok oldására, levezetésére és biztonságérzetük kialakítására, s egyben az önkifejezésre is.
- A gyermek szemléletmódjának és világképének alakítása, amire a mese kiválóan alkalmas.
- Az erkölcsi tartalmakat hordozó népmesék előnyben részesítése.
- Mondókázásra, versmondásra a nap folyamán adódó lehetőségek kihasználása. A mű kiválasztásánál a korosztály, a csoport és a gyermek egyéni fejlettségi szintjének figyelembe vétele.
- Élményszerű előadással segítjük, hogy a gyerekek örömmel hallgassanak, mondogassanak verseket.
- Önképzés fontossága: népi, klasszikus, kortárs irodalmi művek, más népek, nemzetiségek meséinek ismerete, kutatása.

4.5.4. Ének, zene, népi játék, tánc

Cél:

- A zenei ízlés, az esztétikai fogékonyság kialakítása, a magyar néphagyományok megismerése, megszerettetése.

- Óvodánkban az éneklés, a zenehallgatás, a táncos mozgás örömteli játszása a művészeti nevelés szerves része. Gyakorlásuk során a gyermekek zenei anyanyelvét alapozzuk meg, amely érzelmeket hordoz, képzeletet fejleszt és lehetőséget kínál a kreativitás kibontakozásához, megnyilvánulásához.
- A zene esztétikum hordozója, harmóniát éreztet meg hallgatóival, aki megismeri, szükségletét érzi, hogy újra és újra átélje az élményt.
- Zenei nevelésünk alapelve: „Csak tiszta forrásból”, és az igényesen válogatott kortárs alkotásokból.
- Zenei örökségünk a gyermekek számára azért oly örömteli, mert lelkükhöz közel állóak, hisz cselekményesek, állatokról, virágokról, emberi érzésekről és a teremtett világ Istenhez való kötődéséről szólnak.
- A zenei nevelésen keresztül a gyermekek magyarságtudatát is erősítjük, hisz a mondókák, táncos játékdalok anyagát a néphagyományok adják.
- Megismerkednek a magyar néptánc egyszerűbb elemeivel.
- A mondókázás, táncos mozgás, énekelgetés, énekhallgatás, zenehallgatás a nap bármely szakában elképzelhető, ha a gyermekek motiváltsága úgy kívánja.
- Katolikus óvodánkban az ének és zenehallgatás lehetősége különösen gazdag, hisz a mindennapok és ünnepek során találkozhatnak egyházi népénekek dallamival, templomi együttlétekkor hallhatják a templomi orgona hangját.

Feladatok:

- Azon feltételek megteremtése, amelyek felkeltik a gyerekek érdeklődését mindenféle zenei tevékenység iránt a spontán utánzásra építve.
- A gyermekek ösztönzése személyes példával az örömteli éneklésre, dalos játékok kezdeményezésére, zenehallgatásra.
- A gyermekek hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének, esztétikus mozgásának, zenei formaérzékének, zenei alkotóképességének fejlesztése.
- A zenei anyag kiválasztásánál, a naptári év, a természet jelenségek, évszakok változásainak az emberi élet fordulópontjainak, állami és egyházi ünnepeink figyelembe vétele.
- Az ölbeli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok, mondókák, népdalok és hozzájuk fűződő szokások, táncok alkalmazása, mellyel megalapozzuk zenei anyanyelvüket.
- Az élő zene előtérbe helyezése, sok éneklés.
- Az éneklésen, mondókázáson, dalos játékokon keresztül a gyermekek biztonságérzetének növelése, érzelemvilágának gazdagítása, gátlásaik feloldása.
- A csoportban a dalos játékokkal az összetartozás erősítése, a szerepekhez, az egymáshoz való alkalmazkodás képességének alakítása.
- A néptánc elemek elsajátítása során a hagyományos utánzásra épülő módszer, és a mozdulat tanítás alkalmazása.
- Az ének, a zene a népi játék, a néptánc, a néphagyományőrzés, az ünnepek élményszerűek legyenek, és meghatározó szerepet töltsenek be a nemzeti nevelésben.

4.5.5. **Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka**

Cél:

- A gyermekek személyiségének fejlesztése az alkotás és számos technika megismertetése, a népművészeti elemek és az esztétikus tárgyi környezet felfedeztetése.

- A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.
- Maga a tevékenység- s ennek öröme- a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézi munka, vagyis az ábrázolás különböző fajtái lehetőséget teremtenek, hogy a gyermekek e sokszínű tevékenység közben tükrözzék vissza a valóságban szerzett élményeiket és az elkészült művek tükrözik a gyermekek valósághoz fűződő viszonyát.
- A művészeti nevelés során formálódik a gyermek szemlélete, nyitottá válik a kultúra és annak környezetesztétikai értékének elfogadására. Ez a fajta nevelés csak akkor eredményes, ha a befogadáson túl (bibliai történetekkel, népmesékkel, mondókákkal, népdalokkal, zenehallgatással, egyházi és liturgikus énekekkel és a műalkotások megfigyelésével) felkeltjük a gyermekekben az alkotás, a létrehozás iránti érdeklődést és vágyat. Megteremtjük az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedést, és gazdagítjuk tapasztalataikat népművészeti elemek bevonásával (dekoráció, tárgyak).
- Ha felkeltjük érdeklődésüket, a kíváncsiságukat, s ezzel kibontakoztatjuk a képzeletüket. Időt engedünk az örömteli rácsodálkozásra, gyönyörködésre, így válik a gyermeki alkotás egy élménnyé, ami a belső képek gazdagítására épül.
- Azáltal, hogy óvodánk katolikus szellemben neveli a gyermekeket, kiszélesedik a vizuális nevelés lehetősége, nem csupán azáltal, hogy ajánlott vagy választott témaként bibliai eseményeket, szentek életével kapcsolatos történéseket rajzolnak, festenek, mintáznak, de a műalkotásokkal való találkozásoknak is színesedik a kínálata. Megfigyelhetik a különböző korban épült templom, kápolna másságát.
- A belső tér díszítésének különbözőségét. Rácsodálkozhatnak a freskók hatalmasságára, a színes üvegek varázsára.
- A "szép" és "jó" befogadása és az empátiás képesség kialakítása, fejlesztése teret hagy a hit, a szeretet, a boldogság megélésére.
- A személyiség fejlesztés fontos színtere a rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, valamint, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedés.
- Figyelemmel kísérjük, és támogatjuk a tehetséges gyermekek fejlődését, és alkotásaik bemutatását közösségi rendezvényeken.

Feladatok:

- A gyermekek képi, plasztikai kifejező nyelvének, ábrázoló és konstruáló-képességének fejlődéséhez a megfelelő feltételek megteremtése.
- Képi gondolkodásuk, megfigyelőképességük folyamatos fejlesztése.
- A gyermekek közötti képességbeli különbségek figyelembe vétele.
- A gyermekek megismertetése az eszközök használatával, a rajzolás, mintázás és kézimunka technikai alapelveivel és eljárásaival.
- Törekszünk, hogy a gyermekeknek legyen igényük az alkotás iránt, lehetőséget adunk az önkifejezésre. az új megoldások keresésére, kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra nevelésre.
- Az érdeklődés felkeltése a környezet iránt, nyitottá tenni az esztétikai élmények befogadására.
- Élményeik, fantáziájuk, megfigyeléseik képi és térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségének biztosítása, s ez által kreativitásuk fejlesztése.
- A gyermekeknek az alkotás öröméhez való eljuttatása.

- A gyermekek fejlődését belülről serkentő motiváltság biztosítása.
- Az alkotó-alakító tevékenységhez szükséges jó minőségű eszközök és anyagok folyamatos biztosítása.
- A gyermekek munkáinak gyűjtése, és időszakonkénti elemzése.
- A személyiség fejlődésének folyamatát irányító feladatok megtervezése, megvalósításuk rugalmas kezelése, a spontán gyermeki igényekhez való alkalmazkodás.
- A szülők ösztönzése, hogy otthon is adjanak lehetőséget gyermekeik számára a rajzolásra, mintázásra, kézi munkázásra.
- A szülők bevonása az anyagok, elsősorban természetes anyagok gyűjtésébe, az óvodában használatos eszközök elkészítésébe.
- Néphagyományok ápolása. A műhelymunka és a kézművesség lehetőségének megteremtése.
- Kiállítás szervezése a gyermekek munkáiból a minden évben megrendezésre kerülő művészeti hét keretében.
- Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termések felhasználását, és a kreatív, a környezet védelmére ösztönző, új megoldásokra, fenntarthatóságra hívjuk fel a figyelmüket.

4.5.6. **Mindennapos mozgás**

Cél:

- A természetes mozgás, a testi képességek fejlesztése, az egészség megőrzése, megóvása, ezek lehetőségének biztosítása, az egészséges életmód igényének megalapozása.
- A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő mozgás segíti a gyermek személyiségfejlődését, és hozzájárul az egészséges életvitel kialakulásához.
- Minden nap fontos és hangsúlyos eseménye az irányított mozgásos tevékenység, melyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik a mozgáskészséget és tanulási képességet.
- A torna és a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását és testi képességeit. Hozzájárulnak a harmonikus és összerendezett, fegyelmezett nagy és kis mozgások kialakulásához, fejlesztik a társra figyelés képességét, fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában.
- A mozgásfejlesztés során szem előtt tartjuk a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzését, a szervezett mozgás megszerettetését. Mindezeket pedig sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, játékokkal segítjük elő.
- A mozgás által a gyermeknek lehetősége van a térben, időben való tájékozódás gyakorlására. Segíti őt a helyzetfelismerésben, a döntések meghozatalában. Alakítja a gyermek testtartását. Segít a térformák alakításában. Biztosítja az esztétikus mozgás lehetőségét és a tanulási képességek és kompetenciák kialakulását, fejlődését.
- Törekszünk a rendszeres mozgással az egészséges életvitel iránti igény kialakítására, mozgástapasztalatok bővítésére és a mozgáskészség fejlesztésére.
- A mozgásokon keresztül a gyermek értelmi és szociális képességei fejlődnek, testi képességei és fizikai erőnléte fokozódik.

- Óvodánkban a mozgás programoknak két szervezeti kerete van: mindennapi frissítő testmozgás és a heti rendszerességű, irányított mozgás tevékenység a tornateremben vagy a szabadban
- Célunk, hogy napi rendszerességgel fejlesszük a gyermekek álló- és koncentráló képességét a szem – kéz, szem – láb koordinációt.
- Irányított mozgás tevékenységen hetente egy alkalommal vesznek részt a gyermekek, melynek során fejlettségükhöz adekvát, fejlődésüket szolgáló gyakorlatokat ajánlunk.
- A mozgás tevékenységek anyagát atlétikai, torna, és játék jellegű gyakorlatokból állítjuk össze.
- A gyermekek begyakorolják a különböző alapmozgásokat (járás, futás, kúszás, csúszás, mászás, ugrás, dobás, gurulás, függés), amely által egész személyiségük fejlődik, alakul pozitív énképük, önkontrolljuk, képessé válnak érzelmeik szabályozására, az alkalmazkodásra. Értelmi fejlődésük szempontjából pedig lényeges, hogy a mozgás segíti problémamegoldó gondolkodásukat is.
- Az irányított tevékenységeken túl biztosítjuk a spontán mozgáshoz szükséges időt, helyet és eszközt, törekszünk a gyermeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására. A lehető legtöbbet szabad levegőn való tartózkodást, az egyéni szükségletek kielégítését is figyelembe vesszük.

Feladatok:

- A spontán, szabad játékban megjelenő mozgástevékenység, az irányított mindennapos mozgásfejlesztés, és a szervezett mozgástevékenység helyes arányának megteremtése.
- A mindennapos irányított testmozgásban a zenére, ritmusra végzett mozgásos feladatok, népi játékok és táncok előtérbe helyezése.
- Azon feltételek megteremtése, melyek elősegítik a gyermek biológiai fejlődését, növelik a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességét.
- A testi képességek - mint ügyesség, gyorsaság, bátorság, erő, állóképesség - fejlesztése. A koordinációs képességek, a helyes testtartás fejlesztésének, a lábboltozat alakításának kihangsúlyozása.
- A gyermekek játékos kedvére, mozgásvágyára, tapasztalatára építve a játék fontosságának szem előtt tartása.
- Ritmikus-táncos tevékenység közben ritmusérzékük fejlesztése, ezáltal mozgásuk harmonikusabbá, szebbé válik.
- A szülők segítségével a gyermekek megfelelő tornaöltözetben való mozgásának biztosítása. Balesetek megelőzése.
- A gyermekek egyéni képességeinek különbözőségének, fejlettségi szintjüknek figyelembe vétele. Alkalmazkodás a gyermekekhez, és a gyakorlatok a saját képességeik szintjén való végrehajtása. A hibák folyamatos javítása.
- A bátortalanabb, ügyetlenebb gyermekek segítése, kedvezőtlen helyzetek kerülése.
- Annak az igénynek a megalapozása a gyermekben, hogy rendszeresen mozogni jó és fontos.
- Minden óvodai napon legyenek jelen a játékos környezetbe és játékba ágyazott mozgáskészséget fejlesztő feladatok
- Lehetőség szerint a mozgástevékenységek szabadban való szervezése.

4.5.7. Külső világ tevékeny megismerése – a környezeti nevelés alapelvei

Cél:

- A tárgyi - emberi környezettel való ismerkedés, mely során a gyermekek érzékelik a természet szépségét és annak védelmét, s így lehetővé válik a pozitív gondolkodási képesség alakítása a különböző helyzetek megismerése közben. Fejlődik a megfigyelő-képesség, a képzelet, gondolkodás, a társas magatartás, a beszédmegértő- és nyelvi kifejezőképesség a gyermekek megismerő vágyának kielégítése mellett.
- Célja a pozitív viszony kialakítása a természethez, emberi alkotásokhoz; ezek védelme, értékek megőrzése.
- A környezetismereti nevelésnek nincsenek merev időkeretei és szervezeti formái, természetes módon integrálódnak hozzá a különböző műveltségi területek adekvát témái (matematika, ének – zene, mese, vers, vizuális nevelés) és azokat tevékenységekben alkalmazza.
- A megismertetésre szánt tudnivalókat két témakörbe soroljuk: ember és természet; ember és társadalom.
- Tapasztalatszerzési lehetőségeket spontán módon és szervezett formában, óvodán belül és óvodán kívül biztosítjuk.
- Az adott témával kapcsolatban gyűjtőmunkát végzünk, az adott témát résztémákra, tárgykörökre, mennyiségre, sorrendiségre bontjuk.
- Kapcsolódási lehetőségeket keresünk a már feldolgozott környezetismereti témákhoz, megszervezzük a többi foglalkozási ágakhoz való integrálást.
- A megszerzett tapasztalatokat a mindennapi játékba felhasználjuk.
- A sokféle érdekes cselekvés közben a gyermekek számos matematikával kapcsolatos tapasztalatot szereznek, és azokat tevékenységeikben alkalmazzák. Ezek az információk jó alapot képeznek az általunk tervezett és szervezett matematika tartalmú fejlesztő programoknak is.
- Tudatosan igyekszünk közösen feltárni azokat a jelenségeket, formákat, nagyságokat, mennyiségeket, törvényszerűségeket, amelyek eredményesen szolgálják gondolkodási és problémamegoldó képességeiket.
- Ráirányítjuk figyelmüket a fontos, lényeges dolgokra.
- A társadalmi, természeti környezetből szerzett tapasztalatok segítsék a gyermeket, az életkorának megfelelő biztos eligazodásban, tájékozódásban
- Ismerje meg szülőhelyének hagyományait, szokásait, a nemzeti, családi, és tárgyi kultúra értékeit, szeresse, védje azokat
- Élje át a közösséghez való tartozás élményét

Feladatok:

- Alkalom, idő, hely és eszköz biztosítása új ismeretek rendszerezéséhez a spontán és tudatosan szerzett tapasztalatok szervezése során.
- A meglévő ismeretekre építés, és a gyermekek vezetése az új felfedezni való felé.
- Egy-egy téma meghatározása, hogy milyen mélységig érdemes feldolgozni.
- Gyűjtőmunkánál a szülők támogató segítségének kérése.
- Megfelelő mennyiségű idő biztosítása egy adott téma feldolgozásához.
- Az egyéni fejlettség figyelembe vételével választási lehetőség adása többféle megoldásra.
- A tapasztalatok, ismeretek gyarapításával, feldolgozásával a gyermekek kíváncsiságának, érdeklődésének felkeltése, ébren tartása, megismerési vágyuknak kielégítése.
- A gyermekek önálló vélemény alkotásának, döntési képességeinek fejlődésének biztosítása, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

- A minél több érzékszervvel való tapasztalatszerzés, az élmények több szempontú felidézésének biztosítása.
- A gyermekek már meglévő tapasztalatainak felhasználása, azok rendszerezése, ezeken keresztül eljuttatva őket a bonyolultabb összefüggések, következtetések felismeréséhez.
- Lehetőséget teremtünk a folyamatos és alkalmi megfigyelésekre.
- A spontán lehetőségekből fakadó élménynyújtásra építés.
- A társadalmi, természeti környezetünkből, helyi sajátosságainkból fakadó lehetőségek, hagyományok kiemelése, kihasználása.
- A helyi népszokások, hagyományok feleleventése, ezáltal a szülőföldhöz kapcsolódó pozitív érzelmek erősítése és a gyermekek erkölcsi magatartásának formálása.
- Megismerni a szülőföldet, az ott élő embereket, hagyományokat, szokásokat, átélni a közösséghez tartozás élményét összefogást.
- A fenntarthatósági szemléletformálás érdekében nagy hangsúlyt helyezünk a környezet tevékeny megismerésére és védelmére.

4.5.8. Munka jellegű tevékenységek

Cél:

- A munka iránti tisztelet megalapozása, az eredmény megbecsülése, a dolgozó ember szeretete, a munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok alakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermek közösségi kapcsolatait.
- -A gyermekmunka jellegű tevékenységek örömmel és szívesen végzett játéktevékenységek, melyek a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszközei, a saját és a mások elismerésére nevelés egyik formája.
- A gyermeki munka folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermekeknek a saját magukhoz mérten fejlesztő értékelést igényel az óvodapedagógusoktól.
- A gyermekek igénylik, hogy dolgozhassanak, közben felfedezhetik, meggyőződhetnek arról, mit tudnak, mire képesek, mit kell még gyakorolniuk, kihez és mi módon fordulhatnak segítségért.
- Az én-fejlődés szempontjából azért meghatározó az óvodás korban végzett munka, mert hatására alakul, körvonalazódik a gyermekek önismerete, önbecsülése, én-képe.
- Fontos szerepe van a munkának a megismerés folyamatában, a képességek, készségek fejlődésében. Fejlődik általa a gyermekek feladattudata, feladattartása, közösséghez való viszonya, szervező készsége.
- Óvodánkban megteremtjük a feltételeket a naposi, az alkalomszerű megbízatásokkal, a kerti munkával együtt járó tevékenységek végzésére.
- A kötelesség és felelősség vállalás alakítása során, pozitív értékeléssel, saját magához mérten dicsérni a gyermeket.

Lehetőségek az óvodai munkavégzésre:

- Az önkiszolgálás:
- öltözködés
- testápolási teendők
- étkezéssel kapcsolatos munkálatok

A közösség érdekében végzett munka:

- A naposi tevékenység.
- Csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok.
- Az alkalomszerű munkák és egyéni megbízatások.
- A környezet rendjének biztosítása.
- Segítés a felnőttnek, egymásnak, és a kisebbeknek.
- Egyéb megbízatások teljesítése.

4.5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél:

- A gyermekek készségeinek és képességeinek alakítása, a teljes gyermeki személyiség fejlesztése, a gyermek kompetenciáinak, a környezetből és az óvodai élet során szerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése.
- A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a biztonság és kölcsönösség, az elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése kompetenciák kialakítása, fejlesztése.

Feladatok:

- Spontán, utánzásos tevékenység során való ismertszerzés, mely épít a gyermekek előzetes tapasztalataikra, ismereteikre.
- Az egész nap folyamán adódó élethelyzetek, szervezett tevékenységek, kirándulások, séták, szimulált helyzetek során való megvalósulása.
- A tanulás első alapfeltétele, a gyermekeknek cselekvő aktivitása, második feltétel a közvetlen, a gyermekek érzékszerveit foglalkoztató, fejlesztő tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, a felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitás elősegítése.
- A tapasztalatszerzés, a felfedezés öröme segíti a gyermekeket az Isten által teremtett világ megismerésére.
- A tanulási lehetőségek integrálása a játék egész napi folyamatába, mert a gyermek játéktevékenység közben szerzi a legtöbb tapasztalatot.
- A gyermekek érzékelésének, észlelésének, emlékezetének, figyelmének, képzeletének, képszerű szemléletes gondolkodásának fejlesztése a tanulás folyamatában, melyek alapul szolgálnak a később kialakuló fogalmi gondolkodásnak.
- Azok az objektív és szubjektív feltételek megteremtése, amelyek biztosítják a gyermekek egyéni szükségletei, adottságai, képességei alakításának optimális lehetőségét.
- A folyamatos napirend optimális időbeli lehetőséget kínál a gyermekek számára a spontán tevékenykedéshez és helyzetet kínál a bekapcsolódásra és differenciált fejlesztésre.
- Egy-egy témakör több irányú és módú megtapasztaltatása, megismertettetése a gyermekekkel.
- A tanulás folyamatának tervezésében a gyermekek aktív vagy passzív részvételéhez, egyéni fejlettségükhöz, megnyilatkozásaikhoz, előzetes ismeretekhez való alkalmazkodás.
- A tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékelés a gyermekek személyiségének kibontakozásának segítésére.
- Az egész óvodai nap folyamán az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos végezhető tevékenységek formájában számtalan lehetőség

biztosítása. E tevékenységek növelik a gyermek cselekvő aktivitását, érzékszerveit, tapasztalását, felfedezését, kreativitását.
- A tanulást biztosító feltételek megteremtése során építünk a gyermeke előzetes élményeire tapasztalataira, ismereteire.
- A tanulási képességek kibontakoztatása és fejlesztése az óvodai életet átfogó folyamatos és rendszeres feladat.
- A természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatok, valamint a nevelés során biztosított tanulási formák, meghatározzák későbbiekben, a gyermek, tanuláshoz való viszonyát.

Tanulás formái:

- utánzásos minta és modellkövetés, magatartás és viselkedéstanulás,
- spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvónők által irányított megfigyelések, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- gyakorlati problémamegoldás.

4.6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Az óvodáskor végére a kisgyermekek többsége - belső érése, a családi és az óvodai nevelés eredményeként - rendelkezni fog azokkal a tulajdonságokkal, amelyek lehetővé teszik számára az iskola megkezdését, és örömmel várja is azt.

Az iskolaérettségnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához. Testi, értelmi, közösségi fejlődése olyan szintre jut, hogy a gyermek meg tud felelni az iskolai alkalmasság igényeinek.

A testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség)

A lelki képességek szintje (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége - szándékos bevésés és figyelem - megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetéről)

A szociális képességek szintje (szociális érettség - elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, - alkalmazkodó képesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte)

Az iskolába lépés nagy változást jelent a gyermek életében. A változás fő tényezője a megváltozott életritmus, tevékenységi forma, a napirend.

Változások a szociális kapcsolatban: kortársak, nevelőváltozás. Az ismeretszerzés különbsége: önkéntelen volt, szándékos lett. Változik a gyermekekkel szembeni igény mind a magatartás, mind az ismereteit illetően.

Az óvodának az iskola-előkészítő tevékenység során arra kell törekednie, hogy a gyermekben kialakítsa azokat a képességeket, amire az iskolában szüksége lesz. (Pl.: feladattudat, önértékelés, alkalmazkodó képesség, stb.)

Várható fejlettségi szint óvodáskor végére:

- Pontosan idézik fel az észlelt jelenségeket, az összképből képesek részleteket kiragadni.

- Ötlet és mozdulat gazdagok, gondolkodásuk logikus, beszédük értelmes és kifejező, meta kommunikálásra képesek.
- Képesek betartani a játékszabályokat, felmerülő problémákra konfliktus kizáróan reagálnak.
- Képesek társakkal játszani, megosztoznak az ötleteken, kapcsolatteremtésben aktívak, a felnőtt támogató közeledését figyelembe veszik.
- A kudarc nem töri le őket, tévedésüket belátják, szívesen segítenek másokon, működik az empátiás képesség és a másságot tolerálják.
- Mozgásuk koordinált, összetett mozgás végzésére képesek, a finom – és nagymozgás is jelen van, mozdulatsorok folyamatosak.
- Képessé válnak a szándékos figyelemre, a figyelmük nem terelhető el könnyen.
- Megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásaik, a figyelem fenntartásának és ellenőrzésének játékos, egyezményes jelzései. Figyelmesen, csendben végighallgatják a mesét, s viselkedésükön, tekintetükön látszanak a belső képzeleti képek készítésének jelei.
- Képesek eszközmozgatással egybekötött beszédre, emlékezetük megbízható, bevésésük pontos és tartós, képesek kitalálni sajátos rímeket.
- Képzeletüknek működését tükrözik játékaik, rajzaik, szabadon improvizálnak mesélés közben.
- Van néhány kedvelt mesehősük, a vele megtörtént dolgokat, eseményeket beleviszik játékukba. Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásaik közé tartozik. A mesében elhangzottakról beszélgetnek, a szereplők érdekes szólásait, furcsa vagy széphangzású nevét megjegyzik, a mese témájú játékokban egymást is így szólítják.
- Segítőkészek a kisebbekkel kapcsolatban, fejlett az akaraterejük, kitartásuk, döntési képességük.
- Alkalmazzák a verbális és non verbális cselekvést, segítőkészek a dramatizálás során, elviselik a kudarcot, képesek kifejező gesztusok használatára.
- Ismerik az óvoda gyerekkönyvespolcát, a könyvek között eligazodnak. Vigyáznak a könyvekre.
- Képesek felismerni a zenei hangokat és a természeti környezet hangjait.
- Tudják rögzíteni és visszaadni a zenei motívumokat, képesek egyszerűbb és nehezebb dallamok megtanulására, képesek ritmust és dallamot improvizálni.
- Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. A különbséget kifejezik cselekvéssel, énekkel, mozgással és szavakba foglalva csoportosan és egyénileg is. A mondóka és dalritmus kiemelésekor figyelik a negyed szünet pontos jelentéseit, de az egyenletes lüktetés folyamatos kifejezésekor nem állnak meg a szünetben.
- Felismerik a magas és mély éneklés közötti különbségeket, maguk is tudnak magasabban és mélyebben énekelni, dalt kezdeni. Tudják a jól ismert dallamokat éneklés közben saját hallásuk alapján térben, kézzel mutatni.
- Ismerik a halk és hangos közötti különbséget, tudnak halkan, hangosan énekelni, tapsolni, beszélni. Képesek zenei fogalom-párokat a dinamikai különbséggel együtt felismerni, összekötni.
- Képesek változtatni a tanult dallamon, mozgáson, szívesen énekelnek, zenélnek foglalkozáson kívül is.
- Igényük van a zenehallgatásra, képesek kiválasztani a nekik tetsző zenét, átveszik a zene hangulatát.
- Elfogadják társaik irányítását a táncos, dalos játékok gyakorlása során. Maguk is szerveznek közös tevékenységet, eredményesen befolyásolják társaikat az

együttműködésre, szívesen vállalnak szerepet a feladatok végrehajtásakor magabiztosak.
- A mozgások egymás utániságát jól rögzítik, mozgásaik tagoltak, tempó és ritmusérzékük megfelel a koruknak, a térbeli viszonyokat eredményesen mérik fel, biztos a térbeli tájékozottságuk és képesek a gyors irányváltoztatásra.
- Ismerkednek eredetiben néhány hangszerrel, azok hangjával, megszólaltatásuk módjával (fúvós, pengetős, ütős, vonós). Megfigyelik a hangforrások anyagát, nagyságát és a hangszínek ebből következő eltéréseit. Beszédhangjukkal képesek kifejezni ugyanazon a mondaton a gondolat megváltozott jelentését.
- Pontossá válik a képi emlékezetük, a részletek megfigyelése.
- Képesek megkülönböztetni színárnyalatokat, képesek színeket keverni. Színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket. Képesek vezetéssel észrevenni a környezet, a műalkotások és saját munkáik színhangulatát.
- Rendezik élményeiket megjelenítésben, megjelennek egyéni fantáziára utaló jegyek. Megkezdődik a betűk és számok másolása.
- Formaábrázolásuk változatos, többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat (pl. fiú, lány, nyuszi, tulipán, stb.). Emberábrázolásaikban megjelennek a részformák (pl. haj, ruha, stb.); próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- Ügyelnek az esztétikai megjelenítésre. Gazdag a szín és forma használatuk.
- Gyakran választják szabadidős tevékenységnek a rajzolást, a tevékenység befejezése mellett kitartanak.
- Tudnak formákat mintázni elképzeléseik alapján és megfigyeléseik felhasználásával. Önállóan és csoportmunkában is készítenek egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket. Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat. (Pl. papírhajtogatás, nyírás, tépés, ragasztás, konstruálás, összeszerelés, varrás, kötözés.) Önállóan díszítenek tárgyakat, az óvónő irányításával képesek az anyagszerűségre törekvés szabályait betartani.
- Hajlandóságot mutatnak az együttes alkotásra, képesek elfogadni a mások által kitalált ötleteket, elfogadják a kritikát.
- Tűrik az aprólékos munkát, feladatvégzésben önállóak, munkatempójuk egyenletes.
- Sikeresen kapcsolják össze a nagy és finommozgásokat, nem fáradékonyak, finom motorikájuk fejlett.
- Kialakul a testséma, biztosan tájékozódnak a térben, pontos a térészlelésük, értik a szakkifejezéseket, képesek a feladat gondolati véghezvitelére.
- Képesek uralkodni saját mozgásukon, betartják a szabályokat, a versenyjátékok játszása során társaikat nem akadályozzák, önként és szívesen vesznek részt közös játékokban, a siker ösztönzőleg hat, a kudarc nem töri le a gyermeket.
- Képesek megoldani konfliktus-helyzeteket, képesek megegyezésre, eszközök megszerzése esetén, tudnak örülni társaik sikerének, képesek dönteni versenyhelyzetben, képesek egymásnak segíteni versenyhelyzetben.
- A gyermekek mozgása koordinált és célirányos, időben és nehézségi fokban terhelhetőek, képesek a természetes mozgások végrehajtására.
- Az eszközök használatában ügyesek, térbeli viszonyokat helyesen mérik fel, képesek a mozgás irányának és tempójának változtatására, és állóképességük terhelhető.
- Egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyt játszanak az óvódapedagógus segítségével és a szabályok pontos betartásával.

- Képessé válnak a jelenségek észrevételére, globális szemlélésére, felismerik az ok – okozati összefüggéseket.
- Képesek elemi következtetések levonására, ítélet alkotására.
- Megkülönböztetik a mennyiségi, formai, nagyságrendbeli viszonyokat, észreveszik, felfogják a mennyiségek jelenlétét élőlényeknél, tárgyaknál.
- Megjelenik játékukban a matematikai ismeret.
- Cselekvően vesznek részt a foglalkozásokon, sokat és lényegre irányulóan kérdeznek, érdeklődőek és kíváncsiak.
- Elítélik a környezet pusztítását, kifejezik a természet iránti gondoskodó szeretetüket.
- Ragaszkodnak szűkebb környezetükhöz, érzékenyek a szépség iránt. Igénylik a rendet, a tisztaságot.
- Hajlandóak részt venni közös természetvédelmi tevékenységekben, betartják a szabályokat, rendelkeznek kultúrhigiénés szokásokkal.
- Vállalt feladataikat teljesítik, hagyják érvényesülni társaikat, szem előtt tartják és elfogadják társaik másságát.
- Képesek dönteni egyszerűbb helyzetekben.
- Mozdulataik célirányosak, nem fáradnak el túlságosan hamar és fejlett a finommotorikájuk.
- Tudnak a munkára koncentrálni, képesek megszervezni saját esetleg mások munkáját.
- Tudatos és célszerű az eszköz kiválasztásuk, tudják munkájuk várható eredményét.
- Felfedezhető a felelősség és kötelezettség érzetük, örülnek a sikernek, nem töri le őket a kudarc, türelmesek és kitartóak.
- Munkavállalásban kezdeményezőek, szívesen segítenek társaiknak, elismerik társaik sikerét, a konfliktusokat eredményesen kezelik.
- Nyitottak a vélemények, javaslatok elfogadására, képesek erőfeszítésre.
- Fejlett a szem – kéz koordinációjuk, mozgásaik pontosak és differenciáltak, munkatempójuk jó, mozdulataik célszerűek.
- Kialakul a tanuláshoz való pozitív viszony, beállítódás (kapcsolódik a tanulási helyzetekhez, tartósan figyel, emlékezetbe vés).
- Kialakulnak a tanuláshoz szükséges képességei, melyek alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez.
- Kialakul a feladattudat, tudomásul veszik, hogy a feladatot el kell végeznie – belső késztetés alapján.
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés képessége, megnő a megőrzés időtartama.
- Képesek a szándékos figyelemre, nő a figyelem tartalma, terjedelme.
- Összességében a gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

4.7. Gyermek és ifjúságvédelem

Cél:

- Prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.
- A gyermekvédelmi munka fő feladatát a prevenció, a segítségnyújtás jelenti, amelyre a humánum, a megértés, a szeretetpótlás jellemző.

Feladatok:

- A gyermekvédelmi esetek feltérképezése, környezettanulmány készítése, adatszolgáltatás.
- A hátrányos helyzetben lévő és a veszélyeztetett gyermekek nyilvántartása, segítése, károsító tényezők elhárításában segítségnyújtás a családnak.
- Kapcsolattartás az érintett családokkal, családlátogatások keretében (fogadóóra).
- Folyamatos együttműködés a nevelőkkel, iskolaorvossal, védőnővel, az intézményi pszichológussal, Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Esztergomi Tagintézményével, HÍD Szociális, Család- és Gyermekjóléti Központtal, az óvodai és iskolai szociális segítővel.
- Szükség esetén együttműködés a rendőrséggel.

4.8. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

A sikeres pedagógiai integráció feltételei

- Kiscsoportos, egyéni tanulási formák
- Folyamatos, rugalmas napirend
- Játékba integrált tanulás
- Egyéni cél, feladat, módszer, eszköz, idő
- Szülők bevonása

A gyermek játéka során fejlődik:

- verbális képessége,
- mozgása,
- értelmi képessége.

A játékban megfigyelve a gyermek személyisége megismerhető: tervezhető a fejlesztés.

Az integráció előnyei

- Beilleszkedés.
- A nem sérült funkciók valóban képesek az együtt haladásra.
- Elfogadás, tolerancia, segítségadás felismerése, igénye.

A sikeres integráció szubjektív feltételei

- A szülők folyamatos felkészítése.
- Óvónő felkészülése, dajka felkészítése.
- Rugalmas napirend.
- Felzárkóztatás a játékba integrálva.
- Mikro csoportos, egyéni tanulás.

A sikeres integráció objektív feltételei

- A környezet akadálymentesítése.
- A tér megfelelő kialakítása.
- Speciális szerek, fejlesztő játékok használata.

Az integráció sikerének záloga

- Kb. 100 körüli IQ
- Az intézmény és a család közötti együttműködés.
- Szakmai, módszertani és környezeti, eszközbeli felkészültség.
- Speciális szakemberek alkalmazása.

Az integráció gyakorlati megvalósítása függ a sérülés típusától

Autizmus

A tér és az idő strukturálása, konkrét, tömör instrukciók, elvont fogalmak mellőzése, zajszint csökkenése, vizuális támogatás, biztos szokások mellett a tanult szokások transzferálására törekvés.

Hiperaktivitás

Nyugtatás, elegendő mozgás biztosítása, folyamatos feladatadás.

Testi sérülés

Mozgásos tapasztalatszerzés a mozgáskoordinációs fejlesztő programok által, speciális eszközök alkalmazása.

Látássérülés

Önkiszolgálás gyakorlása, a jól fejlődő érzékszervekre építés, mozgás, zene terápiák, adekvát, tapintást előtérbe helyező játékok.

Hallássérülés

Hallásjavító eszközök alkalmazása, szájról olvasás, jelbeszéd gesztusnyelv, passzív és aktív szókincs fejlesztése.

Értelmileg sérült gyermek

Alapmozgások fejlesztése, kommunikáció fejlesztése, beszédindítás, beszédértés fejlesztés, önkiszolgálás, játékba bevonás.

Az SNI gyermek óvodai fejlesztésének célja:

- a gyermek egészséges, harmonikus személyiségének fejlesztése
- a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális, értelmi érettség kialakítása
- a kommunikáció folyamatos fejlesztése
- a korai integrációs lehetőségek megteremtése

Elérendő szint

- az iskolai élet megkezdéséhez szükséges alkalmasság elérése a kommunikáció, a beszédértés, a szocializáció terén
- legyen nyitott a természeti és társadalmi környezet befogadására
- ismerje meg és gyakorolja a társas együttélés szabályait
- szeresse és igényelje a rendszeres mozgást
- sajátítson el alapvető higiéniás szokásokat
- törekedjen a társakkal való kapcsolat felvételére, elfogadására

Tárgyi feltételek a gyermek óvodai fejlesztéséhez:

- szabadtéri játékok: labda, kötelek, homokozó eszközök, ügyességi játékok, húzós, tolós játékok, roller, gördeszka, bicikli
- beltéri játékok: gyúrható, formázható anyagok, kréta, színes ceruzák, Lego és Duplo játék, összerakó és építő fajátékok, kirakó
- társas játékok: képes lottó és dominó jellegű játékok, egyszerűbb társasjátékok, szabályjátékok
- csoportos játékok: Ayres eszközök, anyagok, kendők, szalagok, zsákok
- egyéni és páros játékok: eszközök szerepjátékokhoz, babák, bábok, paraván, használati tárgyak
- hangszerek: zenehallgatás eszközei (rádió, magnó, CD lemez, kazetta), ritmushangszerek

- média, könyvtár: gyermekújságok, leporellók, képes könyvek

5. **Az iskola helyi tanterve**

Az iskola helyi tananterve a 2020. évi nemzeti alaptantervez igazodó kerettantervek alapján lett kidolgozva. A helyi tanterv 2020. szeptember 1-én került bevezetésre, 2024. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben vezetjük be a módosításait. Az egyes tantárgyak fejlesztési céljait, elsajátítandó tananyagát, részletes követelményeit az iskolatitkárnál digitálisan őrizzük.

5.1. Óratervi háló:

5.1.1. A 2020-as NAT-hoz illeszkedő helyi tantervek (Alkalmazva 2020.09.01-től)

5.1.1.1. Az általános iskolában alkalmazott helyi tantervek 2020. szeptember 1-től

Általános iskola alsó tagozat

Tantárgy	Heti óraszám évfolyamonként			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7,5			
Magyar nyelv		3	3	2,5
Irodalom		4	3	4,5
Idegen nyelv (angol nyelv, német nyelv)	1	1,5	2	2
Matematika	4,5	4,5	4	4
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Katolikus / Református hittan	2	2	2	2
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23
Maximális óraszám	24	24	24	25
Hit- és erkölcstan többlet órakerete egyházi intézményekben	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	26	26
Ebből szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
- Magyar nyelv és irodalom	0,5		1	2
- Első nyelv (angol nyelv, német nyelv)	1	1,5	1	
- Matematika	0,5	0,5		
Nkt. 27. § (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	1	1	1	1
- Első nyelv (angol nyelv, német nyelv)			1	

Általános iskola felső tagozat

Tantárgy	Heti óraszám évfolyamonként			
	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv	2	2	1	1
Irodalom	2	2	3	3
Idegen nyelv (angol nyelv, német nyelv)	3	4	3+1=4	4
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2		
Biológia			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház		1		
Hon- és népismeret	1			
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Katolikus / Református hittan	2	2	2	2
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Maximális óraszám	28	28	30	30
Hittan többlet órakerete egyházi intézményekben	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	31	31
Szabadon tervezhető többlet órakeret	1	2	2	2
- Magyar nyelv és irodalom			1	1
- Első nyelv (angol nyelv, német nyelv)		1	1	1
Kötelezően választható tantárgyak				
Hon- és népismeret	1			
Dráma és színház		1		
Nkt. 27. § (5) bek. értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	1	1	1	1
- Matematika				

5.1.1.2. Nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés óratervi hálója (2020.09.01-től)

8 évfolyamos gimnázium – tantárgy	Heti óraszám évfolyamonként							
	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	2	2	1	1	1	1	1	1
Irodalom	2	2	3	3	3	3	3	3
Első idegen nyelv (angol nyelv, német)	3	4	4	4	4	5	2	2
Második idegen nyelv					3	3	5	5
Matematika	4	4	5	5	3	3	4	5
Történelem	2	2	2	2	2	2	4	3
Állampolgári ismeretek				1				1
Hon- és népismeret	1							
Természettudomány	2	2					2	
Biológia			2	1	3	2		
Fizika			1	2	2	3		
Kémia			1	2	1	2		
Földrajz			2	1	2	1		
Ének-zene	2	1	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
Dráma és színház		1						
Mozgóképkultúra és médiaismeret								1
Technika és tervezés	1	1	1					
Digitális kultúra	1	1	1	1	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek								
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Katolikus / Református hittan	2	2	2	2	2	2	1	1
Kötött célú órakeret: emelt szintű érettségire felkészítő órák							4*	4
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28	32	32	30	29
Maximális óraszám	28	28	30	30	34	34	34	34
Hittan többlet órakerete egyházi intézményekben	1	1	1	1	2	2	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	33	33	36	36	33	32
Kötelezően választható tantárgyak								
- Hon- és népismeret	1							
- Dráma és színház		1						
- Természettudomány: biológia							2*	
- Művészetek: vizuális kultúra							1	
- Mozgóképkultúra és médiaismeret								1
Szabadon tervezhető többlet órakeret	1	2	2	2	2	2	4	5
- Magyar nyelv és irodalom			1	1	1			
- Matematika							1	1
- Első nyelv (angol nyelv, német nyelv)		1	1	1				
- Második idegen nyelv							1	1
- Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek								
Emelt szintű oktatás								

- Matematika			2	2				
- Első idegen nyelv					1	2		
Fakultáció:							2	2
- Természettudományok (fizika, kémia, biológia), matematika, történelem							3	3
- *Aki, nem választ a 11. évfolyamon természettudományos tantárgyat, annak kötelező heti 2 órában biológiát tanulni.							2*	
Kötelező felzárkóztató óra azoknak, akik előző tanév végén elégséges osztályzatot kaptak								
- Matematika							2	2

5.1.1.3. 1+4 nyelvi előkészítő évfolyamos gimnáziumi óratervi háló (2020.09.01-től)

4+1 évfolyamos gimnázium – tantárgy	Heti óraszám évfolyamonként				
	9.Ny	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	2	1	1	1	1
Irodalom		3	3	3	3
Első idegen nyelv (angol nyelv, német nyelv)	18	4	5	2	2
Második idegen nyelv		3	3	5	5
Matematika	3	3	3	4	5
Történelem		2	2	4	3
Állampolgári ismeretek					1
Természettudomány				2	
Biológia		3	2		
Fizika		2	3		
Kémia		1	2		
Földrajz		2	1		
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1	1	
Dráma és színház					
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1
Digitális kultúra	3	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5
Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek					
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Katolikus / Református hittan	2	2	2	1	1
Kötött célú órakeret: emelt szintű érettségire felkészítő órák				4*	4
Kötelező alapóraszám	30	32	32	30	29
Maximális óraszám	32	34	34	34	34
Hittan többlet órakerete egyházi intézményekben	2	2	2	1	1
Emelt szintű oktatás		1	2		
Rendelkezésre álló órakeret	34	36	36	33	32
Kötelezően választható tantárgyak					
- Természettudomány: biológia				2*	
- Művészetek: vizuális kultúra				1	
- Mozgóképkultúra és médiaismeret					1

Szabadon tervezhető többlet órakeret		2	2	4	5
- Magyar nyelv		1			
- Matematika				1	1
- Első nyelv (angol nyelv, német nyelv)					
- Második idegen nyelv				1	1
- Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek					
Emelt szintű oktatás					
- Első idegen nyelv		1	2		
Fakultáció:				2	2
- Természettudományok (fizika, kémia, biológia), matematika, történelem				3	3
- *Aki, nem választ a 11. évfolyamon természettudományos tantárgyat, annak kötelező heti 2 órában biológiát tanulni.				2	
Kötelező felzárkóztató óra azoknak, akik előző tanév végén elégséges osztályzatot kaptak					
- Matematika				2	2

5.1.1.4. Négy évfolyamos gimnáziumi képzés óratervi hálója (2020.09.01-től)

4 évfolyamos gimnázium – tantárgy	Heti óraszám évfolyamonként			
	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv	1	1	1	1
Irodalom	3	3	3	3
Első idegen nyelv (angol nyelv, német nyelv)	5	5	5	5
Második idegen nyelv	2	2	2	2
Matematika	3	3	4	5
Történelem	2	2	4	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány			2	
Biológia	3	2		
Fizika	2	3		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	
Dráma és színház				
Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek				
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Katolikus / Református hittan	2	2	1	1
Kötött célú órakeret: Emelt szintű érettségire felkészítő órák			4*	4
Kötelező alapóraszám	32	32	30	29
Maximális óraszám	34	34	34	34
Hittan többlet órakerete egyházi intézményekben	2	2	1	1

Emelt szintű oktatás				
Rendelkezésre álló órakeret	36	35	33	32
Kötelezően választható tantárgyak				
- Természettudomány: biológia			2*	
- Művészetek: vizuális kultúra			1	
- Mozgóképkultúra és médiaismeret				1
Szabadon tervezhető többlet órakeret	2	2	4	5
- Irodalom	1			
- Matematika			1	2
- Első nyelv (angol nyelv, német nyelv)	2	2	2	2
- Közgazdasági és pénzügyi alapismeretek				
Emelt szintű oktatás				
- Első idegen nyelv				
Fakultáció:			2	2
- Természettudományok (fizika, kémia, biológia), matematika, történelem			3	3
- *Aki, nem választ a 11. évfolyamon természettudományos tantárgyat, annak kötelező heti 2 órában biológiát tanulni.			2	
Kötelező felzárkóztató óra azoknak, akik előző tanév végén elégséges osztályzatot kaptak				
- Matematika			2	2

5.1.2. A 2020-as NAT-hoz illeszkedő helyi tantervek (Alkalmazva 2024.09.01-től)

5.1.2.1. Az általános iskolai képzés óratervi hálója (2024.09.01-től)

ÓRAHÁLÓ 2024	1. évf.			2. évf.			3. évf.			4. évf.			5. évf.			6. évf.			7. évf.			8. évf.		
Általános iskola	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ
Magyar nyelv és irodalom	7	+0,5	7,5	7			5	+1		5	+2		4			4			3	+1		3	+1	
Magyar nyelv						3			3			2,5			2			2			1			1
Irodalom						4			3			4,5			2			2			3			3
Matematika	4	+0,5	4,5	4	+0,5	4,5	4		4	4		4	4		4	4		4	3	+1	4	3	+1	4
Történelem													2		2	2	+1	3	2		2	2		2
Állampolgári ismeretek																						1	-1	0
Hon- és népismeret																1	-1	0						
Hittan (katolikus,református)			2			2			2			2			2			2			2			2
Környezetismeret							1		1	1		1												
Természettudomány													2		2	2		2						
Fizika																			1		1	2		2
Kémia																			1		1	2		2
Biológia																			2		2	1		1
Földrajz																			2		2	1	+1	2
Első idegen nyelv		+1	1		+1,5	1,5		+2	2	2		2	3	+1	4	3	+1	4	3	+1	4	3	+1	4
angol																								
német																								
Ének-zene	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1
Vizuális kultúra	2		2	2		2	2		2	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Dráma és színház																			1	-1	0			
Technika és tervezés	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1			
Digitális kultúra							1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5
Osztályfőnöki													1		1	1		1	1		1	1		1
Szent Erzsébet Kötelező alapóraszám	25			25			26			26			29			29			32			32		
NAT 2020 kötelező alapóraszám	22			22			22			23			27			26			28			28		
NAT 2020 Szabadon tervezhető órakere	2			2			2			2			1			2			2			2		
NAT 2020 Maximális órakeret	24			24			24			25			28			28			30			30		
Hittanoktatás többlet órakerete	2			2			2			2			2			2			2			2		

- Állampolgári ismeretek (8. évf.) beépítve a földrajz tantárgyba.
- Hon- és népismeret (6. évf.) beépítve a történelem tantárgyba.
- Dráma és színház (7. évf.) beépítve a magyar irodalom tantárgyba.
- Testnevelés 1-4. évfolyamon heti 1 óra néptánc, 2. évfolyamon heti 1 óra sakk, 3. évfolyamon heti 1 óra vívás.

5.1.2.2. Nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés óratervi hálója (2024.09.01-től)

ÓRAHÁLÓ 2024	5. évf.			6. évf.			7. évf.			8. évf.			9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.		
nyolc évfolyamos általános tantervű gimnáziumi képzés	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ
Magyar nyelv és irodalom	4			4			3	+1		3	+1		3	+1		4			4			4		
Magyar nyelv			2			2			1			1			1			1			1			1
Irodalom			2			2			3			3			3			3			3			3
fakultáció																					+3			+3
Matematika	4		4	4		4	3	+1	4	3	+1	4	3		3	3		3	3	+1	4	3	+2	5
fakultáció																					+3			+3
Történelem	2		2	2	+1	3	2		2	2		2	2		2	2		2	3	+1	4	3		3
fakultáció																					+3			+3
Állampolgári ismeretek										1	-1	0										1		1
Hon- és népismeret	0		0	1	-1	0																		
Dráma és színház							1	-1	0															
Hittan (katolikus,református)			2			2			2			2			2			2			2			1
fakultáció																								+1
Természettudomány	2		2	2		2													2		2			
Fizika							1		1	2		2	2		2	3		3						
fakultáció																					+4			+4
Kémia							1		1	2		2	1	+1	2	2		2						
fakultáció																					+4			+4
Biológia							2		2	1		1	3	-1	2			2						
fakultáció																					+4			+4
Földrajz							2		2	1	+1	2	2		2	1		1						
fakultáció																					+3			+3
Első idegen nyelv (német, angol)	3	+0	3	3	+1	4	3	+1	4	3	+1	4	3	+1	4	3	+2	5	4	-2	2	4	-2	2
Második idegen nyelv													3		3	3		3	3	+2	5	3	+2	5
angol, német, spanyol, olasz																								
Idegen nyelv fakultáció																					+2			+2
Ének-zene	2		2	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1						
Vizuális kultúra	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret																						1		1
Technika és tervezés	1		1	1		1	1		1															
Digitális kultúra	1		1	1		1	1		1	1		1	2		2	1		1	2		2			
fakultáció																					+2			+2
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5
Osztályfőnöki	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Szent Erzsébet Kötelező alapóraszám	28			29			32			32			36			36			32			28		
NAT 2020 kötelező alapóraszám	27			26			28			28			32			32			30			29		
NAT 2020 Szabadon tervezhető órakeret	1			2			2			2			2			2			4			5		
NAT 2020 Maximális órakeret	28			28			30			30			34			34			34			34		
Hittanoktatás többlet órakerete	2			2			2			2			2			2			2			1		

- Állampolgári ismeretek (8. évf.) beépítve a földrajz tantárgyba.
- Hon- és népismeret (6. évf.) beépítve a történelem tantárgyba.
- Dráma és színház (7. évf.) beépítve a magyar irodalom tantárgyba.
- Biológia (9. évf.) biokémia tananyaga beépítve a kémia (9. évf.) tantárgyba.

5.1.2.3. Négy évfolyamos gimnáziumi képzés óratervi hálója (2024.09.01-től)

ÓRAHÁLÓ 2024	9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.		
négy évfolyamos általános tantervű gimnáziumi képzés	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ
Magyar nyelv és irodalom	3	+1		4			4			4		
Magyar nyelv			1			1			1			1
Irodalom			3			3			3			3
fakultáció									+3			+3
Matematika	3		3	3	+1	4	3	+1	4	3	+2	5
fakultáció									+3			+3
Történelem	2		2	2		2	3	+1	4	3		3
fakultáció									+3			+3
Állampolgári ismeretek										1		1
Hittan (katolikus,református)			2			2			2			1
fakultáció												+1
Természettudomány							2		2			
Fizika	2		2	3		3						
fakultáció									+4			+4
Kémia	1	+1	2	2		2						
fakultáció									+4			+4
Biológia	3	-1	2			2						
fakultáció									+4			+4
Földrajz	2		2	1		1						
fakultáció									+3			+3
Első idegen nyelv (angol, német)	3	+1	4	3	+1	4	4	+1	5	4	+1	5
Második idegen nyelv	3		3	3		3	3		3	3		3
angol, német, spanyol, olasz												
Idegen nyelv fakultáció									+2			+2
Ének-zene	1		1	1		1						
Vizuális kultúra	1		1	1		1	1		1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret										1		1
Digitális kultúra	2		2	1		1	2		2			
fakultáció									+2			+2
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5
Osztályfőnöki	1		1	1		1	1		1	1		1
Szent Erzsébet Kötelező alapóraszám	36			36			33			29		
NAT 2020 kötelező alapóraszám	32			32			30			29		
NAT 2020 Szabadon tervezhető órakeret	2			2			4			5		
NAT 2020 Maximális órakeret	34			34			34			34		
Hittanoktatás többlet órakerete	2			2			2			1		

- Biológia (9. évf.) biokémia tananyaga beépítve a kémia (9. évf.) tantárgyba.

5.1.2.4. 1+4 nyelvi előkészítő évfolyamos gimnáziumi óratervi háló (2024.09.01-től)

ÓRAHÁLÓ 2024	9.Ny évf.			9. évf.			10. évf.			11. évf.			12. évf.		
1+4 évfolyamos általános tantervű gimnáziumi képzés	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ	NAT	MÓD	ÖSSZ
Magyar nyelv és irodalom	2		2	3	+1		4			4			4		
Magyar nyelv						1			1			1			1
Irodalom						3			3			3			3
fakultáció												+3			+3
Matematika	3		3	3		3	3		3	3	+1	4	3	+2	5
fakultáció												+3			+3
Történelem				2		2	2		2	3	+1	4	3		3
fakultáció												+3			+3
Állampolgári ismeretek													1		1
Hittan (katolikus,református)			2			2			2			2			1
fakultáció															+1
Természettudomány										2		2			
Fizika				2		2	3		3						
fakultáció												+4			+4
Kémia				1	+1	2	2		2						
fakultáció												+4			+4
Biológia				3	-1	2			2						
fakultáció												+4			+4
Földrajz				2		2	1		1						
fakultáció												+3			+3
Első idegen nyelv (angol, német)	18		18	3	+1	4	3	+2	5	4	-2	2	4	-2	2
Második idegen nyelv				3		3	3		3	3	+2	5	3	+2	5
angol, német, spanyol, olasz															
Idegen nyelv fakultáció												+2			+2
Ének-zene				1		1	1		1						
Vizuális kultúra				1		1	1		1	1		1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret													1		1
Digitális kultúra	3		3	2		2	1		1	2		2			
fakultáció												+2			+2
Testnevelés	5		5	5		5	5		5	5		5	5		5
Osztályfőnöki	1		1	1		1	1		1	1		1	1		1
Szent Erzsébet Kötelező alapóraszám	34			36			36			32			28		
NAT 2020 kötelező alapóraszám	30			32			32			30			29		
NAT 2020 Szabadon tervezhető órakeret	2			2			2			4			5		
NAT 2020 Maximális órakeret	32			34			34			34			34		
Hittanoktatás többlet órakerete	2			2			2			2			1		

- Biológia (9. évf.) biokémia tananyaga beépítve a kémia (9. évf.) tantárgyba.

5.1.2.4. Az emelt szintű /óraszámú/ képzések feladata, célja a gimnáziumban

11-12. évfolyamon emeltszintű érettségire felkészítő (fakultációs) tantárgyak

- Heti 2 órában a tanulók számára szabadon választható tantárgy az idegen nyelv (angol, német, spanyol, olasz). Legalább 8 fő jelentkezése esetén biztosítjuk a heti 2 órás felkészítést digitális kultúra, testnevelés tantárgyból.

- Magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, földrajz esetében heti 3 órás időkeretben biztosítjuk a felkészítést az emelt szintű érettségire.
- A természettudományos tantárgyakból (fizika, kémia, biológia) heti 4-4 órában tartunk az emelt érettségire felkészítő fakultációs órákat.
- Heti 1 órában vállaljuk az erre jelentkező12. évfolyamos tanulók számára katolikus hittan tantárgyból a középszintű érettségi felkészítést.

Iskolánkban kiemelten kezeljük az idegen nyelvi képzést. Első idegen nyelvként a német nyelv és az angol nyelv választható. 9. évfolyamtól 2. idegen nyelvként a német és angol nyelv mellett a spanyol és olasz nyelv is választható megfelelő létszámú (minimum 8 fő) jelentkezése esetén. Célunk olyan megalapozott, stabil, megbízható nyelvtudást átadni, amely a sikeres nyelvi érettségi mellett lehetővé teszi a B2 szintű nyelvvizsga letételét.

A hatékony nyelvoktatás egyik eleme a csoportbontásban („kis létszámú csoportban") történő nyelvtanulás, ahol folyamatosan lehetőség van a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére. A második idegen nyelv választása során a jelentkezést megelőző félév tanulmányi átlaga alapján felállított rangsor alapján döntjük el, ki kerülhet be az elsőként választott idegennyelvi csoportba.

A nyolc évfolyamos gimnáziumban és a nyelvi előkészítő évfolyamos diákjainktól még többet várunk el, még többet akarunk adni: lehetőleg két B2 szintű (középszintű) nyelvvizsgát, esetleg C1 szintű (felsőfokú) nyelvvizsgát, illetve egy-két tantárgyból emelt szintű érettségi letételét. Mindezt nehéz lenne egyszerre teljesítenie egy diáknak, ezért az első idegen nyelv óraszámát 5-8. illetve a 9-10. évfolyamokon emeljük meg, a második idegen nyelv óraszámát pedig a 11-12. évfolyamokon.

A matematika tantárgyat a többi természettudományos tantárgy megalapozásának tekintjük, és fontosnak tartjuk az elvont gondolkodás fejlesztését, reméljük, hogy mind többen szeretnének fizikából, kémiából, matematikából továbbtanulni, ezért a gimnázium minden képzésén 7-8. és 11-12. évfolyamán megemelt óraszámban tanítjuk a matematikát. Célunk, hogy megalapozott matematikai tudással rendelkezzen minden tanulónk az érettségi előtt.

Egyházi iskolaként nagy hangsúlyt helyezünk az oktatás mellett a nevelésre is. A nevelés színtere az osztályfőnöki óra mellett minden tanítási óra, óraközi szünetek, az iskolai és iskolán kívüli programok, továbbá a hittanóra. A hittanóráknak hitünk alapvető igazságainak kifejtésén túl nagy szerepe van az emberré, a nagykorúságra nevelésben is. Mindezért minden iskolatípusban és minden évfolyamon folyik intézményünkben hittan oktatás.

5.1.3. Csoportbontás elvei

A tanórák hatékonysága érdekében csoportbontást alkalmazunk a digitális kultúra, technika és tervezés, matematika, hittan és az idegen nyelvi oktatásban. Idegen nyelvi oktatásánál 20 főnél nagyobb jelentkezés esetén további csoportbontás indokolt. Csoportbontást alkalmazunk a személyesebb hangvételű megközelítés érdekében a 11. és 12. évfolyamon hittan tantárgyból. Egyéb tantárgyak esetében indokolt esetben, nagyobb osztálylétszámnál lehet csoportbontás.

5.1.4. Tanórán kívüli foglalkozások

A tanórán kívüli foglalkozások formáinál a nevelőtestület:

- a szülői-tanulói igények ismeretében (felmérés a házirendben szabályozott módon)
- a rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve

- az anyagi lehetőségek figyelembe vételével
- tanulói leterheltséget mérlegelve dönt.

A tanulói jelentkezéseket a házirend szabályozza. Iskolánk az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat ajánlja:

Sportkör (kosárlabda, foci, röplabda, szertorna, vívás, floorball, kézilabda, tollaslabda)

Diákkörök:

- színjátszókör,
- Liszt Ferenc Énekkar,
- nyelvi szakkörök (angol, német, spanyol, olasz)
- rajzszakkör
- technika szakkör
- informatika szakkör
- fotószakkör

Biztosítjuk a versenyeken való részvételt is, felkészítve diákjainkat a tanulmányi és kulturális versenyekre (a területi fordulók előtt házi versenyeket szervezünk).

Hagyományos szavalóversenyünket a Költészet napjához kötődve rendezzük meg.

Tanulmányi kirándulások:

Évente egy alkalommal két napos tanulmányi kirándulást szervezünk. Ezeknek az osztálykirándulásoknak több céljuk is van.

- Ismeretszerzés, a haza megismerése – hazaszeretetre nevelés (történelem, magyar irodalom, művészettörténet)
- Közösség formálása, közösség a nevelővel (osztályfőnöki óra)
- Természeti környezetünk megismerése, annak szeretete, védelme (földrajz, biológia, fizika, kémia)
- Turisztika, testedzés, sport (testnevelés, tánc, ének-zene)

Törekedünk a kirándulásokat ezért változatosan összeállítani, hogy ne csak egy-egy részterületet töltsünk ki. Legyen benne városnézés, múzeumlátogatás, vagy egyéb kulturális létesítmény megtekintése, kirándulás, játék, sport, stb.

A kiránduláson való részvétel kötelező. Azok a családok, amelyeknek nehézséget jelent az osztálykirándulások anyagi fedezete, segítséget kérhetnek az iskolai Szent Erzsébet Alapítványtól. Az osztálykirándulások időpontját a tanév helyi munkarendje tartalmazza.

Igyekszünk minél több élményt szerezni diákjainknak. Célszerű szállásnak plébániát, vagy másik egyházi iskolát választani, így olcsóbban talán többször is mehetünk egy évben, egyszerűségre nevel, az egyházi környezetnek fegyelmező ereje van.

Kulturális rendezvények

Rendszeres múzeumlátogatások:

- Keresztény Múzeum
- Vármúzeum
- Városi Levéltár
- Balassa Múzeum (Babits-ház)
- Duna Múzeum
- Geoda
- időszakos kiállítások látogatása

Egyéb közösségi programok:

- Az alkalmankénti osztályközösséget érintő színházlátogatások mellett „rendkívüli magyar óraként” törekszünk színjátszó csoportok illetőleg énekkarok, zenei csoportok meghívására.
- Évente egy alkalommal projekt napot szervezünk a diákok aktív részvételével a tanév rendjében meghatározott időpontban.
- Évente „Egészséghetet” szervezünk a tanév rendjében meghatározott időpontban.
- Évente 2-3 alkalommal a Vöröskereszt szervezésében véradó napot tartunk a 18. életévüket betöltött diákok együttműködésével.

Diáknap

- Évente egy alkalommal, a tanév rendjében meghatározott időpontban diáknap megrendezését tesszük lehetővé a diákok számára.

5.1.5 Választható tárgyak, foglalkozások, pedagógusválasztás

A tanuló a 11-12. évfolyam élhet az emelt szintű érettségire felkészítő (fakultációs) órák választásának lehetőségével.

Minden év április 15-ig az intézmény meghirdeti a következő évi felkészítő foglalkozásokat, az azokat tartó pedagógus megjelölésével. A diák és a szülő ezután az iskola által kiadott jelentkezési lap (online felület) kitöltésével május 10-ig jelzi a tanuló részvételi szándékát.

A jelentkezés módosítását meg kell beszélni a tantárgyat tanító tanárral, majd kérvényt kell benyújtani a főigazgatónak.

A fakultációváltásra kizárólag szeptember 30-ig van lehetőség, a határidő jogvesztő. A fakultációs tárgy leadása ezután a csak a félévzárás után lehetséges. A 11. évfolyamban a biológia, fizika, földrajz, kémia azonban csak *a tanév végén* adható le, mivel ebben az évfolyamban mindenkinek kell tanulnia legalább egy természettudományos tárgyat, és jegyet is kell szereznie belőle.

A helyi tantervben meghatározott követelmények teljesítése a kötelező óraszámon felül további, évfolyamonként változó számú (1-3) órán való részvétellel biztosítható. Az iskolába való beiratkozás egyben ezen órák vállalását is jelenti.

Szülői kérésre és tanulói igény esetén az iskola felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás céljára egyéb nem kötelező tanórai foglalkozásokat szervez.

A pedagógusválasztást csak korlátozottan tudjuk biztosítani, pl. párhuzamosan indított fakultációs órák, csoportbontásos órák, idegen nyelv választás.

Az 1. évfolyamos beiskolázásnál nincs lehetőség az osztálytanító megválasztására.

5.2. Alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az alkalmazásra kerülő tankönyveket, segédleteket, az alábbiak szerint választjuk:

- Szellemisége feleljen meg intézményünk elveinek, céljainak,
- A keret- és helyi tantervvel összhangban legyen, kapcsolódjon a tanítás céljához, követelményeihez.
- A tanulók képességeihez, tanulási módszereihez alkalmazható legyen, könnyen érthető, tanulható szövege legyen
- A tanár egyéniségének, tanítási módszerének megfeleljen,

- Árszínvonala feleljen meg a lehetőségeknek, elfogadható anyagi terhet rójon a szülőkre.
- Előnyt jelent, ha a tankönyvhöz készült tanári segédlet, ha a több évfolyam számára azonos szerkezetű könyvekből áll a tankönyvcsalád
- Törekedni kell arra, hogy az azonos tárgyat tanító tanárok, azonos könyveket válasszanak, így biztosítva az egységes követelményrendszert,
- Tankönyvválasztásnál biztosítani törekedünk a szociálisan rászoruló diákok számára a használt tankönyvek átvételének lehetőségét is.
- Legyen tanítható-tanulható, tanulásra ösztönző, esztétikus, tartalmában, formájában igényes, áttekinthető, érdeklődést keltő.

A tankönyvek térítésmentes igénybevételét könyvtári kölcsönzéssel biztosítjuk. (A tanév során más iskolákból átvett tanulók számára pótrendeléssel tudjuk biztosítani a könyvtári tankönyveket.) A tankönyveket a tanítási év első napján adjuk át a tanulóknak, és minden tanítási év végén a tanulók visszaadják. Az elvesztett, megrongált tankönyvek árát meg kell téríteni. (A munkatankönyvek a tanév végén a tanulóknál maradnak.)

Azokat a speciális tankönyveket, amelyeket a munkaközösségek javaslatára a szülői közösség támogatásával nem az Oktatási Hivatal tankönyvlistájáról rendelünk, meg kell téríteni az iskolának. A rászoruló családok a Szent Erzsébet Alapítványtól kérhetnek támogatást.

Az egyes tantárgyak esetében a munkaközösségek döntenek az alkalmazott segédletekről oly módon, hogy a tanulókat anyagilag ne terhelje feleslegesen ezek beszerzése. A könyvtári tartós tankönyvállományból biztosítani tudjuk történelem-, földrajz atlaszok, növény- és állathatározók, matematikai és fizikai feladatgyűjtemények kölcsönzését.

5-12. évfolyamon a diákok tankönyveiket az iskolai szekrényükben tárolhatják.

Alsó tagozaton a nem szükséges tankönyveket az osztályteremben tárolják az osztályfőnökök.

5.3. Az iskolai beszámoltatás

Az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, továbbá – jogszabály keretei között – a tanuló teljesítménye, magatartása és szorgalma értékelésének, minősítésének formája.

5.3.1. A tanulók munkájának értékelése

5.3.1.1. Elektronikus-Napló

Az iskola 1-12. évfolyamán a Kréta Elektronikus napló rendszerét használjuk (https://ahszenterzsebet.e-kreta.hu/). Az elektronikus-naplóban nyomon követhető:

- tanulócsoportok órarendje,
- helyettesítések, óracserék, óraelmaradások
- haladási napló (óraszámok, tananyag)
- igazolt és igazolatlan mulasztások,
- tanulók osztályzatai,
- figyelmeztetések és dicséretek,
- tanulók félévi tanulmányi eredménye és év végi bizonyítványa,
- dolgozatok, témazárók időpontjai, témái,
- éves munkaterv (tanév helyi rendje),
- fogadóórák időpontjai, és jelentkezési felület a fogadóórákra,

- tanár – szülők közötti, tanár – diák közötti, szülők közötti üzenetek

Az elektronikus-napló naprakész információkat ad a szülőknek és diákoknak minden változásról (osztályzatok, dolgozatok, hiányzások, üzenetek stb.).

Új diákjaink és szülei szeptemberben kapják meg az e-napló használatához szükséges azonosítót és jelszót. A szülők közösen kapnak egyetlen jelszót. A szülőknek és diákoknak a nyomon követésen túl lehetőségük van üzeneteket küldeni szaktanáruknak, osztályfőnöküknek és egymásnak is. Az e-napló üzenetküldő rendszere az információkérés és információadás felülete, és semmiképpen sem lehet helye a személyeskedő hangvételű levelezésnek.

Az elektronikus-naplóban tárolt személyes adatokat csak a tanuló, a tanuló szülei, osztályfőnöke, az iskolatitkárok és az iskola vezetése látja.

Félévkor a tanuló tanulmányi eredményéről, magatartásának és szorgalmának értékeléséről az iskola írásbeli értesítést küld a tanuló családjának.

A haladási naplót minden nap vezetnie kell (mulasztásokat, megtartott órákat) a szaktanárnak. Az osztályozó naplóba az érdemjegyeket az érdemjegy adásának napján, de legkésőbb a hét végéig be kell írni.

5.3.1.2. Értékelési rendszerünk alapelvei:

Kiszámíthatóság

- A tanulók és a szülők is ismerjék a követelményeket, tudják milyen teljesítmény mennyit ér. Az iskola és a szülők közötti véleményeltérést az éves tananyag és az érettségi követelmény-rendszerének ismertetése hidalhatja át.

Egyértelműség

- A tanárnak meg kell határozni, a tanulónak meg kell ismernie azt, hogy milyen súlya és jelentősége van egy részproblémát és egy témát lezáró ismeretnek.

Objektivitás

- A tudást, a problémamegoldó képességet egyértelműen - szükség esetén érdemjeggyel - kell elismerni. A követelményt és a teljesítményt összhangban kell megítélni.

Folyamatosság és következetesség

- A tanmenetekben megjelölt módon, tervezetten is jelenjen meg az értékelés a tananyag belső struktúrájának megfelelően. A kiszámíthatatlan (folyamatos) értékelés mellett, a kiszámítható (témazáró) értékelést tudatni kell a tanulókkal, a jobb felkészülés érdekében. A témazáró dolgozatok megíratása a tanterv szerkezetének függvényében a szaktanár felelőssége és döntési jogköre.
- Biztosítsa a tanulói készenlét folyamatosságát és erősítse a belső motiváltságot.

Legyen sokoldalú

- Ne csak méréseken alapuló, hanem kommunikációra épülő is.
- A szaktárgyi osztályozás a megítélés fontos eszközök a tanulók és a szülők részére is. Nevelőtestületen belül egységes megítélés szerint kell végezni. Az osztályozás minden tanár számára legyen "lelkiismereti kérdés", mert az a tanulók részére is.
- Értékelési szempontból jelentős, hogy a tanárnál a témazáró dolgozatok kiértékelésekor a bírálat vagy dicséret legyen egyénre szabott, hogy a

követelmény (az elvárások) és a produktum (teljesítmény) jelentős tanulságokkal járjon, biztosítsa az előrelépést.
- Az osztályfőnök értékelése fontos félévkor, illetve év végén egyéni és közösségi szempontból is, milyen a tényleges teljesítmény, az elvárt viszonyított teljesítményhez képest, viselkedésük, tudásuk, egymáshoz való viszonyuk milyen értékeket és hiányosságokat mutat, a tanulás folyamatában milyen volt a részvétel, a fegyelmezettség, a munkabírás és a munkaszeretet, kiemelve a feltűnően jó és elgondolkodtatóan gyenge teljesítményeket. Kapjanak erről korrekt tájékoztatást a szülők is, hogy segíthessék gyermekeik oktatását és nevelését.

5.3.1.3. Osztályozási alapelvek

A jegyek száma legyen a tantárgy heti óraszámától függően legalább:

- heti 1 órás tantárgy esetén félévente legalább 3,
- heti 2 órás tantárgy esetén havonta 1,
- heti 3 órás tantárgy esetén félévente legalább 6,
- heti 4 órás tantárgy esetén félévente legalább 7,
- heti 5 órás tantárgy esetén félévente legalább 8,
- emelt szintű óráknál havonta legalább 1 jegyet kapjon.

A félévi és év végi osztályzatok kialakítása a súlyozott tantárgyi átlag alapján történik.

- 4,6 felett jeles (5);
- 3,7 felett jó (4);
- 2,8 felett közepes (3);
- 1,9 felett elégséges (2) osztályzatot adunk.

A fenti tanulmányi átlagok alatt a szaktanárnak van lehetősége az egyéni mérlegelésre, a javítás lehetőségének megadására.

A félévi és az év végi eredmények nem születhetnek kizárólag írásban vagy szóban szerzett érdemjegyek alapján.

Az év végi osztályzat az egész éves összteljesítményt értékeli.

Ha szükséges, időben kell figyelmeztetni a szülőket a várható bukásra, rossz eredményekre. A szaktanár a gyengén vagy bukásra álló diákok szüleinek az elektronikus-naplón keresztül ad jelzést:

- az első félévben december első hetében
- a második félévben május első hetében

5.3.1.4. Az osztályzatok tartalma:

Jeles (5):

- Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz.
- Ismeri, érti, összefüggéseiben is tudja a tananyagot, mindezt alkalmazni is képes.
- Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, rendezett, alapos ismeretekkel rendelkezik.
- Tud szabadon, önállóan számot adni tudásáról, szóban és írásban egyaránt.

Jó (4):

- Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés hibával tesz eleget.

- Definíciói többnyire pontosak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.
- Munkavégzésében kisebb hibáktól eltekintve, önálló.

Közepes (3):
- Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, több hibával tesz eleget, tanári segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul.
- Ismeretei átlagosak, kevésbé tud önállóan dolgozni, számot adni tudásáról.
- Segítséggel képes megoldani feladatát.

Elégséges (2):
- Ha a tantervi követelményeknek számottevő hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik.
- Önálló feladatvégzése hiányos, teljesítménye minimális, de elégségesre értékelhető.

Elégtelen (1):
- Ha a tantervi követelményeknek nevelői rávezetéssel sem képes eleget tenni. A minimumot sem tudja.

5.3.1.5. Az osztályzatok elektronikus-napló bejegyzésének módozatai

Írásbeli és feleltetési formák és egyezményes értékük (súlyozásuk) a tanulmányi átlag számításánál:

- Témazáró dolgozat, felmérő dolgozat: 200% (piros jegy)
- Vizsga jegy (belső vizsga): 200% (lila jegy)
- Dolgozat jegy /több órás tananyag számonkérése/ 150% (zöld jegy)
- Normál jegy /szóbeli felelet és az azzal egyenértékű, egy tananyag írásbeli számonkérését célzó kisdolgozat/: 100% (fekete jegy)
- Kis jegy /a tanulói teljesítmény tantárgy specifikus egyéb méréseit (versmondás, kiselőadás, térképdolgozat, szorgalmi feladat stb./ 50% (kék jegy)

Az alsó tagozaton használt osztályzatok:
- Témazáró dolgozat, felmérő dolgozat: 200% (piros jegy)
- Normál jegy /szóbeli felelet és az azzal egyenértékű, egy tananyag írásbeli számonkérését célzó kisdolgozat/: 100% (fekete jegy)

5.3.2. A magatartás értékelése

A magatartási osztályzat az életkori sajátosságokhoz igazodva értékeli a felelősségérzetet, az önállóságot, a közösség érdekében végzett tevékenységet, a viselkedést. Figyelembe vesszük a tanuló lelki neveléshez való viszonyát, a közösségi életben való szerepvállalását is.

A magatartást a házirendben írtakat betartva és azt a közösségben betartatva együttesen értékeljük.

Az általánosan helyesnek tartott egyéni és közösségi magatartási formákat; a magatartás követelményrendszerét a tanév elején ismertetnünk kell a tanulókkal.

Az osztályfőnök folyamatosan ellenőrzi a tanulók magatartását. Indokolt esetben (igazolatlan mulasztások, súlyosabb magatartászavar stb.) értesíti a szülőket, velük megbeszéli a problémákat. Súlyosabb esetben az igazgatóhoz fordul.

A magatartás minősítésekor a fegyelmező intézkedések és dicséret fokozatainak tükröződnie kell. A minősítést félévkor az elektronikus-naplóba, a tanév végén az elektronikus-napló, a törzskönyv, valamint a bizonyítvány megfelelő rovatába betűkkel kell bejegyezni.

A magatartás minősítésének fokozatai:

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- rossz (2)

A magatartásból adott minősítések tartalma:

Példás (5)

- Tudatosan vállalja az iskolai követelményeket, (lelki nevelés, közösségfejlesztés) kiáll mellettük társai előtt.
- A házirendet betartja, társait is erre ösztönzi, önnevelésre, önfegyelemre törekszik.
- A közösség alakítását, fejlődését munkájával, pozitív kezdeményezéseivel, példás viselkedésével elősegíti, felelősségérzettel van az iskola közösségéért.
- Büntetése nincs.
- Nevelőivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias, viselkedése példamutató.
- Fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész, megnyilvánulásaiban őszinte.
- Legfeljebb 1 igazolatlan órája van.
- Nem bukott meg.

Jó (4)

- Neveltségi szintjében apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik kijavításukra.
- A házirend szabályait betartja.
- Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi.
- Nevelőivel, társaival szemben tisztelettudó, udvarias, viselkedése nem kifogásolható, legfeljebb szóbeli figyelmeztetést kapott, komoly büntetése nincs.
- Általában megbízható, pontos, a figyelmeztetést megfogadja.
- Legfeljebb 2 igazolatlan órája van.
- A lelki nevelésben elfogadó.

Változó (3)

- A házirendet és egyéb szabályokat csak ismételt figyelmeztetésre tartja be.
- A közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, viselkedésével szemben kifogások merülnek fel.
- Tudatosan nem árt a közösségnek, de nem lehet rá számítani.
- Nevelőivel, társaival szemben nem mindig tisztelettudó.
- Igazolatlan óráinak száma 3 vagy attól több, elérve az átlagos napi óraszámot, maximum 7 órát.
- Fegyelmi fokozata maximum igazgatói figyelmeztetés.
- A lelki nevelésben passzív.

Rossz (2)

- Az iskola követelményeivel tudatosan szembeáll.
- A házirendet nem tartja be ismételt és állandó figyelmeztetés ellenére sem.
- A közösség munkáját gátolja, szemben áll az iskolai követelményekkel, közösségi célokkal, bomlasztja a fegyelmet.

- Fegyelmezetlensége miatt igazgatói intésben, megrovásban részesült.
- Nevelőivel, társaival szemben tiszteletlen, udvariatlan, durva.
- Rongálja az iskola vagyonát.
- Igazolatlanul mulaszt több mint 7 órát.
- A lelki nevelésben destruktív.

Ha a tanuló magatartásában a félévi értékelés után jelentős javulás tapasztalható, azt az év végi minősítésénél figyelembe kell venni.

5.3.3. A tanuló szorgalmának értékelése

A szorgalom jegy a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését és kötelességtudatát értékeli.

A szorgalom minősítésének fokozatai:

- példás (5)
- jó (4)
- változó (3)
- hanyag (2)

A szorgalomból adott minősítések tartalma:

Példás (5)

- Rendszeres tanul, kötelességteljesítése kifogástalan, feladatait rendszeresen elkészíti.
- Szorgalma kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik.
- Munkavégzése pontos, megbízható, órákon figyel, aktívan dolgozik.
- Önként vállal feladatokat és segít társainak is.
- Érdeklődése sokirányú, az egyes tantárgyakból a tananyagon felül is produkál.
- Kötelességtudata magas fokú, hiányzásai mindig indokoltak.

Jó (4)

- Munkavégzése általában pontos, megbízható.
- Órákon figyel, de aktivitása változó.
- Külön feladatot csak tanári megbízásra vállal.
- Tanulmányi eredményét képességeinek megfelelően szinten tartja.
- Munkához való viszonya a tőle elvárható szintű.
- Érdeklődése megmarad az iskola tananyag keretein belül.

Változó (3)

- Tanulmányi eredménye képességeihez mérten alacsonyabb, vagy ingadozó.
- Munkavégzése pontatlan, kifogásolható.
- Figyelme szétszórt, a tanítási órákon mással is foglalkozik.
- Feladatot nem vállal, a rábízottakat elmulasztja, elhanyagolja.
- Önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi magát.

Hanyag (2)

- Kötelességeit elmulasztja. Nem tanul rendszeresen, feladatait elhanyagolja, eredménye képességi szintje alatt van.
- Órákon nem figyel, nem vesz részt a tanórai munkában, érdektelenség, közömbösség jellemzi.
- Munkafegyelme rossz, az órai munkát fegyelmezetlenségével zavarja.

A jutalmazásokat és fegyelmező intézkedéseket a magatartási és szorgalmi osztályzatok megállapításánál figyelembe vesszük. A tanév végi osztályfőnöki és igazgatói jutalmazásoknál a magatartást és szorgalmat jelentős tényezőként vesszük figyelembe!

5.4. Az iskolai írásbeli beszámoltatások

5.4.1. A témazáró dolgozatok számának és értékelésük szabályai tantárgyanként a gimnáziumban

5.4.1.1. Magyar nyelv és irodalom:

Témazáró felmérések száma:

- 5-6. évfolyam: irodalom 4, nyelvtan 4
- 7-8. évfolyam: irodalom 4, nyelvtan 3
- 9.Ny nyelvtan 4
- 9-11. évfolyam: irodalom 4, nyelvtan 3
- 12. évfolyam irodalom 3, nyelvtan 3

Értékelésünk:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.2. Történelem:

Témazáró felmérések száma:

- heti 2-3 órás tantárgy esetén minimum 4 témazáró,
- heti 4 órás tantárgy esetében 5 témazáró évente.

Értékelésünk:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.3 Élő idegen nyelv

Témazáró felmérések száma a heti egy órás tantárgy esetében 2, az egynél magasabb óraszámú tantárgyak esetében megegyezik a heti óraszámmal.

Értékelésünk:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

*Megjegyzés: A nyelvi előkészítő osztályoknál a követelmények magasabbak lehetnek.

5.4.1.4. Matematika

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-8. évfolyam: 3
- 9-12. évfolyam: 3

Értékelésünk gimnáziumnál:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.5. Fizika

Témazáró dolgozatok száma:

- 7. évfolyam: 2
- 8. évfolyam: 4
- 9. évfolyam: 3
- 10. évfolyam: 3

Értékelésünk 8 osztályos gimnáziumnál:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

Értékelésünk 4 és 4+1 évfolyamos gimnáziumi osztályokban:

- 0 - 24 % elégtelen
- 25 - 49 % elégséges
- 50 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.6. Kémia

Témazáró dolgozatok száma:

- 7. évfolyam: 2
- 8. évfolyam: 4
- 9. évfolyam: 2
- 10. évfolyam: 4

Értékelésünk 8 osztályos gimnáziumnál:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

Értékelésünk 4 és 4+1 évfolyamos gimnáziumi osztályokban:

- 0 - 24 % elégtelen
- 25 - 49 % elégséges
- 50 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.7. Földrajz

Témazáró dolgozatok száma:

- 7. évfolyam: 4
- 8. évfolyam: 2
- 9. évfolyam 4
- 10. évfolyam: 2

Értékelésünk:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.8. Biológia + Természettudomány

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-6. évfolyam: 4
- 7. évfolyam: 4
- 8. évfolyam: 2
- 9. évfolyam: 4-5
- 10. évfolyam: 4

Értékelésünk:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.9. Digitális kultúra

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-8., 10. évfolyam: 0
- 9., 11. évfolyam: 0

Értékelésünk 8 osztályos gimnáziumnál:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

Értékelésünk 4 és 4+1 évfolyamos gimnáziumi osztályokban:

- 0 - 24 % elégtelen
- 25 - 49 % elégséges
- 50 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.10. Hittan

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-8. évfolyam: 4
- 9-12. évfolyam: 4

Értékelésünk:

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.1.11. Egyéb tantárgyak javasolt értékelése

- 0 - 39 % elégtelen
- 40 - 54 % elégséges
- 55 - 69 % közepes
- 70 - 84 % jó
- 85 % felett jeles

5.4.2. Kisdolgozat:

Egy tananyag, témarész legfeljebb 30 percet kitöltő írásbeli számonkérése.
A kisdolgozatokat 10 munkanapon belül ki kell javítania a szaktanárnak.

5.4.3. Dolgozat

Több órányi anyagrész

5.4.3 Témazáró dolgozat:

Egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak.

Témazáró dolgozatra való felkészülést megelőző órákon összefoglaló, eligazítást adó tanári előkészítő munka előzze meg! (Egy héttel korábban tudjon a tanuló az ilyen dolgozatírás napjáról, az időpontot az elektronikus-naplóba is be kell írni.)

Kettőnél több témazáró dolgozat nem íratható egy nap! Az osztály képviselőjének feladata, hogy (udvariasan) jelezze a szaktanárnak, az adott napra már két témazáró dolgozatot jelentettek be.

A témazáró dolgozatokat 15 munkanapon belül kijavítva, értékelve át kell adni a diákoknak, aki azt megtekinti és visszaadja. A szaktanár a tanév végéig megőrzi a témazáró

dolgozatokat. Igény esetén a dolgozatokat meg kell mutatni a szülőknek, kérésükre a dolgozatról másolat készíthető.

Az írásbeli számonkérésnek többféle feladatot kell tartalmaznia: nem lehet csak teszt, szükségesek a kifejtő esszékérdések, a képességorientált feladatok (vaktérképek, ábraelemzés, hallás utáni megértés).

A témazáró dolgozatok jegye a félévi, év végi osztályzat számításánál 4 jegyet ér, kétes jegynél a nagydolgozatok kaphatnak nagyobb súlyt. (Az értékelés nem történhet csak írásbeli dolgozatok alapján.)

Amennyiben valamennyi nagydolgozat elégtelen, ez nem adhat lehetőséget arra, hogy az átlagtól függetlenül elégtelen félévi, év végi minősítést kapjon a tanuló.

A nagydolgozatokat a hiányzókkal be kell pótoltatni, a visszaélések elkerülése érdekében módosított feladatsorral.

A feladatlapok tartalmazzák a feladatonként szerezhető pontszámokat.

Minden szóbeli és írásbeli jegyet haladéktalanul, de legkésőbb a dolgozat kiosztása után hét végéig) be kell írni az elektronikus naplóba!

5.5. A felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

Az otthoni felkészülés szabályozásánál nevelőtestületünk célja a tanulói túlterhelés elkerülése mellett, hogy a diákok a tanulásra szánt időt valóban hatékonyan, aktívan használják fel. Fontos, hogy az öntevékenység mind az órai, mind az otthoni felkészülést jellemezze.

Az írásbeli házi feladatok az anyag elsajátításán, begyakorlásán túl a témazáró dolgozatokra is készítsenek elő, ott azonos típuspéldákból is elérhető legyen az elégséges-közepes.

A házi feladat hiányában elégtelen csak akkor adható, ha a feladat elkészítésének, a próbálkozásnak (adatok kigyűjtése, rajz) nincs nyoma, és egy korábbi esetben a szaktanár már írásban (elektronikus naplóban) figyelmeztette a diákot mulasztása következményére. El kell kerülni, hogy a tanuló a házi feladatok hiánya miatt adott elégtelen jegyek miatt bukjon!

Hétvégére, szünetekre írásbeli feladat átlagos mértékben adható, hiszen az ettől eltérő szabályozás ellehetetlenítené a hétfői számonkéréseket.

5.6. Érettségire való felkészítés

5.6.1. Az iskolai közösségi szolgálat /IKSZ/

A keresztény nevelés fontos feladata, hogy kialakítsa a környezetükben élő emberek problémáira való odafigyelést. Azt kívánjuk elérni, hogy tanulóink képesek legyenek nemes cél érdekében áldozatot hozni, adakozni, társaikon és az arra rászorulókon segíteni. A közösségi szolgálat egy olyan érzékenyítés a fiatalok számára, amikor felnyílik a szemük a körülöttük élők, környezetük problémáira, amikor önbizalmat szerezhetnek a felismert problémák megoldásához.

Diákjainknak a 9. évfolyamtól kezdődően közösségi szolgálatot kell végezniük, amihez az iskola olyan partnerekkel köt megállapodást, akik szervezetten és felkészülten várják diákjainkat. Ezen kívül a gimnázium maga is felkínál olyan tevékenységi területeket, szolgálati lehetőségeket, amelyekkel a tanulók életkoruknak megfelelő szinten bekapcsolódhatnak a közösség szolgálati programba.

A gimnázium tanulóinak a közösségi szolgálat keretében 50 órát kell teljesíteniük, amiből legfeljebb 5-5 órát lehet a felkészítésre, illetve a tapasztalatok feldolgozására fordítani. Diákjainknak azt javasoljuk, hogy az iskolai és külső (például városi) rendezvények, illetve táborok szervezésében és lebonyolításában történő közreműködésük mellett mindenképpen törekedjenek arra, hogy a szociális érzékenységet fejlesztő tevékenységgel is foglalkozzanak (személyes segítségnyújtás például: iskolatársak korrepetálása, fogyatékkal élők, idősek, más rászorulók segítése).

Az önkéntes közösségi szolgálat szervezett keretek közti lebonyolításának koordinálása a közösségiszolgálat-felelős feladata. A közösségi szolgálatért felelős pedagógus a 9. évfolyam elején tájékoztatást ad a tanulóknak a közösségi szolgálattal kapcsolatos feladatokról, szabályokról. Minden tanuló kap egy füzetet, amelyben a közösségi szolgálat teljesítését (dátumát, óraszámát, végzett tevékenységet) igazolják aláírással és pecséttel a fogadó szervezetek. A fogadó szervezt külön igazolást is kiállít az elvégzett tevékenységről. Az osztályfőnökök folyamatosan rögzítik az elektronikus naplóban a teljesített közösségi szolgálatot.

Az érettségi megkezdésének alapfeltétele a közösségi szolgálat határidőre dokumentált teljesítése!

5.6.2. Intézményünk az alábbi tárgyakból készít fel középszintű érettségire:

Magyar nyelv és irodalom, Történelem, Idegen nyelv (angol, német, francia, olasz, spanyol), Matematika, Fizika, Kémia, Biológia, Földrajz, Digitális kultúra, Hittan, Testnevelés, Ének-zene, Rajz, Állampolgári ismeretek.

A négy éven át tanult tárgyakból a felkészítés alapóraszám keretében történik. A 9-10.-ben tanult tárgyakból 11-12.-ben heti 1 órás órakeretet biztosítunk a középszintű érettségire való felkészüléshez.

5.6.3. Emelt szintű érettségire felkészítő fakultációs tanórák

A 11 – 12. évfolyamos diákok heti 2 órában testnevelés, élő idegen nyelv (angol, német, francia, olasz, spanyol), digitális kultúra; 3 órában magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, földrajz, 4 órában fizika, kémia, biológia esetében élhetnek az emelt szintű felkészítés lehetőségével. Ennek rendjéről az osztályfőnökök és az iskolavezetés ad tájékoztatást osztályfőnöki órákon és szülői értekezleteken, tanulói tájékoztatón.

A jelentkezők létszámától függetlenül indul: magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv (angol, német, spanyol, olasz), matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz, digitális kultúra, testnevelés fakultáció.

A tantárgyak félévi és év végi értékelésénél a tantárgyi alap órákon és a fakultációs órákon nyújtott teljesítményét külön értékeljük, külön tantárgynak számít.

Minden év április 15-ig az intézmény meghirdeti a következő évi felkészítő foglalkozásokat, az azokat tartó pedagógus megjelölésével. A diák és a szülő ezután az iskola által kiadott online jelentkezési lap kitöltésével május 20-ig jelzi a tanuló részvételi szándékát. A jelentkezés módosítást szeptember 5-ig egy alkalommal írásban kérhetik a szülő és tanuló. Ezt követően a választott foglalkozások értékelés és részvétel szempontjából a kötelező tanórai foglalkozásokkal azonos elbírálás alá esnek. A fakultációs tantárgyak választása 1 tanévre szól.

A jelentkezések rendjét a házirend szabályozza.

Azok a 11. évfolyamos tanulók, akik nem választottak egyetlen természettudományos (fizika, kémia, biológia, földrajz) tantárgyat sem, kötelesek egy az iskola által felkínált természettudományos tantárgyat tanulni heti 2 órában.

5.6.4. Középszintű érettségi szóbeli témakörei

5.6.3.1. Magyar irodalom

1. Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők (10)
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők (1)
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők (2)
4. Metszetek a 20. századi erdélyi, délvidéki, felvidéki, kárpátaljai irodalomból (1)
5. Művek a kortárs magyar irodalomból (1)
6. Művek a világirodalomból (2)
7. Színház és dráma (2) Egy tétel a magyar irodalomból, egy tétel a világirodalomból.
8. Az irodalom határterületei vagy regionális irodalom (1)

5.6.3.2. Magyar nyelv

1. Kommunikáció (2-4)
2. A magyar nyelv története (2-4)
3. Ember és nyelvhasználat (2-4)
4. A nyelvi rendszer (2-4)
5. A szöveg (2-4)
6. A retorika alapjai (2-4)
7. Stílus és jelentés (2-4)
8. Digitális kommunikáció (1)

5.6.3.3. Történelem

1. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
2. Népesség, település, életmód
3. Egyén, közösség, társadalom
4. Politikai berendezkedés a modern korban
5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
6. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
7. Szabad témakör:

- Egyház, vallás
- Nemzet, nemzetiség, etnikum

5.6.3.4. Idegen nyelv (angol, német, francia, olasz, spanyol)

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

5.6.3.5. Biológia

1. Az élet jellemzői, fizikai, kémiai alapismeretek
2. Szervetlen és szervek alkotóelemek
3. Az anyagcsere folyamatai
4. Sejtalkotók
5. Nem sejtes rendszerek
6. Önálló sejtek
7. Többsejtűek

8. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
9. Homeosztázis
10.Kültakaró
11.Mozgás
12. Táplálkozás
13. Légzés
14. Anyagszállítás
15. Kiválasztás
16. Szabályozás
17. Szaporodás és egyedfejlődés
18. Érzékelés
19. Populáció
20. Életközösségek, élőhely-típusok
21. Bioszféra
22. Ökoszisztéma
23. Molekuláris genetika
24. Mendeli genetika
25. Populációgenetika és evolúciós folyamatok
26. A bioszféra evolúciója

5.6.3.6. Fizika

1. Mozgás és egyensúly
2. Energia, munka, hő
3. Víz, levegő, környezet
4. Elektromosság
5. Hullámok, kommunikáció, fény
6. Atomfizika, magfizika
7. A Világegyetem megismerése

5.6.3.7. Kémia

1. Atomszerkezet
2. Kémiai kötések
3. Molekulák, összetett ionok
4. Anyagi halmazok
5. Kémiai átalakulások
6. A kémiai elemek és vegyületeik, nemesgázok
7. Halogén elemek és vegyületeik, nemesgázok
8. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
9. A nitrogéncsoport elemei és vegyületei
10. A széncsoport elemei és vegyületei
11. A fémek általános jellemzése, fontosabb fémek ipari előállításának kémiai alapjai
12. Alkálifémek, alkáliföldfémek és vegyületeik
13. A gyakorlati szempontból fontosabb fémek és vegyületeik
14. Szénhidrogének
15. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
16. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek

5.6.3.8. Földrajz

1. Térképi ismeretek
2. Geoszférák földrajza
3. Földrajzi övezetesség
4. Kontinensek természetföldrajza
5. Magyarország természetföldrajza
6. Népesség és települési földrajz
7. A világ társadalmi-gazdasági képe – régiók, országcsoportok
8. Európa és a többi kontinens regionális földrajzi jellegzetességei
9. Magyarország gazdasági földrajza
10. Globális környezete

5.6.3.10. Hittan

1. Az Ószövetségi üdvtörténet a kezdetektől a próféták aranykoráig
2. Ószövetségi üdvtörténet a próféták aranykorától a hellenista korig
3. Krisztus misztériuma az evangéliumok alapján
4. Az apostolok kora az Újszövetség fényében
5. Az egyház ókora és középkora
6. Az egyházi újkora és legújabb kora
7. Ünnepeink liturgiája és dogmatikája

8. Az Eukarisztia és a szentségek
9. Az ember erkölcsi lény
10. Az erkölcsi halál és az erkölcsi feltámadás
11. A vallás és a Krisztus-esemény bizonyossága
12. Az egyház és a kinyilatkoztatás

5.6.3.11. Testnevelés

1. A magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. Az egészséges életmód
4. Testi képességek
5. Atlétika
6. Torna
7. Ritmikus gimnasztika
8. Küzdősportok, önvédelem
9. Úszás
10. Testnevelési- és sportjátékok
11. Természetben űzhető sportok
12. Olimpiai sportágak

A 12 témakörből 15 tételt adunk meg. Mindegyik tétel A és B részből áll.

5.6.3.12. Állampolgári ismeretek

1. A család, a családi szocializáció
2. A család gazdálkodása és pénzügyei
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
5. A magyar állam intézményei
6. Az állam gazdasági szerepvállalása
7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
8. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
9. Bankrendszer, hitelfelvétel
10. Vállalkozás és vállalat

5.7. Környezeti nevelési elveink

5.7.1. Alapelvek, jövőkép

Érdemes megfogalmazni, hogy az iskolai környezeti nevelés, oktatás tartalma és módszerei milyen egyetemes célok elérését segítsék a hosszú távú fennmaradás és fenntarthatóság érdekében.

- elősegíteni az egyetemes Természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek a tiszteletét és megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt;
- hozzájárulni a Föld egészséges, természetes folyamatainak visszaállításához, kialakítani a környezettel való harmóniára törekvést;
- segíteni a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzését;
- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekedő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására;
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé;
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt;
- bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába;

- képessé tenni a tanulókat arra, hogy személyes tapasztalataik alapján együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Fontos szem előtt tartani, hogy a tanulók fejében egységes rendszer alakuljon ki!

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink, melynek érdekében ki kell alakítani bennük:

- a környezettudatos magatartást, életvitelt;
- a személyes felelőségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzését;
- a rendszerszemléletet;
- és tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét, és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket.
- Fontos a célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban, mint amilyen:
- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analizálás;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

5.7.2. Tanulásszervezési és tartalmi kérdések

5.7.2.1. Tanórán kívüli foglalkozások

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció, legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról.

Lehetőségek:

- A különböző táborok, kirándulások mindegyike szolgáltat lehetőséget a környezeti nevelés megvalósítására, fejlesztésére.
- Diákjaink részt vesznek olyan versenyeken, melyek tartalmukban kapcsolódnak a környezet-, és természetvédelem témaköréhez. (Kitaibel Pál Biológiai és Környezetvédelmi verseny, Less Nándor Földrajzverseny, Földtani Örökségünk pályázata)
- Külföldi iskolákkal folytatott közös programok, kölcsönös diákcsere kirándulások a nyelvi képzés mellett lehetőséget biztosítanak más országok kultúrájának, szokásainak megismerésére és a gyerekek egymás közti nemzetközi szemléletformálására.

Az iskola közössége különböző akciókban vesz részt:

- Szelektíven gyűjtjük az elemeket, papírt, műanyag flakonokat
- Gyűjtéseket szervezünk (anyagi és tárgyi) rászorulóknak;
- Kiállításokat készítünk jeles alkalmakra (iskolai események, táborok, ballagás, fotókiállítás, rajzverseny);
- Részvétel civil szervezetek környezetvédelmi akcióiban;
- Múzeumok, kiállítások, nemzeti parkok, és oktatóhelyek látogatása.
- „Jeles napok" különböző formában való megünneplése.

A tanórákhoz kapcsolódó, részben azokon kívül, részben a szakórákon megvalósuló terepbejárások, terepi munkák hasznos kiegészítői és elmélyítői az elméleti ismereteknek.

5.7.2.2. Hagyományos tanórai foglalkozások

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt szerepe van a mindennapi élettel kapcsolatos környezeti problémáknak, melyekkel mindannyian találkozhatunk. Interaktív módszereket is felhasználva adjuk át az információt, de jelentős a tanulók önálló ismeretszerzése is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális, és informatikai lehetőségeit is alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk, hogy a diákok komoly elméleti ismereteket szerezzenek, mert ez az alapja a környezettudatos magatartás kialakításának és gyakorlati megvalósulásának.

Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei:

Magyar nyelv és irodalom

- A tanulók ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- Törekedjenek az anyanyelv védelmére;
- Sajátítsák el a média elemzésének technikáit;
- Tudjanak vitát folytatni.
- A tanulókban alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.
- A tanulók legyenek képesek lényeges és lényegtelen információk közötti különbségtételre;
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, harmonikus kapcsolatokat;
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre;
- tudjanak hivatalos iratokat (petíciókat, kérvényeket, javaslatokat) készíteni;
- tudatosan készüljenek a „nyelvi környezetszennyezés" elkerülésére.
- A tanulókban fejlesszük az esztétikai, erkölcsi érzékenységet.

Történelem

- A tanulók értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;

- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Matematika

- A tanulók váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.
- A tanulókban alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika

- A tanulók váljanak képessé a környezeti változások értelmezésére;
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Kémia

- A tanulók rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Biológia

- A tanulók ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;

- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.
- A tanulókban alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Földrajz

- A tanulók szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- ismerjék meg a világ globális problémáit;
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit.

Idegen nyelv

- A tanulók váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudata fejlődjön.
- A tanulókban alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképessége és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Testnevelés

- A tanulók fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek;
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Ének-zene

- A tanulók ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;
- tudják, hogy az élő ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Hittan és erkölcstan

- A tanulók legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák;
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni;
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk.
- A tanulókban alakítsuk ki azt a szemléletet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek;
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban;
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért.

Filozófia

- A tanulók értsék meg, hogy a filozófia történetén keresztül megmutatható az ember és természet egységének megbomlása;
- lássák, hogy milyen módon alakult ki az ember természet feletti uralomra jutása;
- érzékeljék, hogyan alakult ki a posztindusztriális társadalmak „manipulált fogyasztása”;
- fedezzék fel a tudás hatalmi kérdéssé válásának folyamatát;
- legyenek képesek követni az értékek alakulását a különböző történelmi korokban;
- értsék meg, hogy csak akkor őrizhetők meg környezetünk életfeltételei, ha alázattal közelítünk hozzájuk;
- legyenek képesek megismerni a törvényszerűségeket, és csak az azok által adott lehetőségeken belül akarjanak változtatni, jobbítani az emberiség érdekében.

Rajz és vizuális kultúra

- A tanulók ismerjék fel a természeti ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természetképző művészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai elő fordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Tánc és dráma

- A tanulók tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel;
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképben és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz stb.);
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket.

5.8. Sajátos pedagógiai módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák;
- játékok (szituációs, memóriafejlesztő, kombinációs, érzékelést fejlesztő, ráhangolást segítő, bizalomerősítő);
- modellezés (hatásvizsgálatok, rendszermodellezés);
- riportmódszer (kérdőíves felmérés, direkt riportok, fotoriport);
- projektmódszer;
- terepgyakorlati módszerek (terepgyakorlatok, térképkészítés, egyszerű megfigyelések, célzott megfigyelések, mérések);
- kreatív tevékenység (madárvédelmi feladatok, szelektív hulladékgyűjtés, tisztasági verseny);
- közösségépítés (csoportszervezés a környezeti nevelés érdekében);
- művészi kifejezés (zeneművészet, fotóművészet, irodalmi alkotások, táncművészet, népművészet).

5.9. Fizikai állapot mérése

Az iskola testnevelést tanító pedagógusai – az országosan egységes mérési módszer (NETFIT) és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával felméri a tanulók fizikai állapotát és edzettségét.

A lefolytatott fizikai fittségi mérés eredményét rögzíteni kell a NETFIT rendszerben. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával.

5.10. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Mérsékelni kívánjuk a szociális helyzetből, egyéni képességekből fakadó hátrányokat; ugyanakkor támogatni szeretnénk a képességek kibontakozását is. Mindehhez a következő eszközöket használjuk:

- Gyermek- és ifjúságvédelmi felelősünk kapcsolatot teremt a gyermekekkel, szülőkkel és a szakszolgálatokkal.
- Iskolapszichológusunk segítségével szűréseket végzünk, előadásokat tartunk, lehetőséget adunk krízishelyzetek kezelésére, egyéni foglalkozásra.
- Fejlesztőpedagógusaink egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében csökkentik a beilleszkedési, tanulási vagy magatartási nehézségekkel küzdő tanulók hátrányát.
- Biztosítjuk a jogszabályokban meghatározott kedvezményeket az óvodai és iskolai étkeztetésben, a tankönyvellátásban.
- További kedvezményeket szülői kérésre egyéni elbírálás alapján tudunk nyújtani (pl. tankönyvek biztosítása az iskola könyvtári állományából.)
- Iskolai könyvtárhasználat a nyitvatartási idő alatt.
- Osztályfőnökök javaslata alapján a Szent Erzsébet Alapítvány támogatást nyújt iskolai szervezésű közösségi programokon való részvételhez.
- Korrepetálásokat tartunk a tanulmányilag lemaradozó gyermekek számára.

- Kötelező tanulószobai foglalkozást biztosítunk a gyengébb tanulmányi eredményt elérő diákok számára.
- Csoportbontásokat alkalmazunk matematika, idegen nyelv, technika, informatika, fizika tantárgyakból.
- A kötelezően előírtnál magasabb óraszámban tanítunk matematikát, idegen nyelveket, fizikát.
- Szakköröket szervezünk, lehetőséget adunk az emelt szintű érettségire történő felkészüléshez.
- Szoros kapcsolatban állunk a Zsolt Nándor Alapfokú Zeneművészeti Iskolával, a szolfézs órákat épületünkben tartják növendékeinknek.
- Tanórán kívüli osztály és évfolyamszintű programjainkkal segítjük a tanulók érzelmi és szociális fejlődését.

6. A helyi tanterv általános iskolára vonatkozó sajátosságai

6.1. A tanulók munkájának ellenőrzése, értékelése, a továbbhaladás feltétele

6.1.1. Alsó tagozat

Az első évfolyamon szöveges minősítéssel értékeljük a tanulók félévi és év végi tanulmányi teljesítményét. A szöveges értékelés célja az, hogy a szülők pontos képet kapjanak gyermekük képességeinek és készségeinek fejlődéséről.

Az értékelő szöveg tárgyanként (műveltségi területenként), illetve azon belüli részenként változhat, az adott terület kulcskompetenciáinak függvényében (pl. hangos olvasás, szövegértés, lényegkiemelés, vagy: tollbamondás, szövegalkotás, íráskép). Egy tárgyon/értékelendő területen belül az azonos szintű teljesítményekre, illetve hiányosságokra azonos kifejezéseket, nyelvi fordulatokat kell használni minden gyerek esetében. E minősítések tartalmát a tanító a szülőkkel ismerteti. Az értékelő szövegnek az abszolút teljesítmény mellett tükröznie kell az előző értékelés óta tapasztalt fejlődést is.

Igen fontos szerepet tulajdonítunk a szövegben történő, beszélgetésekben elhangzó értékeléseknek, buzdításoknak, dicséreteknek. Iskolánk szellemisége megkívánja, hogy ne gyermekeinket minősítsük, hanem munkájukat. Ne elmarasztalás érződjék értékelésünkben, hanem lássuk meg és hangsúlyozzuk ki a legapróbb jót tanulóink munkájában. Az értékelés előre meghatározott, nyomtatott skála szerint történik.

A második évfolyam első félévében 4 fokozatú szöveges értékelést kapnak a tanulók:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

A minősítésben alkalmazott kifejezések tartalma:

- Kiváló: 91 % - 100 %
- Jó: 80 % - 90 %
- Megfelelő: 60 % - 79 %
- Gyenge, felzárkóztatásra szorul 0 % - 59 %

A 2-4. évfolyamokon évközben érdemjeggyel értékeljük a gyerekeket. Félév végén 2. évfolyamon szöveges értékelést, év végén osztályzatokat adunk. A 3-4.évfolyamon félévkor és év végén is osztályzattal történik az értékelés. Az értékelés – minősítés öt fokozatú skálán valósul meg:

- (5) 91% - 100 % a követelményeket kiválóan teljesítette
- (4) 80% - 90 % a követelményeket jól elsajátította
- (3) 66% - 79 % a követelményeknek megfelelően teljesített
- (2) 45% - 65 % a követelményeknek megfelel, néhány területen hiányosságai vannak
- (1) 0% - 44 % a köv. gyengén teljesíti, felzárkóztatásra szorul

A negyedik évfolyam végén a nyolcosztályos gimnáziumba lépés feltétele a kitűnő vagy jeles (3. évfolyam végén és 4. évfolyam félévkor legfeljebb két jó /négyes/ osztályzat) tanulmányi eredmény (a pontos számítás a 3.11.1. pontban).

Akik a negyedik évfolyam végén nem nyernek felvételt az intézmény nyolcosztályos gimnáziumába, az intézményen belül, az általános iskola felső tagozaton folytathatják tanulmányaikat.

A negyedik évfolyam második félévének elején (február) évfolyam dolgozatot íratunk matematikából, magyar nyelv és irodalomból tanulóinkkal. Az évfolyamdolgozat célja, hogy egy összehasonlításra alkalmas tükröt tartsunk önmagunk, a szülők és diákjaink elé a tanulmányi előmenetelről és a készségek fejlődéséről.

6.1.2. Témazáró dolgozatok értékelése a felső tagozatos osztályokban

6.1.2.1. Magyar nyelv és irodalom:

Témazáró felmérések száma:

- 5-8. évfolyam irodalom: 4 (ebből 2 szövegalkotás)
- 5-8. évfolyam nyelvtan: 4

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.2 Történelem:

Témazáró felmérések száma:

- 5-8. évfolyam: 4 - 5

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.3 Angol nyelv

Témazáró felmérések száma:

- 5-8. évfolyam: 4

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.4 Német nyelv:

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-8. évfolyam: 4

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.5 Matematika

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-8. évfolyam: 4

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.6 Fizika

Témazáró dolgozatok száma:

- 7. évfolyam: 2
- 8. évfolyam: 4

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.7 Kémia

Témazáró dolgozatok száma:

- 7. évfolyam: 2
- 8. évfolyam: 4

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.8 Földrajz

Témazáró dolgozatok száma:

- 7. évfolyam: 4
- 8. évfolyam: 2

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.9. Biológia + Természettudomány

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-6. évfolyam: 4
- 7. évfolyam: 4
- 8. évfolyam: 2

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.10. Digitális kultúra

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-8. évfolyam: 2

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.11. Hittan

Témazáró dolgozatok száma:

- 5-8. évfolyam: 2

Értékelésünk:

- 0 – 34 % elégtelen
- 35 – 49 % elégséges
- 50 – 64 % közepes
- 65 – 79 % jó
- 80 – 100 % jeles

6.1.2.12. Egyéb tantárgyak javasolt értékelése

- 0 – 39 % elégtelen
- 40 – 54 % elégséges
- 55 – 69 % közepes
- 70 – 84 % jó
- 85 – 100 % jeles

6.2. A felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

A délutánra feladott házi feladat a tanultak rögzítését szolgálja. Elvégzésének ideje átlagosan nem haladhatja meg tantárgyanként a 20 percet.

A házi feladatot minden esetben ellenőrizzük és javítsuk. Az első évfolyam 2. félévétől fokozatosan kialakítható a gyerekeknél az önellenőrzés, ezt tudatosan előre megbeszélt, a mi javítási eljárásunktól megkülönböztetett formába tegyék tanítványaink.

7. Függelékek

1. Nyilatkozat a pedagógiai program elfogadásáról
2. Személyi feltételek: pedagógusok névsora
3. Tanulmányok alatti vizsgák
4. Eszközjegyzék

8. A pedagógiai program záradékai

8.1. ÉRVÉNYESSÉGI ZÁRADÉK

Az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola módosított pedagógiai programja a fenntartói elfogadás után 2026. szeptember …-tól lép életbe.

A pedagógiai program tartalmi módosítását a főállású pedagógus dolgozók, több mint 25%-a kérheti. A testület a változtatásokat megvitatja, elfogadás esetén a fenntartónak jóváhagyásra felterjeszti.

Esztergom, 2026. szeptember ...

Kürti Zoltán
főigazgató

8. A pedagógiai program záradékai

8.1. ÉRVÉNYESSÉGI ZÁRADÉK

Az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola módosított pedagógiai programja a fenntartói elfogadás után 2026. szeptember …-tól lép életbe.

A pedagógiai program tartalmi módosítását a főállású pedagógus dolgozók, több mint 25%-a kérheti. A testület a változtatásokat megvitatja, elfogadás esetén a fenntartónak jóváhagyásra felterjeszti.

Esztergom, 2026. szeptember ...

Kürti Zoltán
főigazgató

8.2. NYILVÁNOSSÁGI ZÁRADÉK

Az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola módosított pedagógiai programjának teljes anyagát egy példányban az iskola könyvtárában elhelyezzük. Internetes honlapunkon biztosítjuk bárki számára a tájékozódást, az áttekinthetőséget.

Esztergom, 2026. szeptember .

Kürti Zoltán
főigazgató

8.3. A LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

A módosított pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

1. A módosított pedagógiai programot az iskolai Diákönkormányzat elnöke véleményezte és elfogadásra javasolta.

Esztergom, 2026. augusztus 28.

.....
Erdős Áron
az iskolai Diákönkormányzat
képviseletében

2. A módosított pedagógiai programot a Szülői munkaközössége képviseletében eljárva véleményezte és elfogadásra javasolta.

Esztergom, 2026. szeptember 5.

.....
Gellei-Pintér Márta
a Szülői közösség elnöke

3. A módosított pedagógiai programot az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola nevelőtestülete 2026. augusztus 28-i értekezletén elfogadta.

Esztergom, 2026. augusztus 28.

.....
Kürti Zoltán
főigazgató

4. Fenntartói jóváhagyás

A Budapesti Katolikus Intézményfenntartó Központ fenntartójaként az Árpád-házi Szent Erzsébet Gimnázium, Óvoda és Általános Iskola 2026. augusztus 28-i nevelőtestületi ülésén módosított pedagógiai programját jóváhagyom.

Budapest, 2026. szeptember ...

.....
Gyetván Gábor
főigazgató